ОБЩИ УСЛОВИЯ
ПРИЛОЖИМИ КЪМ ДОГОВОРИТЕ С КЛИЕНТИ НА ИНВЕСТИЦИОНЕН ПОСРЕДНИК „СОФИЯ ИНТЕРНЕШЪНЪЛ СЕКЮРИТИЗ” АД

ОБЩАИНФОРМАЦИЯ

Настоящите Общи условия уреждат правата и задълженията на инвестиционен посредник „СОФИЯ ИНТЕРНЕШЪНЪЛ СЕКЮРИТИЗ” АД (наричан по- долу „ИП” и/или „Инвестиционен посредник“) и клиентите му във връзка с предоставяните от инвестиционния посредник услуги и дейности по чл. 6, ал. 2 и 3 от Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ), както и услуги и дейности във връзка със сключването на сделки с чуждестранни средства за плащане, доколкото те са свързани с предоставяните инвестиционни услуги.
Настоящите общи условия са изменени и допълнени на основание Политика за разпространение на инвестиционни продукти на ИП „София Интернешънъл Секюритиз“ АД, приета с решение на СД на 08.10.2026 г.

ОПРЕДЕЛЕНИЯ

- **КЛИЕНТ** е физическо или юридическо лице, на което инвестиционният посредник предоставя инвестиционни или допълнителни услуги;
- **ПРОФЕСИОНАЛЕН КЛИЕНТ**: лице, което притежава опит, знания и умения, за да взема самостоятелно инвестиционни решения и правилно да оценява рисковете, свързани с инвестирането, и което отговаря на критериите, дефинирани в приложимото законодателство;
- **НЕПРОФЕСИОНАЛЕН КЛИЕНТ**: лице, което не е е определено като професионален клиенти или приемлива насрещна страна;
- **ПРИЕМЛИВА НАСРЕЩНА СТРАНА**: инвестиционен посредник, кредитна институция, застрахователно дружество, колективна инвестиционна схема, управляващо дружество, пенсионноосигурително дружество, пенсионен фонд, други финансови институции, които имат лиценз или са регулирани от законодателството на Европейския съюз и на държавите членки, националните правителства, държавни органи, които управляват държавен дълг, централни банки и международни институции, както и такива лица от трети държави, спрямо които се прилагат изисквания, еквивалентни на изискванията на законодателството на Европейския съюз;
- **ИНВЕСТИЦИОНЕН ПОСРЕДНИК** Инвестиционен посредник е лице, което по занятие предоставя една или повече инвестиционни услуги и/или извършва една или повече инвестиционни дейности по чл. 6, ал. 2 и 3 от ЗПФИ;
- **ПРЕХВЪРЛИМИ ЦЕННИ КНИЖА**, предмет на регулиране в настоящите правила, са класовете ценни книжа, регистрирани по сметки в централен депозитар на ценни книжа, които могат да бъдат търгувани на капиталовия пазар, с изключение на платежните инструменти, като:

а) акции в дружества и други ценни книжа, еквивалентни на акции в капиталови дружества и други юридически лица, както и депозитарни разписки за акции;
б) облигации и други форми на секюритизиран дълг, включително депозитарни разписки за такива ценни книжа;
в) други ценни книжа, които дават право за придобиване или продажба на такива прехвърлими ценни книжа или които водят до паричен сетълмент, определен въз основа на прехвърлими ценни книжа, валути, лихвени проценти или доходност, стоки или други индекси или показатели;

- **ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ** са:

а) прехвърлими ценни книжа;
б) инструменти на паричния пазар;
в) дялове на предприятия за колективно инвестиране;
г) опции, фючърси, суапи, форуърдни лихвени споразумения и всякакви други деривативни договори, свързани с ценни книжа; с валути, определени съгласно чл. 10 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 на Комисията от 25 април 2016 година за допълване на Директива 2014/65/ЕС на

Европейския парламент и на Съвета по отношение на организационните изисквания и условията за извършване на дейност от инвестиционните посредници и за даването на определения за целите на посочената директива (Регламент (ЕС) № 2017/565), с лихвени проценти или с доходност, с квоти за емисии или с други деривативни инструменти, финансови индекси или финансови показатели, които са със сетълмент с физическа доставка или с паричен сетълмент;

д) опции, фючърси, суапи, форуърдни договори и всякакви други деривативни договори, свързани със стоки, за които трябва да бъде извършен паричен сетълмент или за които може да бъде извършен паричен сетълмент по искане на една от страните извън случаите на неизпълнение или друго основание за прекратяване на договора;

е) опции, фючърси, суапи и всеки друг деривативен договор, свързан със стоки, по който може да бъде извършен сетълмент с физическа доставка, когато те се търгуват на регулиран пазар, многостранна система за търговия (МСТ) или организирана система за търговия (ОСТ) с изключение на енергийни продукти на едро, търгувани на ОСТ със сетълмент с физическа доставка, определени съгласно чл. 5 и чл. 6, параграф 3 от Регламент ЕС 2017/565;

ж) опции, фючърси, суапи, форуърдни договори и всякакви други деривативни договори, свързани със стоки, по които може да бъде извършен сетълмент с физическа доставка, извън посочените по т. 6, които не са за търговски цели и иматхарактеристиките на други деривативни финансови инструменти съгласно чл. 7, параграф 1, 2 и 4 от Регламент ЕС 2017/565;

з) деривативни финансови инструменти за прехвърляне на кредитен риск;

к) договори за разлики;

л) опции, фючърси, суапи, форуърдни лихвени споразумения, както и всякакви други деривативни договори, свързани с изменения в климата, ставки за навло или инфлационни проценти или други официални икономически статистически показатели, за които трябва да бъде извършен паричен сетълмент или за които може да бъде извършен паричен сетълмент по искане на една от страните (извън случаите на неизпълнение или друго основание за прекратяване на договора), както и всякакви други деривативни договори, свързани с активи, права, задължения, индекси и показатели, извън посочените по този член, които имат характеристиките на други деривативни финансови инструменти в зависимост от това дали се търгуват на регулиран пазар, МСТ или ОСТ, определени съгласно чл. 7, параграф 3 и чл. 8 от Регламент ЕС) 2017/565;

- **ИНВЕСТИЦИОНЕН СЪВЕТ** е предоставянето на лични препоръки на клиент по негово искане или по инициатива на инвестиционния посредник по отношение на една или повече сделки, свързани с финансови инструменти;
- **ЛИЧНА ПРЕПОРЪКА** е препоръка по смисъла на чл. 9 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565;
- **ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕЖДАНИЯ ЗА СМЕТКА НА КЛИЕНТИ** е извършване на действия, насочени към сключване на договори за покупка или продажба на един или повече финансови инструменти от името и за сметка на клиент, включително сключването на договори за продажба на финансови инструменти, емитирани от инвестиционен посредник или кредитна институция, в момента на тяхното емитиране;
- **УПРАВЛЕНИЕ НА ПОРТФЕЙЛ** е управление на портфейли, съдържащи един или повече финансови инструменти, което се извършва по възлагане от клиенти, по преценка на инвестиционния посредник за всеки отделен клиент;
- **ЛИМИТИРАНО НАРЕЖДАНЕ** е нареждане за покупка или продажба на финансов инструмент при определена лимитирана или по-добра цена и в определен обем;
- **ИНСТРУМЕНТИ НА ПАРИЧНИЯ ПАЗАР** са инструменти, които обичайно се търгуват на паричния пазар, като краткосрочни държавни ценни книжа (съкровищни бонове), депозитни сертификати и търговски ценни книжа, които имат характеристиките по чл. 11 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565, с изключение на платежните инструменти;
- **МЯСТО ЗА ТЪРГОВИЯ** е регулиран пазар, МСТ или ОСТ, където:

а) **"Многостранна система за търговия"** или **"МСТ"** е многостранна система, организирана от инвестиционен посредник или пазарен оператор, която обединява многобройни интереси на трети

лица за покупка и продажба на финансови инструменти - в рамките на самата система и в съответствие с нейните недискреционни правила - по начин, който води до сключването на договор в съответствие с глави втора - девета;

б) **"Организираната система за търговия"** или **"ОСТ"** е многостранна система, която не е регулиран пазар или МСТ и в която многобройни интереси на трети лица за покупка и продажба на облигации, структурирани финансови продукти, квоти за емисии или деривати могат да взаимодействат в системата по начин, който води до сключването на договор в съответствие с част втора.

- **ЛИКВИДЕН ПАЗАР** е пазар за финансов инструмент или клас финансови инструменти, на който постоянно присъстват продавачи и купувачи с намерение да търгуват и който отговаря на следните критерии, като се вземат предвид пазарните особености на конкретния финансов инструмент или на конкретния клас финансови инструменти:

а) средна честота и обем на сделките при определени пазарни условия, като се имат предвид характерът и жизненият цикъл на продуктите в рамките на класа финансови инструменти;

б) брой и вид на пазарните участници, включително съотношението на участниците на пазара спрямо търгуваните финансови инструменти за конкретен продукт;

в) среден размер на спредовете, когато информацията за него е налична.

АЛГОРИТМИЧНА ТЪРГОВИЯ е търговия с финансови инструменти, при която индивидуалните параметри на нарежданията се определят автоматично от компютърен алгоритъм, включително дали да се инициира нареждането, срокът, цената или количеството на нареждането или начинът на управление на нареждането след подаването му при ограничена или без човешка намеса, както е определено в чл. 18 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565. Алгоритмичната търговия не включва системите, които се използват единствено с цел предаване на нареждания до едно или няколко места на търговия или за обработка на нареждания, без определяне на каквито и да са параметри за търговия или за потвърждаване на нареждания, или за обработка на извършени сделки след тяхното сключване.

- **ПРЯК ЕЛЕКТРОНЕН ДОСТЪП** е споразумение, при което член или участник, или клиент на място на търговия позволява на дадено лице да използва неговия код за търгуване, така че лицето да изпраща по електронен път нареждания, свързани с финансов инструмент, пряко до мястото на търговия, и обхваща: споразумения, които включват използването от дадено лице на инфраструктурата на члена или участника, или клиента, или всяка система за връзка, предоставена от член или участник, или клиент, за подаване на нареждания (пряк достъп до пазара), или споразумения, които не включват прякото използване от лицето на тази инфраструктура (спонсориран достъп). Не е налице пряк електронен достъп в случаите по чл. 20 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565.
- **ПРАКТИКА НА КРЪСТОСАНИ ПРОДАЖБИ** е предлагане на инвестиционна услуга заедно с друга услуга или продукт като част от пакет или като условие по същия договор или пакет.
- **ДЕПОЗИТАРНИ РАЗПИСКИ** са прехвърлими ценни книжа, които удостоверяват собственост върху ценни книжа на чуждестранен емитент, които могат да се допуснат до търговия на регулиран пазар и да се търгуват независимо от ценните книжа на чуждестранния емитент.
- **СТРУКТУРИРАНИ ФИНАНСОВИ ПРОДУКТИ** са структурирани финансови продукти по смисъла на чл. 2, параграф 1, т. 28 от Регламент (ЕС) № 600/2014.
- **ДЕРИВАТИ** са деривати по смисъла на чл. 2, параграф 1, т. 29 от Регламент (ЕС) № 600/2014.
- **СТОКОВИ ДЕРИВАТИ** са стокови деривати по смисъла на чл. 2, параграф 1, т. 30 от Регламент (ЕС) № 600/2014.
- **ДЪРЖАВЕН ЕМИТЕНТ** е всеки от следните емитенти, когато издава дългови финансови инструменти:

а) Европейският съвет;

б) държава членка, включително държавен орган, агенция или дружество със специална цел на държавата членка;

в) в случай на федерална държава членка - член на федерацията;

г) дружество със специална цел, създадено от няколко държави членки;

д) международна финансова институция, учредена от две или повече държави членки, чиято цел е да събира средства и да предоставя финансова помощ в полза на своите членове, които имат или са застрашени от сериозни финансови проблеми, или
е) Европейската инвестиционна банка.

- **ДЪРЖАВНИ ДЪЛГОВИ ЦЕННИ КНИЖА** са дългови финансови инструменти, емитирани от държавен емитент.
- **ТРАЕН НОСИТЕЛ** е всяко средство, което отговаря на условията по чл. 3 от Делегиран регламент (ЕС) № 2017/565 и което позволява на клиента да съхранява информация, адресирана лично до него, по начин, достъпен за бъдещо ползване и за период, съответстващ на целите, за които е предоставена информацията, както и което позволява непромененото възпроизвеждане на съхранената информация.
- **СДЕЛКА ЗА ФИНАНСИРАНЕ С ЦЕННИ КНИЖА** е понятие по смисъла на чл. 3, т. 11 от Регламент (ЕС) 2015/2365 относно прозрачността при сделките за финансиране с ценни книжа и при повторното използване.
- **КВАЛИФИЦИРАН ФОНД НА ПАРИЧНИЯ ПАЗАР** е колективна инвестиционна схема, получила разрешение за извършване на дейност съгласно Директива 2009/65/ЕО, или друго предприятие за колективно инвестиране, което подлежи на надзор от компетентен надзорен орган в държава членка, ако отговаря на следните условия:

а) основната и инвестиционна цел е да поддържа нетната стойност на активите на фонда постоянна от издаването на дяловете му (без доходността) или равна на привлечения от инвеститорите капитал плюс печалба;
б) инвестира с цел постигане на основната инвестиционна цел изключително във висококачествени инструменти на паричния пазар, чийто падеж или остатъчен срок до падежа е не повече от 397 дни или чиято доходност се коригира редовно в съответствие с този срок до падежа, и чийто среднопретеглен срок до падежа е 60 дни; тази цел може да се постигне и чрез допълнително инвестиране на парични средства в депозити в кредитни институции;
в) осигурява ликвидност на същия ден или сетълмент на следващия ден.

- **ДЕПОЗИТАРНА ИНСТИТУЦИЯ е:**

а) относно парични средства - лице по чл. 93 от ЗПФИ;
б) относно финансови инструменти - лице, което осъществява дейност по регистриране на финансови инструменти и по прехвърляния на такива инструменти чрез откриване и водене на сметки на техните емитенти и/или притежатели.

- **БОРСОВО ТЪРГУВАН ФОНД** е борсово търгуван фонд по смисъла на § 1, т. 25 от допълнителните разпоредби на Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране.
- **КЪСА ПРОДАЖБА** е продажба по смисъла на член 2, параграф 1, буква „б" от Регламент (ЕС) № 236/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2012 г. относно късите продажби и някои аспекти на суапите за кредитно неизпълнение (ОВ, L 86/1 от 24 март 2012 г.) (Регламент № 236/2012 г.), при която инвестиционният посредник се е задължил да достави финансовите инструменти, необходими за сетълмента на късата продажба.
- **МАРЖИН ПОКУПКА** е покупка на финансови инструменти, извършена от инвестиционен посредник за сметка на негов клиент, при която за заплащане на финансовите инструменти клиентът ползва паричен заем от инвестиционния посредник.
- **ОЦЕНКА ЗА УМЕСТНОСТ** означава целият процес на събиране на информация относно даден клиент и последващата оценка от страна на инвестиционния посредник дали даден инвестиционен продукт е подходящ за този клиент, основана и на задълбоченото разбиране от инвестиционния посредник на продуктите, които може да препоръча на клиента или в които може да инвестира от негово име.
- **ПАКЕТ** са продукти и/или услуги, които се предлагат едновременно, като същите са налични и поотделно и клиентът запазва правото си на избор да закупи от инвестиционния посредник всеки един компонент от пакета поотделно.

- **ПАКЕТЕН ПРОДУКТ** са продукти и/или услуги, които се предлагат едновременно и най-малко един от предлаганите продукти или услуги не е наличен отделно за клиента.
- **РОБО СЪВЕТ** означава (пълно или частично) предоставяне на инвестиционни съвети или услуги по управление на портфейл чрез автоматизирана или полуавтоматизирана система, използвана като инструмент за обслужване на клиентите.

В настоящите Общи условия се използват следните съкращения: Закон за пазарите на финансови инструменти – ЗПФИ; Закон за публичното предлагане на ценни книжа – ЗППЦК; Закон за прилагане на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти – ЗПМСПЗФИ; Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 на Комисията от 25 април 2016 година за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на организационните изисквания и условията за извършване на дейност от инвестиционните посредници и за даването на определения за целите на посочената директива (Регламент (ЕС) № 2017/565), Комисия за финансов надзор – КФН, заместник-председател, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност" при КФН – зам.-председателя на КФН.

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. На основание чл. 82 от Закона за пазарите с финансови инструменти, във връзка с чл. 298 от Търговския закон, Съветът на директорите на ИП приема настоящите Общи условия, приложими към договорите с клиенти („**Общи условия**").

Чл. 2. В настоящите Общи условия се урежда и представя:

- Информация за инвестиционния посредник,
- Ограниченията в дейността на инвестиционния посредник,
- Предоставяната от инвестиционния посредник на клиента информация, както и начините за нейното предоставяне,
- Информацията, която клиентът е задължен да предостави на инвестиционния посредник,
- Извършването на оценка за уместности и целесъобразност,
- Категоризация на клиентите,
- Договорното начало при предоставянето на инвестиционни и допълнителни услуги,
- Съхранението на финансовите инструменти и пари на клиентите,
- Принципите на изпълнение на клиентски нареждания,
- Правата и задълженията на клиента и инвестиционния посредник при предоставянето на инвестиционни услуги,
- Обща рамка на третирането на конфликтите на интереси,
- Текущо и периодично отчитане пред клиента,
- Възлагане на изпълнението на трето лице,
- Същност на системата за компенсиране на инвеститорите,
- Условия за разумно и справедливо уреждане на споровете;
- Други условия, изискуеми съобразно действащото законодателство.

Чл. 3. (1) Съдържанието на настоящите общи условия се определя от Съвета на директорите на ИП в зависимост от услугите и дейностите, за които дружеството е получило лиценз от КФН, като в тях може да се съдържа информацията, която инвестиционният посредник е длъжен да предостави на своите непрофесионални клиенти съгласно изискванията на приложимото законодателство.
(2) Общите условия се излагат на видно и достъпно място във всяко помещение, в което инвестиционният посредник приема клиенти.
(3) При сключване на договор инвестиционният посредник предоставя подписан от него екземпляр

от общите условия на клиента, като клиентът удостоверява, че е запознат с тях и ги приема. Съгласието на потребителя с общите условия се удостоверява с неговия подпис. Приетите общи условия са неразделна част от договора, сключен между инвестиционния посредник и клиента.

Чл. 4. (1) Събирането и обработването на личните данни на клиента се изисква от инвестиционният посредник с оглед изпълнение на договорните и на нормативно установените му задължения. В случай, че клиентът откаже да предостави своите лични данни, то инвестиционният посредник няма да може да извършва дейност за сметка на клиента.
(2) Клиентът-физическо лице се уведомява и с приемане на настоящите общи условия клиентът изрично се съгласява, че личните данни, предоставени доброволно от него, могат да бъдат предоставяни на компетентните държавни органи, осъществяващи надзор над дейността на Инвестиционния посредник, както и на други лица, когато задължението за това е предвидено в нормативен акт. Възможно е информацията по чл. 142б, ал. 1 от ДОПК, съдържаща лични данни на клиента, наличност или стойност по сметката/ите му, както и реализираните по сметката/ите му доходи, да бъде обект на автоматичен обмен на финансова информация съгласно глава XVI, раздел IIIа на ДОПК и да бъде предоставена на юрисдикциите, на които Клиента е местно лице за данъчни цели, в изпълнение на международните ангажименти на Република България.
(3) КЛИЕНТЪТ е уведомен, разбира и приема, че събирането на изискуемите лични данни се извършва на основание ЗПФИ, Регламент (ЕС) 2017/565, ЗМИП, ЗМФТ, ДОПК. Събраните данни ще се съхраняват при ИП съгласно изискванията на цитираните нормативни актове и ЗЗЛД.
(4) Събирането и обработването на лични данни се извършва с цел категоризация на клиента и извършване на оценка за уместност и/или целесъобразност, както и за целите, предвидени в специални закони.
(5) Предоставяне на обработваните лични данни може да се извършва в случаите на чл. 91 от ЗПФИ: а) със съгласие на КЛИЕНТА; б) в рамките на заповед за проверка, осъществявана от надлежно легитимирани служители на Комисията за финансов надзор или на „Българска фондова борса“ АД; в) по решение на съда, издадено при условията на ЗПФИ; г) по реда на дял II, глава XVI, раздел IIIа от ДОПК.; д) при установено законово основание за предоставянето им на други регулаторни органи, места за изпълнение, депозитарни институции, одобрени механизми за докладване, Национална агенция за приходи.

II. ДАННИ ЗА ИНВЕСТИЦИОННИЯ ПОСРЕДНИК

Чл. 5. (1) Клиентът е уведомен, че наименованието под което инвестиционният посредник извършва дейност е **„СОФИЯ ИНТЕРНЕШЪНЪЛ СЕКЮРИТИЗ” АД**, изписвано и на английски, както следва: **„SOFIA INTERNATIONAL SECURITIES”** AD. Седалище и адрес на управление: гр. София, ул. Г. С. Раковски, №140, ет. 4, телефон за контакти +359 2 937 98 65, електронен адрес за кореспонденция е: **info@sis.bg,** адресът на интернет страницата на посредника е **www.sis.bg,** езиците за контакти между клиенти и ИП по предоставяне на инвестиционни и допълнителни услуги са: български и английски език. ИП е вписан в Търговския регистър към Агенцията по вписванията с ЕИК: 121727057.
(2) Инвестиционният посредник е лицензиран инвестиционен посредник по смисъла на Закона за пазарите на финансови инструменти, притежаващ разрешение за извършване на дейност като инвестиционен посредник (лиценз) № РГ-03-0157/20.08.2019 г., издадено въз основа на Решение № 64 – ИП/03.07.1998 г. на КЦКФБ, № 59 – ИП/17.05.2000 г. на ДКЦК, № 262 – ИП/05.04.2006 г. на КФН и № 983 – ИП/20.08.2019 г. на КФН.
(3) Надзорът върху дейността на ИП се извършва от Комисията за финансов надзор, Република България, гр. София, ул. „Будапеща” № 16.
(4) Комуникацията между инвестиционния посредник и клиентите се извършва по следните начини: лично, по телефон, по електронна поща, писмено, чрез писма изпращани с обратна разписка на адресите на страните, посочени в договора, сключен между тях, електронни документи, подписани

с електронен подпис, както и чрез други способи за дистанционна комуникация, указани в договора за предоставяне на съответната услуга или в Политиката за изпълнение на нареждания на инвестиционния посредник.
(5) Инвестиционният посредник е регистриран като Администратор на лични данни в регистъра на Комисията за защита на личните данни;
(6) Инвестиционният посредник е член на „Българска Фондова Борса“ АД и на „Централен Депозитар“ АД.

Чл. 6. (1) Извършваните от инвестиционен посредник ИП инвестиционни услуги, съгласно получения лиценз от КФН

1. приемане и предаване на нареждания във връзка с един или повече финансови инструменти;
2. изпълнение на нареждания за сметка на клиенти;
3. управление на портфейл;
4. инвестиционни съвети;
5. предлагане за първоначална продажба на финансови инструменти без безусловно и неотменимо задължение за придобиване на финансовите инструменти за собствена сметка (пласиране на финансови инструменти);

(2) Инвестиционният посредник може да предоставя и следните допълнителни услуги:

1. съхраняване и администриране на финансови инструменти за сметка на клиенти, включително попечителска дейност и свързаните с това услуги като управление на парични средства и на обезпечения, с изключение на централизираното водене на сметки за ценни книжа съгласно раздел А, т. 2 от приложението към Регламент (ЕС) № 909/2014;
2. предоставяне на заеми на инвеститори за извършване от тях на сделки с един или повече финансови инструменти, при условие че посредникът, който предоставя заема, участва в сделката;
3. съвети на предприятия относно капиталовата структура, промишлената стратегия и свързани с това въпроси, както и съвети и услуги, свързани с преобразуване и придобиване на предприятия;
4. предоставяне на услуги, свързани с чуждестранни средства за плащане, доколкото те са свързани с предоставяните инвестиционни услуги;
5. инвестиционни проучвания и финансови анализи или други форми на общи препоръки, свързани със сделки с финансови инструменти;
6. инвестиционни услуги и дейности по ал. 2, т. 1-2, т. 4, 5 и т. 7 и ал. 3, т. 1-5 от ЗПФИ във връзка с базовите инструменти на деривативни финансови инструменти по чл. 4, т. 5, 6, 7 и 10 от ЗПФИ, когато са свързани с предоставянето на инвестиционни и допълнителни услуги.

III. ОГРАНИЧЕНИЯ В ДЕЙНОСТТА НА ИНВЕСТИЦИОННИЯ ПОСРЕДНИК

Чл. 7. (1) Инвестиционният посредник не може да извършва дейности за сметка на клиенти, които водят до конфликт на интереси или да извършва сделки за сметка на клиенти в обем или с честота, на цени или с определена насрещна страна, за които според обстоятелствата може да се приеме, че се извършват изключително в интерес на инвестиционния посредник.
(2) Инвестиционният посредник няма право да извършва дейност, която в който и да е момент от започването до завършването ѝ, противоречи или би могла да противоречи на ЗПФИ, актовете по прилагането му и пряко приложимите делегирани регламенти на ЕК. Клиентът се счита уведомен, че отправени искания до инвестиционния посредник, които са в противоречие с приложимото законодателство не може да бъдат изпълнени от ИП.

Чл. 8. (1) Инвестиционният посредник няма право във връзка с предоставянето на инвестиционни или допълнителни услуги на клиент да заплаща, съответно да предоставя и получава, възнаграждение, комисиона или непарична облага, освен:
1. възнаграждение, комисиона или непарична облага, платени или предоставени от или на клиента

или негов представител;
2. възнаграждение, комисиона или непарична облага, платени или предоставени от или на трето лице или негов представител, ако са налице следните условия:
а) съществуването, естеството и размерът на възнаграждението, комисионата или непаричната облага са посочени на клиента ясно, по достъпен начин, точно и разбираемо, преди предоставянето на съответната инвестиционна или допълнителна услуга, а когато размерът не може да бъде определен, е посочен начинът за неговото изчисляване;
б) заплащането, съответно предоставянето, на възнаграждението, комисионата или непаричната облага, е с оглед подобряване на качеството на услугата и не нарушава задължението на инвестиционния посредник да действа честно, коректно, професионално и в най-добър интерес на клиента.
3. присъщи такси, които осигуряват или са необходими с оглед предоставянето на инвестиционните услуги като разходи за попечителски услуги, такси за сетълмент и обмен на валута, хонорари за правни услуги и публични такси и които по своя характер не водят до възникване на конфликт със задължението на инвестиционния посредник да действа честно, справедливо, професионално и в най-добър интерес на клиента.
(2) Клиентът и инвестиционният посредник приемат, че последният е изпълнил задължението си по ал. 1, т. 2, буква "а", когато:
а) представя съществените условия на договорите относно възнаграждението, комисионата или непаричната облага в обобщена форма;
б) предоставя детайлна информация относно възнаграждението, комисионата или непаричната облага по искане на клиента; и
в) предоставянето на информацията съгласно тази алинея е честно, справедливо и в интерес на клиента.
(3) Инвестиционният посредник, когато предоставя инвестиционни услуги на клиенти, не предоставя възнаграждение и не оценява резултатите от работата на своите служители по начин, който противоречи на задължението му да действа в най-добрия интерес на своите клиенти.
(4) ИП не може да предоставя стимули на служителите си, за да препоръчат на непрофесионален клиент конкретен финансов инструмент, когато инвестиционният посредник може да предложи друг финансов инструмент, който в по-голяма степен отговаря на потребностите на клиента.
(5) ИП информира клиента за реда и начина, по който клиентът ще получи (ще му бъде начислена) такса, комисиона, парична или непарична облага, когато инвестиционният посредник е получил такава във връзка с инвестиционната или допълнителна услуга, предоставена на клиента.
(6) Предоставянето на проучване от трети страни няма да се счита за стимул, ако е заплатено от отделна сметка за плащане за проучвания, контролирана от инвестиционния посредник. Като инвестиционният посредник ще осъществява управлението на тази сметка при следните условия: 1. Сметката ще се финансира от такса за проучване, начислена на съответния клиент; 2. Инвестиционният посредник се задължава да извършва редовна оценка на качеството на закупените проучвания.
(7) Когато инвестиционна услуга се предоставя заедно с друга услуга или продукт като част от пакет или като условие по същия договор или пакет, инвестиционният посредник уведомява клиента дали е възможно да купи отделните части поотделно и му представя информация за възнаграждението и за комисионните за всяка част поотделно.
(8) Когато съществува вероятност рисковете, произтичащи от предоставяне на услугата заедно с друга услуга или продукт като част от пакет или като условие по същия договор или пакет, предложени на непрофесионален клиент, да бъдат различни от рисковете, свързани с отделните части, инвестиционният посредник предоставя подходящо описание на отделните части и начина, по който взаимодействията между тях се отразяват на рисковете.

Чл. 9. (1) Инвестиционният посредник няма право да сключва сделки за финансиране на ценни книжа с държани от него финансови инструменти на клиенти или по друг начин да използва за

собствена сметка или за сметка на друг клиент такива финансови инструменти, освен ако клиентът е дал предварително своето изрично съгласие за използване на финансовите му инструменти при определени условия и използването на финансовите инструменти се осъществява при спазване на тези условия. Съгласието по предходното изречение следва да бъде дадено писмено, ако клиентът, чиито финансови инструменти се използват, е непрофесионален.

(2) ИП може да сключва сделки за финансиране на ценни книжа с държани от него финансови инструменти на клиенти или по друг начин да използва за сметка на друг клиент такива финансови инструменти, само ако клиентът е дал предварително своето изрично съгласие за използване на финансовите му инструменти при определени условия и използването на финансовите инструменти се осъществява при спазване на тези условия. Съгласието следва да бъде дадено в писмена форма, ако клиентът, чиито финансови инструменти се използват, е непрофесионален.

(3) „Сделка за финансиране с ценни книжа“ или „СФЦК“ означава:

а) репо сделка;

б) предоставяне в заем на ценни книжа или стоки и получаване в заем на ценни книжа или стоки;

в) сделка за покупка с условие за последваща продажба и сделка за продажба с условие за последващо обратно изкупуване;

г) маржин заемна сделка.

(4) ИП може да сключва сделки за финансиране на ценни книжа с финансови инструменти на клиенти, държани в обща клиентска сметка (омнибус сметка) при трето лице, или по друг начин да използва за сметка на друг клиент такива финансови клиентски инструменти, само ако са спазени изискванията по ал. 2 и най-малко едно от следните условия:

а) всеки клиент, чиито финансови инструменти се държат в обща клиентска сметка (омнибус сметка), трябва да е дал предварително изрично съгласие за използването им;

б) ИП е въвел системи и контрол, които гарантират, че се използват само финансови инструменти, принадлежащи на клиенти, които са дали предварително изрично съгласие за използването им.

(5) В случаите по ал. 4 във воденатa от инвестиционния посредник отчетност се включва информация за клиента, по чието нареждане са използвани финансовите инструменти, както и за броя на използваните финансови инструменти на всеки клиент, с оглед коректното разпределяне на евентуални загуби.

IV. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ НА КЛИЕНТИ

Чл. 10. (1) Информацията, която инвестиционният посредник адресира до или разпространява по такъв начин, че е вероятно тя да бъде получена от непрофесионални или професионални клиенти или потенциални непрофесионални или професионални клиенти, включително в маркетинговите съобщения и публичните изявления на съответните лица, спрямо посредника, трябва да бъде коректна, ясна и да не бъде подвеждаща.

(2) Инвестиционният посредник е длъжен да осигури, че информацията по ал. 1, отговаря на следните условия:

а) информацията включва името на инвестиционния посредник,

б) информацията е точна и във всички случаи, когато се посочват потенциалните ползи от инвестиционната услуга или финансовия инструмент, съдържа коректно и откроряващо се указване на всички значими рискове,

в) за указване на значимите рискове в информацията се използва размер на шрифта, който е поне равен на размера, използван преимуществено в цялата предоставена информация, както и оформление, гарантиращо откроряването на това указване,

г) информацията е достатъчна за и представена по начин, който е вероятно да бъде разбран от средния представител на групата, до която тя е адресирана или от която е вероятно да бъде получена.

д) информацията не прикрива, не намалява или не води до неясноти по отношение на важни въпроси, изложения или предупреждения,

е) информацията се представя последователно на един и същ език във всички видове

информационни и маркетингови материали, предоставяни на всеки клиент, освен ако клиентът е приел да получава информация на повече от един език,
ж) информацията е актуална и съобразена с използваното средство за комуникация.
(3) Когато информацията сравнява инвестиционни или допълнителни услуги, финансови инструменти или лица, предоставящи инвестиционни или допълнителни услуги, ИП гарантира спазването на следните условия:
а) сравнението е съдържателно и представено по коректен и балансиран начин;
б) посочени са източниците на информация, използвани за сравнението;
в) включени са основните факти и допускания, използвани при изготвянето на сравнението.
(4) Когато информацията съдържа указание за предишни резултати на финансов инструмент, финансов индекс или инвестиционна услуга, ИП гарантира спазването на следните условия:
а) това указание не е най-откроващата се характеристика на съобщението;
б) информацията включва подходяща информация за резултатите, която обхваща непосредствено предшестващите 5 години или целия период, през който финансовият инструмент е бил предлаган, финансовият индекс е бил установен или инвестиционната услуга е била предоставяна, ако този период е по-малък от пет години, или за по-дълъг период по преценка на инвестиционния посредник и във всеки случай тази информация относно резултатите се основава на пълни 12-месечни периоди;
в) ясно са посочени референтният период и източникът на информация;
г) информацията съдържа откроващо се предупреждение, че данните се отнасят за минал период и че миналите резултати не са надежден индикатор за бъдещите резултати;
д) когато указанието се основава на данни, деноминирани във валута, различна от тази на държавата членка, в която непрофесионалният клиент или потенциалният непрофесионален клиент пребивава постоянно, валутата е посочена ясно заедно с предупреждение, че печалбата може да се увеличи или намали в резултат на колебания на валутния курс;
е) когато информацията се основава на брутни резултати, ефектът от комисионите, таксите и другите разходи е оповестен.
(5) Когато информацията съдържа или се позовава на симулирани предишни резултати, ИП гарантира, че информацията се отнася до финансов инструмент или финансов индекс и са изпълнени следните условия:
а) симулираните предишни резултати се основават на действителни предишни резултати на един или повече финансови инструменти или финансови индекси, които са по същество същите като съответния финансов инструмент или са базови за този инструмент
б) това указание не е най-откроващата се характеристика на съобщението;
в) информацията включва подходяща информация за резултатите, която обхваща непосредствено предшестващите 5 години или целия период, през който финансовият инструмент е бил предлаган, финансовият индекс е бил установен или инвестиционната услуга е била предоставяна, ако този период е по-малък от пет години, или за по-дълъг период по преценка на инвестиционния посредник и във всеки случай тази информация относно резултатите се основава на пълни 12-месечни периоди;
г) ясно са посочени референтният период и източникът на информация;
д) когато указанието се основава на данни, деноминирани във валута, различна от тази на държавата членка, в която непрофесионалният клиент или потенциалният непрофесионален клиент пребивава постоянно, валутата е посочена ясно заедно с предупреждение, че печалбата може да се увеличи или намали в резултат на колебания на валутния курс;
е) когато информацията се основава на брутни резултати, ефектът от комисионите, таксите и другите разходи е оповестен;
ж) информацията съдържа откроващо се предупреждение, че данните се отнасят за симулирани предишни резултати и че миналите резултати не са надежден индикатор за бъдещите резултати.
(6) Когато информацията съдържа информация за бъдещи резултати, ИП гарантира, че са изпълнени следните условия:

а) информацията не се основава или позовава на симулирани минали резултати;
б) информацията се основава на разумни допускания, подкрепени с обективни данни;
в) когато информацията се основава на брутни резултати, ефектът от комисионите, таксите и другите разходи е оповестен;
г) информацията се основава на сценарии за резултатите при различни пазарни условия (както положителни, така и отрицателни сценарии) и отразява естеството и рисковете на конкретните видове инструменти, включени в анализа;
д) информацията съдържа откроряващо се предупреждение, че тези прогнози не са надежден индикатор за бъдещите резултати.
(7) Когато информацията се позовава на конкретно данъчно третиране, тя съдържа откроряващо се указание, че данъчното третиране зависи от индивидуалните особености на всеки клиент и може да подлежи на изменение в бъдеще.
(8) Информацията не използва името на КФН или който и да било компетентен орган по начин, който да указва или внушава гарантиране или одобрение от този орган на продуктите или услугите на инвестиционния посредник.
(9) Предоставяната на клиентите информация, маркетингови съобщения и публичните изявления на съответните лица за инвестиционния посредник, трябва да бъдат предварително одобрени от лице от Отдел „Нормативно съответствие и Вътрешен одит“.

Чл. 11. (1) Инвестиционният посредник е длъжен да предоставя своевременно, преди клиент или потенциален клиент да бъде обвързан по силата на договор с инвестиционния посредник за предоставяне на инвестиционни или допълнителни услуги, следната информация:
1. условията по съответния договор (споразумение);
2. информацията, касаеща този договор (споразумение) или относно тези инвестиционни или допълнителни услуги.
(2) Инвестиционният посредник своевременно (in good time before) преди началото на предоставяне на инвестиционна или допълнителна услуга на клиент е длъжен да предоставя на клиента, съответно на потенциалния клиент, информацията по чл. 47-50 от Регламент (ЕС) № 2017/565.
(3) Информацията по ал. 1 и 2 се предоставя на клиента на траен носител или чрез уебсайт (когато това не представлява траен носител), при условие че са изпълнени изискванията, определени в член 3, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 2017/565.
(4) ИП уведомява съответния клиент своевременно относно всяка съществена промяна в предоставената информация, която е свързана с услугата, предоставяна от инвестиционния посредник на този клиент. Уведомлението се дава на траен носител, ако информацията, с която то е свързано, е дадена на траен носител.
(5) ИП гарантира съответствието на информацията, съдържаща се в маркетингово съобщение, с всяка информация, която инвестиционният посредник предоставя на клиентите при извършването на инвестиционни и допълнителни услуги.
(6) Маркетинговите съобщения, които съдържат предложение или покана със следния характер и посочват начина на отговор или съдържат формата, в която отговорът може да бъде направен, задължително включват тази част от информацията по членове 47—50 Регламент (ЕС) № 2017/565 , която е свързана с това предложение или тази покана:
1. предложение за сключване на споразумение във връзка с финансов инструмент или инвестиционна услуга или допълнителна услуга с всяко лице, което отговори на съобщението;
2. покана до всяко лице, което отговори на съобщението, да направи предложение или да сключи споразумение във връзка с финансов инструмент или инвестиционна услуга, или допълнителна услуга.
(7) Разпоредбата на ал. 6 не се прилага, ако за да отговори на предложението или поканата, съдържаща се в маркетинговото съобщение, потенциалният клиент трябва да направи справка с друг документ или документи, които самостоятелно или разглеждани заедно съдържат тази информация.

Чл. 12. (1) Инвестиционният посредник е длъжен да предоставя на клиенти или на потенциални клиенти следната обща информация, ако е приложима:
а) наименованието и адреса на инвестиционния посредник и данни за контакти, необходими на клиентите, за да могат да поддържат ефективна връзка с посредника;
б) езиците, на които клиентът може да поддържа връзка с инвестиционния посредник и да получава документи и друга информация от него;
в) начините на поддържане на връзка, които ще се използват между инвестиционния посредник и клиента, включително, когато е приложимо, тези за изпращане и получаване на нареждания;
г) декларация, че инвестиционният посредник е получил лиценз, и името и адрес за контакт на компетентния орган, който му е издал лиценз;
д) когато инвестиционният посредник действа чрез обвързан агент — декларация, указваща държавата членка, в която е регистриран този агент;
е) естеството, честотата и периодичността на докладите за резултатите на услугата, които ще се предоставят от инвестиционния посредник на клиента в съответствие със ЗПФИ;
ж) когато инвестиционният посредник държи финансови инструменти на клиента или средства на клиента — кратко описание на мерките, които той предприема, за да гарантира тяхната защита, включително резюмирани данни относно всяка съответна компенсация за инвеститора или схема за гарантиране на депозити, която се прилага към инвестиционния посредник поради неговите дейности в държава членка;
з) описание, което може да бъде предоставено в резюмиран вид, на политиката по отношение на конфликта на интереси, водена от инвестиционния посредник в съответствие с член 34 от Регламент (ЕС) № 2017/565;
и) по искане на клиента — допълнителни подробности за тази политика по отношение на конфликта на интереси на траен носител или чрез уебсайт (когато това не представлява траен носител), при условие че са изпълнени условията, определени в член 3, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 2017/565.
(2) С получаването на настоящите общи условия преди сключването на договор с инвестиционния посредник клиентът или потенциалният клиент се счита уведомен за обстоятелствата по б.б. „а“ до „и“ на предходната ал. 1.
(3) В случаите, когато ИП управлява портфейл на клиент, е длъжен да установи и прилага подходящ метод на оценка и сравнение, като например подходящ целеви показател, основан на инвестиционните цели на клиента и видовете финансови инструменти, включени в портфейла на клиента, за да позволи на клиента, на който се предоставя услугата, да оценява резултатите, реализирани от инвестиционния посредник.
(4) При управление на индивидуален портфейл по собствена преценка на ИП, стойността на портфейла му се оценява в края на всеки месец на базата на пазарната цена на ценните книжа, като:
а) Пазарната стойност на акции, допуснати до търговия на регулиран пазар, се определя по цена на затваряне на регулирания пазар, към последното число на месеца, за който се изготвя оценката, съответно към деня, в който е постановено решението по чл. 77б, ал. 1 ЗППЦК. В случай че няма сключени сделки през този ден, пазарната стойност се определя по цена на затваряне на регулирания пазар за най-близкия ден от двумесечния период, предхождащ деня по изречение първо.
б) В случаите, когато акциите по предходната буква а) на настоящата ал. (4) са допуснати до търговия и на друг регулиран пазар или с тях се извършва търговия и на друго място за търговия, пазарната стойност на акциите се определя по цена на затваряне или друг аналогичен показател, оповестяван публично от мястото за търговия, на което за съответния ден е изтъргуван най-голям обем от акциите.
в). Пазарната стойност на облигации и други финансови инструменти, допуснати до търговия на регулиран пазар, се определя съгласно по букви а) и б) на настоящата ал. (4), ако за сключените сделки със съответния финансов инструмент се публикува информация при условия и по ред, аналогични на тези, предвидени за акциите.
г). Пазарната стойност на акции или дялове на колективни инвестиционни схеми е последната обявена цена на обратно изкупуване. Когато дяловете на договорните фондове не са достигнали

минимално изискуемата нетна стойност на активите 500 000 лв., за пазарна стойност се приема нетната стойност на активите на един дял.
д) Пазарната стойност на държавни ценни книжа, издадени от Република България, е цената, определена като средноаритметична от цените "купува", обявени от двама първични дилъри към последното число на месеца, за който се изготвя оценката, съответно към деня, в който е постановено решението по чл. 77б, ал. 1 ЗППЦК.;
В конкретния договор могат да бъдат определяни и други методи за оценка. Методът за оценка на финансови инструменти без пазарна цена се определя в отделните договори.
(5) В случаите, когато ИП предлага на клиент или на потенциален клиент услугата управление на портфейл, посредникът е длъжен да предоставя на клиента освен информацията по ал. 1 и следната информация (когато е приложима), своевременно преди предоставянето на услугата:
а) информация за метода и честотата на оценка на финансовите инструменти в портфейла на клиента;
б) подробности относно всяко делегиране на неограничено управление на всички или на част от финансовите инструменти или средства в портфейла на клиента;
в) спецификация на всеки целеви показател, с който ще бъдат сравнявани резултатите на портфейла на клиента;
г) видовете финансови инструменти, които могат да бъдат включени в портфейла на клиента, и видовете сделки, които могат да бъдат сключвани с такива инструменти, включително евентуални ограничения;
д) целите на управлението, нивото на риска, което ще се отрази в упражняването на свободата на преценка на мениджъра, както и всякакви ограничения на тази свобода на преценка.
(6) С получаването на настоящите общи условия, както и със запознаването на текста на договора за управление на портфейл, преди неговото сключване с инвестиционния посредник, клиентът или потенциалният клиент се счита уведомен за обстоятелствата по ал. 5, б.б. от „а" до „д".

Чл. 13. (1) Инвестиционният посредник уведомява клиента и/или потенциалния клиент и предоставя общо описание на финансовите инструменти и рисковете, свързани с тях, както следва:
1. Акции на дружества, търгувани на "Българска фондова борса" АД, както и на дружества, търгувани на чуждестранни регулирани пазари на финансови инструменти или акции, неприети за търговия на регулиран пазар. Акциите са дялови ценни книжа, даващи на притежателите им право на собственост на определен дял от една компания, заедно с прилежащите й право на глас в общото събрание на акционерите, право на дивидент, както и ликвидационен дял. Притежателите на акции в дадено дружество могат да печелят както доход от дивиденти, евентуално разпределяни от дружеството, така и от покачването на пазарната цена на акциите, ако има пазарна цена. На акционерите на публичното дружество със седалище в Република България се полагат и права за записване на пропорционален на притежавания от тях дял брой акции във връзка с взето решение за увеличаване на капитала на публичното дружество.
Рискове, характерни за акциите (описанието на рисковете е посочено по-долу в ал. 2): Пазарен (ликвиден, валутен риск), макроикономически, отраслов, риск на емитента, риск, свързан със сетълмента и др.
2. Държавни ценни книжа (ДЦК). ДЦК са дългови ценни книжа, издавани и гарантирани от държавата. Притежателят на такива ценни книжа е кредитор на държавата. Българската държава издава държавни ценни книжа за покриване на свои краткосрочни, средносрочни или дългосрочни нужди от финансов ресурс. Държавните ценни книжа могат да бъдат деноминирани както в лева, така и в евро, щатски долари или в друга валута. Всички български ДЦК са гарантирани от Република България и се считат за нискорисков или безрисков инструмент. От гледна точка на структурата на доходността, ДЦК биват:

- Сконтови - продават се с отстъпка от номинала, а се изкупуват обратно по номинал, като тази отстъпка се явява доходът от книжата до падежа им.
- Лихвоносни - емитират се по номинал, изкупуват се обратно по номинал и носят лихва на притежателите им за периода на съществуването си.

- Сконтово-лихвоносни - продават се с отстъпка от номинала, погасяват се по номинал и допълнително носят лихва за периода на съществуването си.

Рискове, характерни за ДЦК (описанието на рисковете е посочено по-долу в ал. 2): Пазарен риск (ликвиден риск, валутен риск, лихвен риск), кредитен риск, риск на емитента, риск, свързан с насрещната страна по сделката, и риск, свързан със сетълмента.

3. Общински ценни книжа (облигации). Този тип облигации се издават от отделните общини. Обикновено чрез емитирането им се цели набирането на средства за осъществяване на инвестиционна програма, подобрения в общинската инфраструктура и подобни дейности. От гледна точка на деноминация и начини за формиране на доходността тези облигации не се различават от ДЦК. Могат да бъдат обезпечени (с общински имоти или други активи) и необезпечени (гарантирани само с репутацията на общината-издател). Този вид дългови ценни книжа също са смятани за нискорискови финансови инструменти.

Рискове, характерни за общинските ценни книжа (описанието на рисковете е посочено по-долу в ал. 2): Пазарен риск (ликвиден риск, лихвен риск), кредитен риск, , риск на емитента, риск, свързан с насрещната страна по сделката, и риск, свързан със сетълмента

4. Ипотечни облигации. Съгласно българското законодателство, ипотечни облигации се издават само от банки. Банките емитират тези книжа за рефинансиране на операциите си и за увеличаване на кредитните си портфейли. От гледна точка на доходност и деноминация, влизат в категориите, посочени за ДЦК. Характерното за ипотечните облигации е, че са обезпечени с вземания по ипотечни кредити, отпуснати от съответната банка. Това означава, че при евентуална невъзможност на банката-емитент да изплаща задълженията си по облигациите, вземанията по отпуснатите от нея ипотечни кредити ще служат за изплащане на задълженията по облигациите.

Рискове, характерни за ипотечните облигации (описанието на рисковете е посочено по-долу в ал. 2): Кредитен риск, пазарен риск (лихвен риск, ликвиден риск), риск на емитента, риск, свързан с насрещната страна по сделката, и риск, свързан със сетълмента

5. Корпоративни облигации. Корпоративните облигации са средство за набиране на финансов ресурс от страна на търговските дружества. Рискът на всяка емисия облигации зависи от дейността, финансовото състояние и кредитния рейтинг на компанията - емитент, както и от обезпечението по емисията. Доходите от тях отново се получават под формата на лихва или отбив от номинала и обикновено са по-високи от доходите по съизмеримите по срочност ДЦК, ипотечни или общински облигации.

Рискове, характерни за корпоративните облигации (описанието на рисковете е посочено по-долу в ал. 2): Кредитен риск, пазарен риск (лихвен риск, ликвиден риск), риск на емитента, риск, свързан с насрещната страна по сделката, и риск, свързан със сетълмента.

Всички дългови ценни книжа, посочени в т. 2-5 по – горе дават право на притежателя им да получи главница, съразмерна на номиналната стойност на дълговата ценна книга, както и лихви съобразно посочения в условията на емисията лихвен процент.

6. Чуждестранни ценни книжа с фиксирана доходност. Ценни книжа от посочените по-горе категории, които са емитирани от чуждестранни емитенти и се търгуват на международните финансови пазари.

Рискове, характерни за тези инструменти (описанието на рисковете е посочено по-долу в ал. 2): Пазарен (лихвен, ликвиден), макроикономически, отраслов, валутен, риск на емитента, риск, свързан с насрещната страна по сделката, и риск, свързан със сетълмента.

7. Exchange Traded Funds (ETF). ETF са вид финансови инструменти (ценни книжа), които следват представянето на индекс или кошница от активи, и същевременно са регистрирани за търговия на фондов пазар.За разлика от взаимните фондове, те са търгуват като обикновени акции на регулирания пазар. Реално ETF-а представлява фонд, управляван от голяма финансова институция (Маркетмейкър), който притежава съответните активи (акции, облигации, фючърси, валута, ценни метали) на свое име, и разделя тяхното притежание под формата на акции, които акционерите придобиват. По този начин те индиректно притежават дялове от съответните активи, в които инвестират.

Рискове, характерни за ETF (описанието на рисковете е посочено по-долу в ал. 2): Пазарен (ликвиден, валутен, лихвен), контрагентен риск, риск от грешка при проследяване (при отклонение в представянето на ETF от индекса), риск на емитента, риск, свързан с насрещната страна по сделката, и риск, свързан със сетълмента

8. Дялове на колективна инвестиционна схема (КИС). Дяловете на колективна инвестиционна схема са вид финансови инструменти, издадени от колективна инвестиционна схема, които изразяват правата на техните притежатели върху нейните активи. Дялове на колективна инвестиционна схема означава и акции на колективна инвестиционна схема (в приложимите случаи).

9. Деривати – производни финансови инструменти (форуърди, фючърси, опции). Характеризират се с висока степен на риск.

Опциите представляват деривативни финансови инструменти, които дават право за закупуване или продажба на определен брой ценни книжа или други финансови инструменти по предварително фиксирана цена до изтичането на определен срок или на определена дата. Транзакциите с опции обаче носят висока степен на риск, тъй като малки изменения в цената на базовия актив, могат до доведат до сериозни такива, при цената на съответната опция. Тъй като инструментът има времево ограничение, купувачът на опции може да закрие (прибира съответната капиталова печалба или загуба), да изпълни (придобива съответния базов актив, за който се отнася опцията) или да остави опцията да падежира (по този начин опцията изтича, без инвеститорът да се възползва от придобиването на съответния актив и губи стойността, платена за придобиването и). Продажбата на опции обикновено води до по-голям риск. Продавачът може да претърпи загуба, която значително да надвиши сумата на фиксираната премия. Продавачът също може да бъде изложен на риск купувачът на опцията да я изпълни и продавачът или да извърши паричен сетълмент, или да придобие или достави съответния инструмент.

Фючърсите са също вид деривативен финансов инструмент и дават право, но и задължение за закупуване или продажба на определен брой ценни книжа или други финансови инструменти по предварително фиксирана цена на определена дата.

Договорите за разлики като вид деривативен финансов инструмент дават право за получаване на разликата между пазарната стойност на определен брой ценни книжа или други финансови инструменти и предварително фиксираната им в договора цена. По договорите за разлики клиентът има и задължението да заплати разликата между пазарната стойност на определен брой ценни книжа или други финансови инструменти и предварително фиксираната им в договора цена, когато има такава разлика.

Рискове характерни за дериватните инструменти (описанието на рисковете е посочено по-долу в ал. 2): Пазарен (ликвиден, валутен, лихвен), контрагентен риск, риск на емитента, риск, свързан с насрещната страна по сделката, и риск, свързан със сетълмента

(2) Основните рискове при извършване на инвестиции във финансови инструменти са следните:

1. Пазарен риск - възможността да се реализират загуби поради неблагоприятни изменения в цените на финансовите инструменти, пазарните лихвени проценти, валутни курсове и други. Компонентите на пазарния риск са:

а) **Лихвен риск** - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в даден финансов инструмент поради изменение на нивото на лихвените проценти. Изменението в цените на инструментите с фиксирана доходност е обратнопропорционално на изменението на лихвените проценти. При риска, засягащ времевата им структура сериозен фактор се явява разликата между фиксираният лихвен процент и плаващият лихвен процент, като тяхната промяна рефлектира и върху представянето на съответните инструменти.

б) **Валутен риск** - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в даден финансов инструмент или депозит, деноминирани във валута, различна от лев и евро, поради изменение на курса на обмяна между тази валута и лева или евро. Към датата на изготвяне на настоящото приложение в Република България действа фиксиран валутен курс към единната основна валута евро, поради което и докато е налице Валутен борд, валутен риск към еврото практически не

съществува.

в) **Ценови риск**, свързан с инвестиции във финансови инструменти - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книга при неблагоприятни промени на нивата на пазарните цени.

2. Ликвиден риск – рискът от реализиране на загуби поради невъзможност да се продаде даден актив на стойност близка до справедливата му цена при нужда от свободни средства за покриване на краткосрочни задължения. Този риск е налице когато свободно търгуемия обем (т.н. free float) на съответната емисия не е достатъчно голям или интересът към финансовия инструмент не е споделен от голям на брой инвеститори, поради което в даден момент няма възможност за реализиране (продажба) на съответния брой финансови инструменти на желаната цена.

3. Кредитен риск – възможността от намаляване на стойността на позицията в един финансов инструмент при неочаквани събития от кредитен характер, свързани с емитента на финансови инструменти, насрещната страна по борсови и извънборсови сделки. Този риск отразява още вероятността от фалит на кредитна или финансова институция, в която се съхраняват средствата под управление /или в които са открити депозити или влогове като инвестиция/. Следва да се има предвид, че колкото кредитния риск е по-висок, толкова по-висок е лихвеният процент, който инвеститорите очакват да получат за своя заемен капитал. Кредитният риск се съотнася в:

а) **Кредитен риск от контрагента / риск от неизпълнение** – вероятността насрещната страна по сделка с финансови инструменти да не изпълни своите договорни задължения, поради причини пряко свързани с финансовото й състояние.

б) **Инвестиционен кредитен риск** - рискът от загуба поради намаляване на стойността на инвестицията в даден финансов инструмент поради кредитно събитие при емитента на този инструмент. Кредитното събитие може да бъде обявяване в несъстоятелност, неплатежоспособност, значителна промяна в капиталовата структура, намаляване на кредитния рейтинг и др. Инвестиционният кредитен риск при дългови ценни книжа обхваща също така рискът от промени в условията, при които дадени дългови ценни книжа са били записани или последващо придобити.

в) **Остатъчен риск** - рискът, който остава, ако признатите техники за редукция на кредитния риск покажат по-ниска ефективност от очакваната. Реално това е риска, който остава налице, въпреки всички положени най-добри усилия да бъдат елиминирани или значително намалени основните рискове. След съответната оценка на риска, той може да бъде идентифициран, да не може да бъде контролиран или пък изобщо да не бъде известен.

4. Политически риск - вероятността от загуба в резултат на водената от правителството икономическа политика и евентуални промени в законодателството, оказващи влияние върху инвестиционния климат. В резултат на резки промени в политиката на съответната страна, може да се стигне до нестабилност и оттам може да се засегне възвръщаемостта, която могат да постигнат инвеститорите, тъй като тези промени могат значително да повлияят върху апетита към поемане на риск в съответната страна.

5. Макроикономически риск - вероятността от настъпване на преки загуби за клиента поради резки колебания и негативни тенденции в макроикономическата среда. Промяната в макроикономическата среда може да намали значително апетита за риск на всички инвеститори, в следствие на рязка промяна в техните очаквания за развитието на икономиката.

6. Инфлационен риск - вероятността от намаление на покупателната сила на местната валута и съответно от повишение на общото ценово равнище в страната и реализиране на загуби поради обезценка на активите, деноминирани в лева. Реално това е рискът от обезценката на базисната валута, използвана за инвестиционните цели, тъй като се предполага, че клиентът ще потребява блага, деноминирани в съответната валута. В един такъв момент, може да се окаже, че инфлацията значително е намалила покупателната възможност на инвеститора, спрямо тези блага.

7. Отраслов риск - това е рискът от реализиране на загуба, поради отрицателни тенденции в развитието на определения отрасъл, в който оперира компания, в която са инвестирани активи на клиента.

8. Информационен риск - рискът от реализиране на загуби поради неправилно инвестиционно решение в резултат на неравностоен достъп до данни за емитента на даден финансов инструмент, забавяне на съществена информация за него, нейното частично разкриване или некоректно представяне. По принцип всички емитенти на финансови инструменти, които се търгуват на регулиран пазар са длъжни съгласно приложимото законодателство да разкриват периодично информация за своето финансово състояние, както и друга регулирана информация (включително вътрешна информация и др.), но все пак е налице риск от неизпълнение на това нормативно задължение.

9. Риск от концентрация – възможността от загуба поради неправилна диверсификация на експозиции към клиенти, групи свързани клиенти, клиенти от един и същ икономически отрасъл или географска област. Рискът се изразява в това, експозицията към определена група да бъде твърде голяма и при неконтролируеми негативни обстоятелства около нея, да възникне възможност от твърде големи загуби, които да повлияят негативно върху представянето на портфейла. Този вид риск се минимизира с диверсификацията на активите под управление.

10. Риск на (от) емитента - рискът се състои в опасността издателят (емитентът) на финансовия инструмент да не реализира печалба или да реализира загуба от дейността си, както и да изпадне във финансови затруднения, неплатежоспособност или несъстоятелност.

11. Риск, свързан с насрещната страна по сделката, и риск, свързан със сетълмента – тези рискове включват опасността сетълментът на сделка с финансови инструменти да се забави или да не се изпълни поради вина на насрещната страна по сделката, поради грешка на някой от инвестиционните посредници, участващи в сделката или поради технически причини. По принцип търговията на регулиран пазар (в частност на "Българска фондова борса" АД) се осъществява на сетълмент принцип доставка срещу плащане (или т.н. DVP модел), при който депозитарната и сетълмент институция разменя автоматично финансовите инструменти на продавача срещу паричните средства на купувача по сделката с финансови инструменти, за да бъде минимизирани тези рискове, свързани с насрещната страна по сделката и със сетълмента в частност. Все пак следва да се има предвид, че дори и сетълмент модела доставка срещу плащане не може да изключи рискът от насрещната страна по сделката като цяло, и в частност рискът от оперативни и други грешки, които могат да забавят или осуетят сетълмента по дадена сделка с финансови инструменти.

12. Риск от грешка при проследяване (при отклонение в представянето на ETF от индекса) - измерва разминаването в представянето от това на бенчмарка, избран да бъде репликиран. Възможно е да се получи при ETF-и, които се стремят да се придържат към представянето на някой индекс или такива, инвестиращи в суровини. Разликите се получават в следствие на промяна в индексите, която съответния ETF не успява на време да отрази или пък при т.н ролване на фючърсите, които се ползват, за да репликират представянето на цената на съответната суровина.

13. Риск от използването на ливъридж - рискът се състои в опасността инвеститорът да претърпи толкова по-големи загуби, колкото повече заемен ресурс използва за инвестицията си, както и да загуби цялата направена инвестиция. При използването на голям ливъридж (т.е. голямо съотношение заем/собствени средства) е възможно инвеститорът да загуби пълния размер на инвестицията и дори загубите му да надвишат размера на направената инвестиция. Ливъридж например е налице при търговия на маржин, като използването на ливъридж води до т. нар. „ефект на лоста", т.е. се увеличава както евентуалната печалба, така и евентуалната загуба. В тази връзка при отрицателна доходност от инвестицията ливъриджът води до мултиплициране на загубите съобразно използваното съотношение на заемни към собствени средства.

(3) Клиентът е уведомен, че Заместник-председателят на КФН или European Securities Market Authority (ESMA) може да определят съдържанието на описанието на рисковете по ал. 1 и 2 за различни видове финансови инструменти.

(4) Когато финансовите инструменти са предмет на публично предлагане, осъществявано въз основа на публикуван проспект при спазване изискванията на Директива 2003/71/ЕО и Регламент 2017/1129 на Европейския парламент и на Съвета относно проспекта, който следва да се публикува,

когато публично се предлагат ценни книжа или когато се допускат ценни книжа до търгуване, и относно изменение на Директива 2001/34/ЕО (Директива 2003/71/ЕО); инвестиционният посредник е длъжен да информира потенциалния клиент къде този проспект е предоставен на обществеността, като информирането става своевременно, преди предоставянето на инвестиционни услуги или допълнителни услуги на клиенти или потенциални клиенти.
(5) В случаите, когато финансови инструменти, които включват гаранция или защита на капитала, инвестиционният посредник предоставя на клиента или потенциалния клиент информация относно обхвата и естеството на тази гаранция или защита на капитала. Когато гаранцията е предоставена от трета страна, информацията относно гаранцията включва достатъчно подробности относно гаранта и гаранцията, които да позволят на клиента или потенциалния клиент да направи коректна оценка на гаранцията.

Чл. 14. Задълженията по чл. 13 не се прилагат относно дялове и акции на колективни инвестиционни схеми в случаите, когато инвестиционният посредник предостави информацията, съдържаща се в проспекта съгласно чл. 69 от Директива 2009/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК) (Директива 2009/65/ЕО)

Чл. 15. (1) Инвестиционният посредник е длъжен да уведоми всички свои нови клиенти за тяхната категоризация, за условията и критериите, по които ги определя като професионални или непрофесионални, както и за обстоятелствата, при които могат да бъдат определени като приемлива насрещна страна. Клиентите се уведомяват на траен носител и за правото им да поискат да бъдат категоризирани по различен начин и за ограниченията на тяхната защита в резултат на категоризирането им по друг начин.

(2) Инвестиционният посредник определя клиента като професионален, непрофесионален или приемлива насрещна страна съобразно критериите, установени в Директива 2014/65/ЕС, както и при спазване на процедурите установени в Раздел I и Раздел II на Приложение II на Директива 2014/65/ЕС.
(3) Инвестиционният посредник по собствена инициатива или по искане на клиента може:
1. да определи като професионален или непрофесионален клиент, който в други случаи би бил определен като приемлива насрещна страна по смисъла на чл. 89, ал. 2 от ЗПФИ;
2. да определи като непрофесионален клиент, който се счита за професионален клиент по смисъла на Раздел I на Приложение II на Директива 2014/65/ЕС.
(4) Когато лице, определено като приемлива насрещна страна, поиска да не бъде третирано като такава и инвестиционният посредник се съгласи, това лице ще се третира като професионален клиент, освен ако изрично не е поискало да бъде третирано като непрофесионален клиент.
(5) В случаите, когато приемлива насрещна страна изрично поиска да бъде третирана като непрофесионален клиент, се прилагат правилата на ЗПФИ и Политиката за категоризация на клиенти на ИП.
(6) В случаите, когато събраната информация за клиента, включително от публични източници и предоставена от клиента информация, както и информацията, която може да бъде събрана от ИП в рамките на разумни усилия, не е достатъчна за да бъде категоризиран определен клиент като професионален или непрофесионален клиент, клиентът се категоризира като непрофесионален клиент.

Чл. 16. (1) Инвестиционният посредник е длъжен да уведоми клиентите си или потенциалните клиенти от и при кое трето лице, и къде могат да бъдат съхранявани предоставените на посредника пари и/или финансови инструменти. Уведомлението по изречение първо включва и посочване на отговорността на инвестиционния посредник по националното законодателство за всяко действие или бездействие на лицето, което държи клиентските пари и/или финансови инструменти, и

последиците за клиента от несъстоятелност на това лице.
(2) Инвестиционният посредник, когато държи клиентски пари и финансови инструменти предприема мерки за защита на правата на собственост на клиентите върху тези активи.
(3) Инвестиционният посредник е длъжен да отдели своите финансови инструменти и парични средства от тези на клиентите си. ИП не отговаря пред кредиторите си с финансовите инструменти и паричните средства на своите клиенти. Не се допуска принудително изпълнение върху паричните средства и финансовите инструменти на клиенти за задължения на инвестиционния посредник.
(4) Инвестиционният посредник не може да използва финансови инструменти на своите клиенти, освен с изричното съгласие на клиента. Условията за предоставяне на това съгласие се уреждат с отделен договор, сключен между клиента и посредника.
(5) Инвестиционният посредник депозира паричните средства на своите клиенти в:
1. централна банка;
2. кредитна институция, лицензирана да извършва дейност съгласно Закона за кредитните институции, съответно съгласно изискванията на Директива 2013/36/ЕС;
3. кредитна институция, лицензирана в трета държава;
4. квалифициран фонд на паричния пазар. Квалифициран фонд на паричния пазар е: ПКИЦК, получило разрешение за извършване на дейност съгласно Директива 2009/65/ЕО, или предприятие, което подлежи на надзор от компетентен надзорен орган в държава членка, ако отговаря на всички от посочените по-долу условия:
а) основната му инвестиционна цел е да поддържа определена средна нетна стойност на активите непроменена в номинално изражение (без печалбата) или на равнището на първоначалния капитал на инвеститорите плюс печалбата;
б) с оглед постигането на тази основна инвестиционна цел трябва да инвестира изключително във висококачествени инструменти на паричния пазар, чийто срок до падежа или остатъчен срок до падежа е не повече от 365 дни или чиято доходност се коригира редовно в съответствие с този срок до падежа, и чийто среднопретеглен срок до падежа е 60 дни. Предприятието може да постигне тази цел и чрез допълнително инвестиране на парични средства в депозити в кредитни институции;
в) трябва да осигурява ликвидност чрез сетълмент на същия или на следващия ден.
За целите на буква б) инструмент на паричния пазар се счита за висококачествен, ако инвестиционният посредник извършва своя собствена документирана оценка на кредитното качество на инструментите на паричния пазар, която му позволява да счита даден инструмент на паричния пазар за висококачествен. Когато една или повече рейтингови агенции, регистрирани и контролирани от ЕОЦКП, са присъдили рейтинг на инструмента, вътрешната оценка на инвестиционния посредник следва да взема под внимание, наред с другото, тези кредитни рейтинги.
(6) Инвестиционният посредник може да депозира паричните средства на своите клиенти в лица по ал. 5, с които се явява свързано лице, при условия и по ред, определени с наредба.
(7) Инвестиционният посредник съхранява финансовите инструменти на своите клиенти в депозитарна институция по клиентски сметки към сметката на инвестиционния посредник или по сметки, открити към сметката на трето лице.
(8) Инвестиционният посредник редовно уведомява клиентите си за наличностите и операциите по сметките за парични средства и за финансовите инструменти, които съхранява, и за условията на договорите за тяхното съхраняване.
(9) Когато ИП не депозира парични средства на клиент в централна банка, ИП полага всички надлежни умения, грижа и старания при избора, назначаването и периодичния преглед на кредитната институция, банката или фонда на паричния пазар, в която/който са депозирани паричните средствата, и договореностите за държане на тези парични средства, като също така разглеждат необходимостта от диверсификация на тези парични средства като част от своята надлежна проверка. ИП взема предвид опита и пазарната репутация на тези институции или фондове на паричния пазар, с оглед гарантиране на защитата на правата на клиентите, както и всички законови и регулаторни изисквания или пазарни практики, свързани с държането на

парични средства на клиент, които биха могли да се отразят неблагоприятно на правата на клиентите.
(10) Когато ИП депозира паричните средства на клиентите при кредитна институция, банка или фонд на паричния пазар, които са в една и съща група с инвестиционния посредник, ИП ограничава паричните средства, които депозират при всеки такъв субект от групата или комбинация от такива субекти от групата, така че размерът на средствата да не надвишава 20 % от всички такива парични средства. Инвестиционният посредник не е длъжен да спазва това ограничение, когато може да докаже, че предвид естеството, мащаба и сложността на дейността му, както и безопасността, предлагана от третите страни, разгледани в предходната алинея, включително във всеки случай предвид малкия размер на паричните средства на клиента, които инвестиционният посредник държи, изискването по предното изречение не е пропорционално. ИП извършва периодичен преглед на оценката, направена в съответствие с настоящата алинея, и съобщава първоначалните и прегледаните си оценки на КФН.
(11) ИП има право да депозира/съхранява държаните финансови инструменти на клиенти на сметка или сметки, открити при трети лица, при условие че инвестиционният посредник полага всички дължими умения, грижа и старания при избора, назначаването и периодичния преглед на третата страна и на договореностите за държане и съхранение на тези финансови инструменти. ИП взема предвид опита и пазарната репутация на третото лице, както и всички законодателни изисквания или пазарни практики, свързани с държането на тези финансови инструменти, които биха могли да засегнат неблагоприятно правата на клиентите.
(12) Когато ИП предлага да депозира/съхранява финансови инструменти на клиент при трето лице, то такова депозиране/съхранение на финансовите инструменти се извършва единствено при субект в юрисдикция, в която съхранението на финансови инструменти за сметка на трето лице подлежи на специално регулиране и надзор, и че само ако третото лице, съхраняващо инструментите, подлежи на това специално регулиране и надзор.
(13) ИП не може да депозира финансови инструменти, държани от името на клиенти, при трето лице в трета държава, която не регулира държането и съхранението на финансови инструменти за сметка на друго лице, освен ако не е изпълнено едно от следните условия:
а) естеството на финансовите инструменти или на инвестиционните услуги, свързани с тези инструменти, изисква те да бъдат депозирани при трето лице в съответната трета държава;
б) когато финансовите инструменти се държат от името на професионален клиент и този клиент изиска в писмен вид от инвестиционния посредник да ги депозира при трето лице в посочената трета държава.
(14) Изискванията по ал. 12 и 13 се прилагат също и когато третото лице е делегирало някои от функциите си, свързани с държането и съхраняването на финансови инструменти, на друго трето лице.
(15) Инвестиционният посредник няма право да сключва договори за сделки за финансиране с ценни книжа по отношение на финансовите инструменти, държани от него от името на клиент, или да използва по друг начин тези финансови инструменти за своя собствена сметка или за сметка на друго лице или клиент на инвестиционния посредник, освен ако са изпълнени следните условия:
а) клиентът е дал своето предварително изрично съгласие за използване на инструментите при определени условия, което се доказва с ясно потвърждение в писмена форма и с подпис или по друг равностоен начин; и
б) използването на финансовите инструменти на този клиент се ограничава до определените условия, с които клиентът се е съгласил.
(16) Инвестиционният посредник няма право да сключва договори за сделки за финансиране с ценни книжа по отношение на финансови инструменти, които се държат от името на клиент на омнибус сметка, поддържана от трето лице, или да използват по друг начин финансови инструменти, държани на такава сметка, за своя собствена сметка или за сметка на друг клиент, освен ако в допълнение към условията, изложени в ал. 15, е спазено поне едно от следните условия:
а) всеки клиент, чиито финансови инструменти се държат заедно по омнибус сметка, трябва да е дал предварително изрично съгласие за използване;

б) инвестиционният посредник е въвел системи и контрол, които гарантират, че се използват само финансови инструменти, принадлежащи на клиенти, които са дали предварително изрично съгласие за използване.
В отчетността на ИП се включват подробни данни за клиента, по указание на когото се извършва използването на финансовите инструменти, както и броят на финансовите инструменти, принадлежащи на всеки клиент, който е дал своето съгласие, което да позволи правилно разпределение на евентуална загуба.
(17) ИП взема подходящи мерки, за да предотврати непозволена употреба на финансовите инструменти на клиентите за своя собствена сметка или за сметка на друго лице, като например:
а) сключване на споразумения с клиенти относно мерки, които да бъдат предприети от посредника, в случай че клиентът не разполага с достатъчно средства в сметката си на датата на сетълмента, като например вземане в заем на съответните ценни книжа от името на клиента или закриване на позицията;
б) внимателно наблюдение от страна на инвестиционния посредник на прогнозираната му способност да изпълни задълженията си на датата на сетълмента и въвеждането на корективни мерки, ако това не може да бъде направено; и
в) внимателно наблюдение и своевременно изискване на непредоставените ценни книжа, задълженията по които не са погасени в деня на сетълмента и след това.
(18) ИП няма право да встъпи в договори, които са забранени съгласно чл. 95, ал. 1 ЗПФИ.
(19) ИП разглежда внимателно и може да докаже, че е извършил внимателен преглед, на използването на договори за обезпечение с прехвърляне на права в контекста на отношенията между задължението на клиента към посредника и клиентските активи, превърнати от посредника в предмет на договори за обезпечение с прехвърляне на права.
Когато разглежда и документира целесъобразността на договорите за обезпечение с прехвърляне на права, ИП взема предвид всички посочени по-долу фактори:
а) дали съществува само много слаба връзка между задължението на клиента към посредника и използването на договори за обезпечение с прехвърляне на права, включително дали вероятността за задължение на клиентите към посредника е ниска или незначителна;
б) дали размерът на паричните средства или финансовите инструменти на клиента, предмет на договори за обезпечение с прехвърляне на права, надвишава значително задължението на клиента или е дори неограничен, ако клиентът изобщо има задължение към посредника; и
в) дали финансовите инструменти или паричните средства на всички клиенти са станали предмет на договори за обезпечение с прехвърляне на права, без да се взема под внимание какво задължение има всеки клиент към посредника.
(20) Когато ИП използва договори за обезпечение с прехвърляне на права, посредникът подчертава пред професионалните клиенти и приемливите насрещни страни включените рискове и въздействието върху финансовите инструменти и паричните средства на клиентите на всеки договор за обезпечение с прехвърляне на права.

V. НАЧИНИ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ НА КЛИЕНТИ

Чл. 17. (1) За случаите, при които съгласно ЗПФИ, Регламент (ЕС) № 2017/565 и настоящите общи условия се изисква предоставяне на информация на клиента на траен носител, инвестиционният посредник предоставя информацията на траен носител, различен от хартия, само ако:
1. предоставянето на информацията по този начин е подходящо с оглед съществуващите или предстоящите отношения с клиента;
2. лицето, на което се предоставя информацията, при предложение да направи избор между информация на хартиен носител или на този друг траен носител, изрично избира предоставянето на информацията на посочения друг носител клиентът изрично е предпочел този начин за

предоставяне на информация пред предоставянето ѝ на хартиен носител.
(2) Когато информацията се предоставя на клиенти чрез интернет страницата (уебсайт) на посредника и тази информация не е адресирана лично до конкретен клиент, тя трябва да отговаря на следните условия:
а) предоставянето на тази информация на този носител е подходящо за контекста, в който се извършва или ще се извършва стопанската дейност между инвестиционния посредник и неговия клиент;
б) клиентът трябва да даде изрично съгласие за предоставянето на тази информация в тази форма;
в) клиентът трябва да бъде уведомен по електронен начин за адреса на уебсайта и за мястото на уебсайта, където може да бъде получен достъп до информацията;
г) информацията трябва да бъде актуална;
д) информацията трябва да бъде непрекъснато достъпна чрез посочения уебсайт за срок, в рамките на който клиентът може да има основателна причина да я провери.
(3) Предоставянето на информация чрез електронни съобщения се счита за подходящо за контекста, в който се извършва или ще се извършва стопанската дейност между инвестиционния посредник и неговия клиент, когато има доказателства, че клиентът има редовен достъп до интернет. Предоставянето от страна на клиента на електронна поща за целите на извършването на такава стопанска дейност се счита за такова доказателство.

VI. ИНФОРМАЦИЯ ПРЕДОСТАВЯНА ОТ ИНВЕСТИЦИОННИЯ ПОСРЕДНИК НА КЛИЕНТИ ЗА РАЗХОДИ, ТАКСИ И КОМИСИОНИ

Чл. 18. (1) Инвестиционният посредник е длъжен да предоставя на клиентите си и на потенциалните си клиенти следната информация за разходите и таксите по сделките, доколкото е приложима:
1. всички разходи и свързани такси, наложени от инвестиционния посредник или от други лица, когато клиентът е бил насочен към такива други лица, за инвестиционните и/или допълнителните услуги, предоставяни на клиента. Плащанията от трети страни, които ИП получава във връзка с инвестиционната услуга, предоставяна на клиент, се описват поединично и отделно и съвкупните разходи и такси се сборуват и представят както в стойностно, така и в процентно изражение;
2. всички разходи и свързани такси, отнасящи се до създаването и управлението на финансовите инструменти;
3. Когато дадена част от съвкупните разходи и такси трябва да се плати или представлява сума в чуждестранна валута, ИП указва съответната валута и приложимите обменни курсове и разходи. Инвестиционният посредник предоставя също така и информация за условията за плащане или друго изпълнение;
4. уведомление за възможността да възникнат и други разходи, включително данъци, свързани със сделките с финансови инструменти или предоставени инвестиционни услуги, които не се плащат чрез посредника и не са наложени от него.
(2) Задължението по ал. 1 не се прилага относно дялове и акции на колективни инвестиционни схеми, ако инвестиционният посредник предостави на клиента информацията, съдържаща се в проспекта съгласно чл. 69 от Директива 2009/65/ЕО.
(3) ИПпредоставя на своите клиенти информация, която показва кумулативния ефект на разходите при предоставянето на инвестиционни услуги върху възвращаемостта. Тази информация се предоставя на предварителна и последваща база. ИП гарантира, че информацията отговаря на следните изисквания:
а) информацията показва ефекта на общите разходи върху възвращаемостта на инвестицията,
б) информацията показва всички очаквани резки промени или колебания на разходите и
в) информацията се придружава от пълно описание.

Чл. 19. (1) Инвестиционният посредник приема тарифа за стандартното си комисионно

възнаграждение за различните видове услуги, предоставяне на клиенти, както и за вида и размера на разходите за клиентите, ако те не се включват във възнаграждението.
(2) Тарифата по ал. 1 се излага на видно и достъпно място във всяко помещение, в което инвестиционният посредник приема клиенти, както и се публикува на интернет страницата (уебсайта) на ИП. С подписването на договор за предоставяне на инвестиционна и/или допълнителна услуга клиентът приема Тарифата за стандартното комисионно възнаграждение на инвестиционния посредник.

Чл. 20. Задължението за своевременно и пълно предварително оповестяване на информация относно общите разходи и такси, свързани с финансовия инструмент и с предоставяната инвестиционна или допълнителна услуга, се прилага и в следните случаи: а) когато инвестиционният посредник препоръчва или рекламира финансови инструменти на клиенти; или б) когато от инвестиционния посредник, предоставя каквито и да било инвестиционни услуги, но за него се изисква да предоставя на клиентите ДКИИ на ПКИПЦК или основен информационен документ (ОИД) на ПИПДОЗИП във връзка със съответните финансови инструменти в съответствие с приложимото законодателство на Съюза.

VII. ОЦЕНКА ЗА УМЕСТНОСТ И ЦЕЛЕСЪОБРАЗНОСТ

Чл. 21. (1) **(допълнен, 2026)** При извършване на услуги управление на портфейл, приемане за изпълнение на клиентски нареждания, услуги по регистрационна агентство, и предоставяне на инвестиционни съвети инвестиционният посредник ясно информира клиента, че предоставянето от клиента на изчерпателна и точна информация цели инвестиционният посредник да му препоръча подходящи продукти и услуги и да действа в негов най-добър интерес, както и че инвестиционният посредник е длъжен да извърши оценка за уместност.
Инвестиционният посредник няма право да извършва услугите по управление на портфейл и предоставяне на инвестиционни съвети за клиент, който не е предоставил информацията по изречение първо.
(2) Инвестиционният посредник може да предостави информацията по ал. 1 и в стандартизиран формат. Начинът на предоставяне на информацията по ал. 1 трябва да осигурява възможност за контрол дали тя е предоставена на клиента.
(3) При предоставяне на робо съвет инвестиционният посредник предоставя на клиентите и:
1. ясно обяснение относно степента и обхвата на участието на служители на инвестиционния посредник и на автоматизирани системи, както и как клиентът може да поиска контакт със служител на инвестиционния посредник;
2. информация, че предоставените от клиента отговори ще окажат пряко влияние при определяне на това, дали инвестиционният съвет е уместен за клиента, както и дали предприетите в резултат на инвестиционния съвет действия съответстват на профила на клиента;
3. описание на източниците на информация, използвани за предоставяне на услуга по чл. 6, ал. 2, т. 4, съответно т. 5 от ЗПФИ;
4. информация дали инвестиционният посредник има достъп до други данни за клиента;
5. обяснение как и кога се актуализира информацията за клиента.
(4) Когато ИП използва онлайн въпросник, ИП посочва, че отговорите на въпросника могат да бъдат единствената основа за робо съвета.
(5) Инвестиционният посредник приема и прилага в дейността си политики и процедури, които му дават възможност да събере информация за клиента и да я оцени по последователен начин независимо от средствата, използвани за събирането ѝ.
(6) При извършване на оценка за уместност инвестиционният посредник предприема разумни мерки, за да оцени доколко клиентът разбира понятието инвестиционен риск, както и връзката между риск и възвръщаемост на инвестициите.
(7) При събиране на информация за извършване на оценката за уместност чрез предварително

изготвени въпросници или събиране на информация по време на обсъждания с клиента е необходимо инвестиционният посредник да се увери, че въпросите са разбрани правилно от клиента, както и че чрез всеки метод, използван за събиране на информация, се получават необходимите за оценката за уместност данни.

(8) При разработването на въпросниците за събиране на информация за клиента за целите на оценката за уместност се спазват следните изисквания:

1. въпросите да са ясни, изчерпателни, разбираеми, като не се допуска подвеждащ, объркващ, неточен и прекалено технически език;
2. оформлението на въпросите да не насочва клиента към определен избор;
3. да не се допуска събиране на информация за поредица от елементи чрез един въпрос;
4. да се преценява внимателно редът, в който се задават въпросите;
5. да се гарантира, че клиентът ще отговори на всички поставени въпроси.

Чл. 22. (1) При извършване на оценка за уместност инвестиционният посредник събира информация, която може да окаже въздействие върху анализа на финансовото състояние на клиента, способността му да понася загуби, инвестиционните му цели и допустимото за него равнище на риск, които могат да включват, неизчерпателно:

1. семейното положение на клиента, както и дали средствата, които лицето ще инвестира, са лични;
2. предстоящи промени в семейството;
3. възрастта на клиента;
4. заетостта на клиента, както и степента на сигурност на работното му място или предстоящо пенсиониране;
5. необходимостта от ликвидност на инвестициите или от финансиране на бъдещ финансов ангажимент на клиента;
6. знанията и опита на клиента относно финансовите продукти и свързаните с тях рискове;
7. разбирането на клиента за основни финансови понятия, като инвестиционен риск, риск от концентрация и компромис между риска и възвръщаемостта;
8. предпочитанията на клиента по отношение на екологичните, социалните и управленските фактори.

(2) Когато определя каква информация за клиента е необходима за извършване на оценката за уместност, инвестиционният посредник взема предвид въздействието, което всяка съществена промяна на тази информация би могла да окаже върху оценката за уместност.

(3) Инвестиционният посредник използва механизми, за да избегне самооценка от страна на клиента и да осигури последователност на предоставените от клиента отговори.

(4) При събирането на информация по чл. 78 от ЗПФИ инвестиционният посредник взема предвид:

1. вида на финансовия инструмент или сделка, която може да препоръча или да сключи;
2. естеството и обхвата на услугата, която посредникът може да предостави;
3. нуждите и характеристиките на клиента; 4. типа на клиента.

(5) При предоставянето на услуги, свързани със сложни (комплексни) или рискови финансови инструменти, инвестиционният посредник извършва задълбочена оценка на знанията и опита на клиента по отношение на тези инструменти.

(6) При предоставянето на услуги, свързани с неликвидни финансови инструменти, инвестиционният посредник събира и анализира информация относно продължителността на периода, през който клиентът е подготвен и възнамерява да държи инструментите.

(7) При предоставянето на услуги, свързани с неликвидни или рискови финансови инструменти, инвестиционният посредник може да вземе предвид:

1. размера на редовния и на общия доход на клиента;
2. дали доходът на клиента има постоянен или временен характер и източника на този доход;
3. всички активи на клиента и тежестите върху тях;
4. периодичните финансови задължения на клиента.

(8) Във връзка със събираната от клиента информация инвестиционният посредник определя

предварително нивото на риска на финансовите инструменти, които предлага.

Чл. 23. (1) Инвестиционният посредник предприема допустимите от закона действия, за да се увери, че събраната от клиента информация за извършване на оценката за уместност е надеждна и последователна, без да разчита неоснователно на самооценката на клиента.
(2) Инвестиционният посредник предприема допустимите от закона действия, за да се увери относно надеждността, точността и последователността на информацията, събрана за клиента, и да гарантира, че разполага с необходимата информация за извършване на оценка за уместност.
(3) При извършването на оценка за уместност инвестиционният посредник разглежда събраната от клиента информация в нейната цялост. Инвестиционният посредник следи за противоречия между отделните елементи на събраната информация и при необходимост се свързва с клиента, за да отстрани всички съществени несъответствия или неточности.
(4) Когато извършената оценка за уместност се основава и на самооценката на клиента, инвестиционният посредник прилага обективни критерии, като:
1. на клиента се предоставят практически примери за ситуации, които могат да настъпят, включително и чрез положителни и отрицателни сценарии или графики, като чрез тях инвестиционният посредник разбира доколко клиентът е запознат с възможностите за възвръщаемост на инвестицията и разпределението на риска;
2. на клиента се задават въпроси с кои видове финансови инструменти е запознат и какъв е опитът му при търговия с тях;
3. от клиента се изисква да предостави информация за финансовото си състояние - източници на доходи и наличие на финансови задължения;
4. от клиента се изисква информация по отношение на допустимия размер на загубите за определен период;
5. от клиента се изисква информация по отношение на способността му да понася риск.

(5) Инвестиционният посредник приема механизми, с които да се ограничи рискът клиентите да надценят своите знания и опит.
(6) Инвестиционният посредник приема и прилага процедури за извършване на оценката за уместност, с които определя:
1. каква част от събраната информация за клиента се актуализира и с каква честота;
2. начина, по който се извършва актуализацията на информацията за клиента;
3. какви действия се предприемат от инвестиционния посредник, когато получи допълнителна или актуална информация или когато клиентът не предостави исканата информация;
4. механизми за насърчаване на клиента да предостави актуална информация при настъпили значителни промени.
(7) Инвестиционният посредник извършва редовен преглед на информацията за клиента, за да се увери, че тя не е станала неактуална, неточна или непълна.
(8) Честотата на актуализация на информацията за клиента може да зависи, но не само, от рисковия профил на клиента, вида на финансовите инструменти и значими за клиента събития.
(9) Инвестиционният посредник уведомява клиента, когато предоставената от клиента допълнителна информация води до промяна в профила му, независимо дали профилът става по-рисков, или по-консервативен.
(10) Инвестиционният посредник приема и прилага политика, с която определя:
1. как се извършва оценката за уместност, когато клиентът е юридическо лице;
2. процедурата и критериите, които се спазват с оглед изискванията за уместност на ЗПФИ и приложимото законодателство на Европейския съюз;
3. начините за уведомяване на клиента относно извършването на оценката за уместност, възможното въздействие, което тя би могла да има за него, както и кой ще бъде подложен на оценка за уместност.
(11) Инвестиционният посредник прилага политики и процедури за разбиране на характеристиките, естеството и особеностите на инвестиционните продукти, които позволяват да препоръча

подходящи инвестиции или да инвестира в подходящи продукти от името на клиента.
(12) Инвестиционният посредник отчита нивото на сложност на продуктите, като взема предвид информацията за знанията и опита на клиента.
(13) Инвестиционният посредник приема и прилага процедури, за да гарантира, че информацията, която използва за разбирането и правилното класифициране на включените в предложението му инвестиционни продукти, е надеждна, точна, последователна и актуална.
(14) Инвестиционният посредник преглежда информацията по ал. 13 и съответно отразява настъпилите промени, които биха могли да повлияят върху класифицирането на инвестиционния продукт.
(15) Инвестиционният посредник приема и прилага политики и процедури, които гарантират, че взема предвид:
1. цялата налична информация за клиента, която е необходима, за да се оцени дали инвестицията е подходяща, включително текущия инвестиционен портфейл на клиента и разпределението на активите в портфейла;
2. всички съществени характеристики на инвестициите, установени при оценката за уместност, включително всички съответни рискове и преки или непреки разходи на клиента.
(16) Инвестиционният посредник приема и прилага политики и процедури, които гарантират, че при предоставяне на услуги по чл. 6, ал. 2, т. 4 и 5 от ЗПФИ:
1. се предвижда диверсификация на риска;
2. клиентът разбира в достатъчна степен връзката между риска и възвръщаемостта;
3. финансовото състояние на клиента позволява финансиране на инвестициите и клиентът може да поеме евентуални загуби в резултат на инвестициите;
4. когато е включен неликвиден продукт, се взема предвид продължителността на периода, през който клиентът възнамерява да държи инвестицията;
5. евентуалните конфликти на интереси няма да засегнат по отрицателен начин качеството на оценката за уместност.
(17) Политиките и процедурите по ал. 15 предвиждат и мерки, които да гарантират ефективното идентифициране, контрола и смекчаването на концентрацията на инвестиции в един емитент или емитенти, които са част от една и съща група, по отношение на кредитния риск.
(18) Инвестиционният посредник, може да използва информационни системи в процеса на извършване на оценка за уместност, след като осигури подходящи системи и механизми за контрол, за да гарантира, че информационните системи са подходящи и водят до задоволителни резултати.
(19) Информационните системи по ал. 18 се разработват така, че да се отчитат значимите характеристики на всеки клиент или на всеки инвестиционен продукт.
(20) Когато извършва оценка за уместност въз основа на разглеждане на портфейла на клиента като цяло, Инвестиционният посредник осигурява подходяща степен на диверсификация в портфейла на клиента, като взема предвид експозицията на клиента към различни финансови рискове.
(21) Когато размерът на инвестицията не позволява диверсификация на портфейла по отношение на кредитния риск, Инвестиционният посредник насочва клиента към инвестиране в нискорискови инвестиции.
(22) Когато Инвестиционният посредник извършва оценка за уместност с помощта на автоматизирани системи, дори когато взаимодействието с клиента не се осъществява чрез автоматизирани системи, за да осигури изпълнение на изискванията за извършване на оценка за уместност, най-малко веднъж годишно наблюдава и изпитва алгоритмите, които се използват за извършване на тази оценка.
(23) При разработването на алгоритмите по ал. 22 Инвестиционният посредник отчита естеството и характеристиките на финансовите инструменти, включени в офертите му към клиенти.
(24) В случаите на използване на автоматизирана система по ал. 22, Инвестиционният посредник най-малко:
1. създава подходяща документация за организацията на автоматизираната система, която ясно посочва целта, обхвата и структурата на алгоритмите, включително, когато е приложимо, схеми или

правила за вземане на решения, които следва да са част от тази документация;
2. приема стратегия за изпитване, която съдържа обяснение за обхвата на изпитването, плановете за изпитване, изпитваните казуси, резултатите от изпитването, отстраняването на дефекти (ако е приложимо) и крайните резултати от изпитването;
3. разполага с подходящи политики и процедури за управление на всякакви промени в алгоритъма, включително наблюдение и поддържане на данни за такива промени, и да въведе мерки за сигурност за наблюдение и предотвратяване на неоторизиран достъп до алгоритъма;
4. преглежда и актуализира алгоритмите, за да гарантира, че те отразяват всички относими промени, включително пазарни промени и промени в приложимото законодателство, които могат да повлияят на тяхната ефективност;
5. разполага с политики и процедури, които дават възможност за откриване на всички грешки в алгоритъма и отстраняването им по подходящ начин, включително спиране на предоставянето на инвестиционни съвети, ако съществува вероятност грешката да доведе до неподходящ съвет и/или нарушаване на относимото законодателство;
6. разполага с подходящи ресурси, включително човешки и технически ресурси, за наблюдение и надзор на работата на алгоритмите чрез адекватен и своевременен преглед на предоставените съвети;
7. разполага с подходящ процес за вътрешно одобряване, за да гарантира, че т. 1 - 6 са спазени.

Чл. 24. (1) **(изменен чрез частично заличаване, 2026)** Инвестиционният посредник приема и прилага политики и процедури за уместност, които гарантират, че при предоставяне на услуги той извършва задълбочена оценка на възможните инвестиционни алтернативи, като се отчитат разходите и сложността на продуктите.
(2) Инвестиционният посредник разполага с процедура за оценка на наличните продукти, които са равностойни един на друг по отношение на нуждите и характеристиките на клиента.
(3) Инвестиционният посредник при разглеждане на разходите взема предвид всички разходи и такси по чл. 71, ал. 2, т. 4 от ЗПФИ и съответните разпоредби на Делегиран регламент (ЕС) 2017/565.
(4) Инвестиционният посредник съхранява и документацията, обосноваваща случаите, когато при предоставяне на услуги по чл. 6, ал. 2, т. 4 и 5 от ЗПФИ вместо равностоен продукт е избран или препоръчан по-скъп или сложен (комплексен) продукт.
(5) Когато предоставя услуги по чл. 6, ал. 2, т. 5 от ЗПФИ, инвестиционният посредник информира клиента за решението да избере или препоръча по-скъп или сложен продукт и обосновава това решение.
(6) Документацията по ал. 4 се проверява от звеното за проверка на съответствието на инвестиционния посредник.
(7) Инвестиционният посредник приема и прилага политики и процедури за извършване на анализ на разходите и ползите от замяната на инвестиции, така че да може да гарантира и докаже, че очакваните ползи от замяната на инвестиции са поголеми от разходите.
(8) Инвестиционният посредник взема предвид цялата необходима информация за извършване на анализ на разходите и ползите от замяната и оценка на предимствата и недостатъците на разглежданата нова инвестиция. При анализа посредникът взема предвид всички разходи и такси по чл. 71, ал. 2, т. 4 от ЗПФИ.
(9) Инвестиционният посредник предоставя на непрофесионалните клиенти преди сключване на сделката вследствие на предоставения инвестиционен съвет доклада по чл. 54, параграф 12 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565. В доклада се включва ясно обяснение на причините, поради които ползите от препоръчаната замяна на инвестицията са по-големи от разходите за нея.
(10) Инвестиционният посредник въвежда системи и механизми за наблюдение и контрол на риска от неспазване на задълженията за оценка на разходите и ползите от препоръчаната замяна на инвестицията.
(11) Инвестиционният посредник гарантира, че лицата, които извършват оценка за уместност, разбират своите задължения при извършване на тази оценка.

(12) Когато използва информационни системи в процеса на извършване на оценка за уместност, инвестиционният посредник гарантира, че служителите, които участват в дейностите, свързани с тези системи:
1. разбират добре технологиите и алгоритмите, използвани за предоставяне на цифрови консултации (по-конкретно са в състояние да разберат обстановката, рисковете и правилата зад алгоритмите, стоящи в основата на цифровата консултация);
2. разбират и са способни да анализират автоматизираната консултация, генерирана от алгоритмите.
(13) Инвестиционният посредник въвежда организация за съхранение и поддържа архив, свързан с оценката за уместност, в който се включва информацията, която се събира от клиенти, всеки предоставен инвестиционен съвет и всички направени и оттеглени инвестиции след извършване на оценката за уместност, както и свързаните с нея доклади за уместност, предоставени на клиентите.
(14) Инвестиционният посредник гарантира, че: 1. организацията за поддържане на архива по ал. 13 позволява откриване на грешки при оценката за уместност; 2. архивът по ал. 1 е достъпен за съответните служители на инвестиционния посредник. Раздел III Критерии по чл. 79, ал. 5, т. 1, букви „б", „в" и „д" от ЗПФИ
(15) Инвестиционният посредник прилага критериите по т. 12, съответно т. 13 от Насоките за сложните дългови инструменти и структурираните депозити (ESMA/2015/1787), издадени от Европейския орган за ценни книжа и пазари, за определяне на дълговите инструменти по чл. 79, ал. 5, т. 1, букви „б" и „в" от ЗПФИ с вграден деривативен инструмент, съответно със структура, поради която за клиента е трудно да разбере свързания риск, и критериите по т. 14, съответно т. 15 от същите насоки за определяне на структурираните депозити по чл. 79, ал. 5, т. 1, буква „д" от ЗПФИ със структура, поради която за клиента е трудно да разбере риска за възвръщаемостта, съответно разходите от предсрочно излизане от инвестицията.

VIII. ДОГОВОРНО НАЧАЛО ПРИ ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНВЕСТИЦИОННИ И ДОПЪЛНИТЕЛНИ УСЛУГИ ЗА СМЕТКА НА КЛИЕНТИ. ПРАКТИКИ ПРИ ПАКЕТНИ ПРОДУКТИ

Чл. 25. (1) Клиентът, съответно неговият представител, подписва договор по чл. 82, ал. 1 от ЗПФИ в присъствието на лице по чл. 65, ал. 1 от Наредба №38 на КФН, освен ако договорът не се сключва по електронен път или чрез друга форма без присъствието на клиента.
(2) Преди сключване на договора по чл. 82, ал. 1 от ЗПФИ клиентът, съответно неговият представител, се идентифицира по реда на Закона за мерките срещу изпирането на пари и правилника за прилагането му.
(3) В договора по чл. 82, ал. 1 от ЗПФИ се вписват индивидуализиращи данни на лицата, които го сключват, включващи най-малко наименование и ЕИК, съответно имената и единен граждански номер или аналогични данни за чуждестранно лице, качеството, в което действат лицата, дата и място на сключване на договора, основните права и задължения на страните и информацията, която инвестиционният посредник предоставя. Когато договорът се сключва при общи условия, основните права и задължения по него могат да бъдат част от общите условия, като в договора се посочват действащите към момента на сключването му общи условия, приети от клиента.
Чл. 26. (1) Сключване на договор по чл. 82, ал. 1 от ЗПФИ чрез пълномощник е допустимо само ако пълномощникът представи нотариално заверено пълномощно, което съдържа представителна власт за извършване на управителни и/или разпоредителни действия с финансови инструменти.
(2) Инвестиционният посредник съхранява в досието на клиента оригиналното пълномощно по ал. 1, съответно нотариално заверено копие от него. Ако пълномощното е с многократно действие, инвестиционният посредник съхранява копие от него, заверено от пълномощника и от лицето по чл. 65, ал. 1 от Наредба №38 на КФН, което сключва договора за инвестиционния посредник. Заверката се извършва с полагане на надпис „Вярно с оригинала", дата и подпис на лицата.
Чл. 27. (1) Инвестиционният посредник сключва договора по чл. 82, ал. 1 от ЗПФИ само във вписани в регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 2 от ЗКФН адрес на управление, клон или офис, освен ако договорът

не се сключва по електронен път или чрез друга форма без присъствието на клиента.
(2) Помещенията на адресите по ал. 1 разполагат с необходимото техническо оборудване и програмно осигуряване, позволяващо сключването на договори и приемането на нареждания, включително неприсъствено и/или чрез дистанционен способ за комуникация, спазването на поредността на постъпване на нарежданията при предаването им за изпълнение и съхраняване на информацията.
(3) Инвестиционният посредник поставя на входа на всеки от клоновете и офисите по ал. 1 информация за наименованието и седалището си, работното време, името и фамилията на лицето, отговорно за съответния клон или офис.
(4) Помещенията на адресите по ал. 1, в които инвестиционният посредник извършва дейност, отговарят на изискванията за противопожарна безопасност.
Чл. 28. В случаите, когато клиентът търгува чрез електронна платформа за търговия с финансови инструменти, инвестиционният посредник съхранява информация за интернет протокол адресите (IP адреси) на клиента, от които се извършва търговията.
Чл. 29. (1) Инвестиционният посредник не може да сключи договор по чл. 82, ал. 1 от ЗПФИ, ако не е извършена идентификация на клиента и ако клиентът или негов представител не е представил и не е подписал необходимите документи, представил е документи с явни нередности или данните в тях са непълни, имат неточности или противоречия или е налице друго обстоятелство, което поражда съмнение за ненадлежна идентификация или представителство.
(2) При невъзможност за извършване на надлеждна последваща (текуща) идентификация на клиента, включително, но неизчерпателно идентификация на действителен собственик, установяване на произход на благосъстоянието на клиента, статут на видна политическа личност, както и друга законово изискуема информация (например информация по Закона за мерките срещу изпирането на пари), Инвестиционният Посредник има право едностранно да прекрати взаимоотношенията с клиента, за което надлеждно уведомява клиента.
Чл. 30. (1) Инвестиционният посредник няма право да изпълни нареждане, ако установи, че финансовите инструменти - предмет на нареждането за продажба, не са налични по сметката на клиента или са блокирани в депозитарна институция, както и ако върху тях е учреден залог или е наложен запор.
(2) Забраната по ал. 1 по отношение на заложени финансови инструменти не се прилага в следните случаи:
1. приобретателят е уведомен за учредения залог и е изразил изрично съгласие да придобие заложените финансови инструменти и е налице изрично съгласие на заложния кредитор в предвидените по Закона за особените залози случаи;
2. залогът е учреден върху съвкупност по смисъла на Закона за особените залози.
(3) Забраната по ал. 1 по отношение на поръчка за продажба на финансови инструменти, които не са налични по сметка на клиента, не се прилага в случаите, когато инвестиционният посредник осигури по друг начин, че финансовите инструменти, предмет на продажбата, ще бъдат доставени към деня на сетълмент по сделката.
Чл. 31. (1) Инвестиционният посредник изисква от клиент, който подава нареждане за покупка на финансови инструменти, да му предостави паричните средства, необходими за плащане по сделката - предмет на нареждането, при подаване на нареждането, освен ако клиентът удостовери, че ще изпълни задължението си за плащане.
(2) Ако правилата на мястото на изпълнение, на което ще бъде сключена сделката, допускат сключване на сделка, при която плащането на финансовите инструменти не се осъществява едновременно с тяхното прехвърляне, инвестиционният посредник може да не изиска плащане от купувача при наличие на изрично писмено съгласие на продавача. Това се прилага съответно и при други прехвърлителни сделки с финансови инструменти.
Чл. 32. (1) Инвестиционният посредник предоставя на клиента информация, сключва договори по чл. 82, ал. 1 от ЗПФИ и приема нареждания на клиенти чрез:
1. лица, предлагащи финансови инструменти;

2. брокери на финансови инструменти;
3. инвестиционни консултанти;
4. управителите, изпълнителните членове на управителния орган или прокуристите на инвестиционния посредник.

(2) Инвестиционният посредник предава нареждания по чл. 6, ал. 2, т. 1 от ЗПФИ и предоставя услугите и извършва дейностите по чл. 6, ал. 2, т. 2 и 3 от ЗПФИ чрез брокери на финансови инструменти, които работят по трудов договор за него и са вписани в регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 8 от ЗКФН, с изключение на случаите, когато услугите се предоставят чрез електронна платформа за търговия, работеща в автоматичен режим при предаване или изпълнение на нареждането.

(3) Инвестиционният посредник предоставя услугите по чл. 6, ал. 2, т. 4 и 5 от ЗПФИ чрез инвестиционни консултанти, които работят по трудов договор за него и са вписани в регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 8 от ЗКФН.

Чл. 32. (1) Инвестиционният посредник оценява лицата по чл. 31, ал. 1, т. 1 въз основа на следните критерии:

1. лицата отговарят на изискванията на чл. 13, ал. 4, т. 1 - 4, 6 и 7 от ЗПФИ;
2. лицата притежават подходящ опит;
3. лицата притежават средно образование;
4. лицата разбират основните характеристики, риска и функциите на финансовите инструменти, инвестиционните или допълнителните услуги, които инвестиционният посредник предлага;
5. доколко лицата разбират сумата на разходите и таксите, които ще бъдат направени от клиента във връзка със сделки с даден финансов инструмент или инвестиционни услуги, или допълнителни услуги, предлагани от инвестиционния посредник;
6. доколко лицата разбират характеристиките и обхвата на инвестиционните услуги или допълнителните услуги, предлагани от инвестиционния посредник;
7. доколко лицата разбират основните принципи на функциониране на финансовите пазари и влиянието им върху стойността на финансовите инструменти, за които предоставят информация на клиентите;
8. доколко лицата разбират въпросите, свързани с пазарната злоупотреба и борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма;
9. доколко лицата притежават информация за местата за изпълнение на сделките с финансовите инструменти, за които предоставят информация на клиентите.

(2) Инвестиционният посредник оценява лицата по чл. 31, ал. 1, т. 2 въз основа на следните критерии:

1. лицата отговарят на изискванията на чл. 77, ал. 3 от ЗПФИ;
2. доколко лицата разбират основните характеристики, риска и функциите на финансовите инструменти, инвестиционните или допълнителните услуги, които инвестиционният посредник предлага;
3. доколко лицата разбират сумата на разходите и таксите, които ще бъдат направени от клиента във връзка със сделки с даден финансов инструмент или инвестиционни услуги, или допълнителни услуги, предлагани от инвестиционния посредник;
4. доколко лицата разбират характеристиките и обхвата на инвестиционните услуги или допълнителните услуги, предлагани от инвестиционния посредник;
5. доколко лицата разбират основните принципи на функциониране на финансовите пазари и влиянието им върху стойността на финансовите инструменти.

(3) Инвестиционният посредник оценява лицата по чл. 31, ал. 1, т. 3 въз основа на следните критерии:

1. лицата отговарят на изискванията на чл. 77, ал. 3 от ЗПФИ;
2. лицата притежават подходящ опит;
3. доколко лицата разбират основните характеристики, риска и функциите на финансовите инструменти, инвестиционните или допълнителните услуги, които инвестиционният посредник предлага;
4. доколко лицата разбират сумата на разходите и таксите, които ще бъдат направени от клиента във връзка с вида на финансовия инструмент, който се предлага или препоръчва, и разходите, свързани

с предоставянето на инвестиционен съвет и всякакви други свързани услуги, които се предоставят;
5. доколко лицата изпълняват задълженията си във връзка с оценката за уместност и оценката за целесъобразност по глава седма, раздел II от ЗПФИ;
6. доколко лицата разбират дали финансовият инструмент, предоставен от инвестиционния посредник, може да не е подходящ за клиента, след оценка на съответната информация, предоставена от клиента срещу евентуалните промени, които може да са настъпили след събирането на съответната информация;
7. доколко лицата оценяват данните, свързани с финансовите инструменти, за които предоставят информация на клиентите (документи с основна информация за инвеститорите, проспекти, финансови отчети или финансови данни);
8. доколко лицата разбират специфичните пазарни структури за финансовите инструменти, за които предоставят информация на клиентите, и когато това е приложимо, техните места за търговия.
(4) Инвестиционният посредник провежда обучение от минимум 20 часа в рамките на всяка календарна година на лицата по чл. 31, ал. 1, т. 1 - 3 с цел поддържане на подходяща квалификация за изпълнение на функциите и задълженията им. Обучението се провежда при отчитане специфичните функции на обучаваните лица.
(5) Инвестиционният посредник при необходимост провежда обучение по повод всяко съществено изменение на нормативните изисквания, вътрешните правила на инвестиционния посредник, както и при въвеждане на нови финансови инструменти, инвестиционни или допълнителни услуги.
(6) Инвестиционният посредник оценява лицата по чл. 31, ал. 1, т. 1 - 3 след провеждане на обучение по ал. 4, съответно ал. 5.
(7) Инвестиционният посредник поддържа документация, удостоверяваща изпълнението на задълженията по ал. 4 - 6.
Чл. 33. При сключване на договор с клиент за управление на портфейл, в договора се посочва:
1. метода и честотата на оценка на финансовите инструменти в портфейла на клиента;
2. подробности относно всяко делегиране на неограничено управление на всички или на част от финансовите инструменти или средства в портфейла на клиента;
3. спецификация на всеки целеви показател, с който ще бъдат сравнявани резултатите на портфейла на клиента;
4. видовете финансови инструменти, които могат да бъдат включени в портфейла на клиента, и видовете сделки, които могат да бъдат сключвани с такива инструменти, включително евентуални ограничения;
5. целите на управлението, нивото на риска, което ще се отрази в упражняването на свободата на преценка на мениджъра, както и всякакви ограничения на тази свобода на преценка.
6. информация за разходите, таксите и комисионните, съобразно приложимото право
7. други реквизити, съобразно приложимото законодателство и волята на страните.

Чл. 33а. (1) При предоставяне на пакет или пакетен продукт инвестиционният посредник предоставя на клиента в писмен вид информация за таксите и разходите, както на пакета или пакетния продукт, така и на съставните продукти.
(2) Информацията по ал. 1 включва разбивка на всички разходи, свързани с покупката на пакета или пакетния продукт, както и на съставните продукти. В случай че разходите не могат да бъдат изчислени с точност преди покупката на пакета или пакетния продукт, инвестиционният посредник изготвя и представя на клиента разумна прогноза за тях.
(3) Информацията по ал. 1 се предоставя от лице по чл. 31, ал. 1 в достатъчен срок преди сключване на договор с клиента за пакет или пакетен продукт или за съставен продукт. Клиентът трябва да разполага с достатъчно време, за да вземе информирано решение.
(4) Информацията по ал. 1 се предоставя по ясен и разбираем начин. В случай че информацията съдържа техническа терминология, тя се разяснява на клиента.

Чл. 33б. (1) Когато рекламира съставен продукт, инвестиционният посредник разкрива информация

за таксите и разходите на всички съставни продукти, така че клиентът да е в състояние да разбере въздействието на таксите и разходите при закупуване на пакета или пакетния продукт.
(2) Информацията в рекламните материали за таксите и разходите на всеки от съставните продукти се представя по начин, който гарантира еднаква видимост на информацията.
(3) В случай че продажбата се извършва чрез интернет или чрез друг канал, без пряко участие на продавач, инвестиционният посредник предоставя информацията за таксите и разходите на съставните продукти, формиращи пакета или пакетния продукт, своевременно и по начин, който гарантира еднаква видимост на информацията.
(4) Инвестиционният посредник предоставя информацията по ал. 1 по начин, който не е подвеждащ или не прикрива реалните разходи за клиента, нито възпрепятства разумното сравнение с алтернативни продукти.

Чл. 33в. (1) Инвестиционният посредник предоставя на клиента в писмен вид информация за характеристиките и рисковете, които не са свързани с такси и разходи, на пакета или пакетния продукт и на съставните продукти и по какъв начин рисковете се променят в резултат на покупката на пакет или пакетен продукт, а не на съставни продукти.
(2) Инвестиционният посредник предоставя на клиента информация дали е възможно да закупи съставни продукти или пакети поотделно, както и информация дали закупуването на един от съставните продукти е необходимо условие за закупуването на друг продукт на инвестиционния посредник.

Чл. 33г. (1) Инвестиционният посредник изготвя вариантите за покупка по начин, който позволява на клиента активно да избира какво да закупи и да взема информирано решение за купуване на пакет или пакетен продукт или на съставен продукт.
(2) Не се допуска предлагане на пакети или пакетни продукти с предварително отбелязани полета (онлайн или във всякакъв друг документ за продажба).
(3) Инвестиционният посредник не трябва да въвежда в заблуждение клиента, че покупката на пакета или пакетния продукт е задължителна.

Чл. 33д. (1) Инвестиционният посредник приема и прилага подходящи модели на възнаграждение и стимули за продажби, които насърчават отговорно бизнес поведение, справедливо третиране на клиента и избягване на конфликти на интереси за служителите, които продават пакети или пакетни продукти.
(2) Инвестиционният посредник гарантира, че ако за един продукт при самостоятелната му продажба се предоставя право на отказ или право на разваляне на договора, тези права продължават да се прилагат за този продукт и когато е част от пакет или пакетен продукт.
(3) По искане на клиент инвестиционният посредник разделя съставните продукти от един пакет или пакетен продукт, без да е необходимо клиентът да дължи непропорционални неустойки, освен ако естеството на отделните съставни продукти не позволява такова разделяне.

Чл. 34. (1) Доколкото ЗПФИ, актовете по прилагането му, пряко приложимите Регламенти на ЕК не предвиждат нещо различно, приложение в договорните отношения между клиент и инвестиционен посредник намира и Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги.
(2) Всеки документ, който ЗПФИ и Регламент (ЕС) № 2017/565 изисква да бъде съставен в писмена форма, може да бъде съставен като електронен документ, при условие че е подписан с квалифициран електронен подпис, приравнен на саморъчен, съгласно Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги и е осигурено съответното спазване на другите изисквания на цитираното законодателство.

IX. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КЛИЕНТСКИ НАРЕЖДАНИЯ

Чл. 35. (1) Инвестиционният посредник изпълнява клиентските нареждания за сделки с финансови инструменти съобразно Политиката си за изпълнение на нареждания.

X. ДЕЙНОСТ НА РЕГИСТРАЦИОНЕН АГЕНТ

Чл. 35а. (1) Инвестиционният посредник извършва дейност на регистрационен агент, когато въз основа на писмен договор с клиента подава в съответните депозитарни институции данни и документи за регистриране на:
1. сделки с финансови инструменти, предварително сключени пряко между страните;
2. прехвърляне на безналични финансови инструменти при дарение и наследяване;
3. промяна на данни за притежателите на безналични финансови инструменти, поправка на сгрешени данни, издаване на дубликати от удостоверителни документи и други действия, предвидени в правилника на съответната депозитарна институция.
(2) В случаите по ал. 1 лицата, съответно техните представители, подписват необходимите документи в присъствието на лице по чл. 31, ал. 1, след като бъде проверена самоличността им по реда на Закона за мерките срещу изпирането на пари и правилника за прилагането му.
(3) Лице от звеното за проверка на съответствието в инвестиционния посредник проверява дали договорът по ал. 1 съответства на изискванията на наредбата.

Чл. 35б. Инвестиционният посредник може да извършва проверка в централен депозитар на ценни книжа за притежаваните от лице финансови инструменти, с което няма сключен договор по чл. 35а, ал. 1, въз основа на писмено заявление.

Чл. 35в. Прехвърлителят и приобретателят на финансовите инструменти в случаите по чл. 35а, ал. 1 могат да бъдат представлявани пред инвестиционния посредник, който извършва дейност на регистрационен агент, от лица, изрично упълномощени с нотариално заверено пълномощно.

Чл. 35г. Инвестиционният посредник, извършващ дейност на регистрационен агент, отказва да подпише договор по чл. 35а, ал. 1 с клиент и да приеме документи за извършване на регистрации, ако:
1. не са налице всички необходими данни и документи, представените документи съдържат очевидни нередовности или в данните има неточности и противоречия;
2. налице е съмнение за ненадлежна идентификация или представителство.

Чл. 35д. (1) За дейността си на регистрационен агент инвестиционният посредник събира такси по определена от него тарифа. Тарифата се излага на видно и достъпно място в помещението, в което инвестиционният посредник приема клиенти, и в срок 3 работни дни от приемането ѝ се публикува на интернет страницата на инвестиционния посредник.
(2) По искане на продавача и при съгласие на купувача при покупко-продажба на безналични финансови инструменти по чл. 35, ал. 1, т. 1 сумата, представляваща продажната цена по сделката, се депозира при инвестиционния посредник - регистрационен агент, до регистрирането на сделката в централен депозитар на ценни книжа. Инвестиционният посредник уведомява страните по сделката за тази възможност. В случаите по изречение първо се прилагат съответно правилата за съхранение на клиентски парични средства.

XI. ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА СТРАНИТЕ ПО ДОГОВОРА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНВЕСТИЦИОННИ УСЛУГИ

Чл. 36. Клиентът има следните права и задължения:
1. право да иска точно изпълнение на договорните задължения от инвестиционния посредник;

2. право да получи от инвестиционния посредник цялата изискуема информация по настоящите общи условия и действащото законодателство;
3. право да получи изпълнение на подадено нареждане и управление на портфейл съобразно Политиката за изпълнение на нареждания на инвестиционния посредник и приложимото законодателство;
4. право да получи съответните отчети и уведомления за извършените за негова сметка услуги;
5. право да бъде категоризиран и третиран съобразно изискванията на ЗПФИ като непрофесионален, професионален клиент или приемлива насрещна страна, да бъде уведомен за вида категоризация и последиците от нея, както и да иска промяна на категоризацията си;
6. право да получи закупените от негово име и за негова сметка финансови инструменти;
7. задължение да предостави редовни документи за собственост върху финансовите инструменти;
8. задължение да предостави на инвестиционния посредник, едновременно с подаване на нареждане за покупка на финансови инструменти, паричните средства, необходими за плащане по сделката - предмет на нареждането, освен ако клиентът удостовери, че ще изпълни задължението си за плащане, както и в други случаи, предвидени в действащото законодателство и тези общи условия В случаи, когато клиентът не предостави необходимите парични средства за изпълнение на нареждане за покупка на финансови инструменти след като бъде поканен от инвестиционния посредник, последният не носи отговорност за изпълнение на нареждането и има право да откаже неговото приемане.
9. задължение да плати цената на финансовите инструменти;
10. задължение да плати съответната комисиона и/или такса за предоставената инвестиционна или допълнителна услуга и всички разходи по предоставянето на услугите;
11. задължение да предостави личните си данни съобразно изискванията на действащото законодателство;
12. задължение да предостави валиден удостоверителен документ за банковата си сметка или да подпише декларация, в случай, че не разполага с такъв;
13. други права и задължения предвидени в настоящите Общи условия или уговорени в договора сключен между инвестиционния посредник и клиента.

Чл. 37. (1) Инвестиционният посредник има следните права и задължения:
1. право да получи своевременно изискуемата по ЗПФИ, актовете по прилагането му, пряко приложими регламенти на ЕК и настоящите общи условия пълна и точна информация;
2. право да получи плащане от клиента за извършена инвестиционна или допълнителна услуга, както и всички разходи, направени във връзка с предоставянето на услугата;
3. право да извърши запис на телефонните разговори и електронната комуникация между инвестиционния посредник и клиента; За това право и задължение на инвестиционния посредник Клиентът се счита изрично уведомен и приема извършването на запис на всякакъв вид кореспонденция - имейл, телефонен разговор, факс, скайп комуникация и други;
4. право да получи обезщетение, обезпечение или неустойка в случай на неизпълнение съобразно уговореното в договора между страните;
5. право да съхранява и обработва лични данни на клиента;
6. задължение да предостави на клиента изискуемата информация по ЗПФИ, актовете по прилагането му, Регламент (ЕС) № 2017/565 и настоящите общи условия;
7 задължение да спазва политиката си за изпълнение на нареждания;
8. задължение да даде разяснения по политиката за третиране на конфликти на интереси - информацията се предоставя при поискване от клиента на траен носител или на интернет страницата на инвестиционния посредник, когато това не представлява предоставяне на траен носител, при спазване на изискванията по Регламент (ЕС) № 2017/565;
9. други права и задължения предвидени в настоящите Общи условия или уговорени в договора сключен между инвестиционния посредник и клиента.
(2) При осъществяване на дейността си инвестиционният посредник е длъжен да пази търговската

тайна на клиента, както и неговия търговски престиж.
(3) Членовете на управителните органи на инвестиционния посредник и лицата, работещи по договор за него, не могат да разгласяват, освен ако не са оправомощени за това, и да ползват за облагодетелстване на себе си или на други лица факти и обстоятелства, засягащи наличностите и операциите по сметките за финансови инструменти и за пари на клиенти на инвестиционния посредник, както и всички други факти и обстоятелства, представляващи търговска тайна, които са узнали при изпълнение на служебните и професионалните си задължения.
(4) Всички лица по ал. 3 при встъпване в длъжност или започване на дейност за нвестиционния посредник подписват декларация за спазване на тайната по ал. 3.
(5) Разпоредбата на ал. 3 се прилага и за случаите, когато посочените лица не са на служба или дейността им е преустановена.
(6) Освен на КФН, на заместник-председателя и на оправомощени длъжностни лица от администрацията на КФН, както и на регулирания пазар, на който е член - за целите на контролната им дейност и в рамките на заповедта за проверка, инвестиционният посредник може да дава сведения по ал. 3 само:
1. със съгласието на своя клиент;
2. по реда на дял втори, глава шестнадесета, раздел IIIа от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс; или
3. по решение на съда, издадено при условията и по реда на ЗПФИ.
Съдът може да постанови разкриване на сведенията по чл. 90, ал. 2 от ЗПФИ по искане на:
1. прокурора - при наличие на данни за извършено престъпление;
2. министъра на финансите или оправомощено от него длъжностно лице - в случаите на чл. 143, ал. 4 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс;
3. директора на териториалната дирекция на Националната агенция за приходите, когато:
   а) се представят доказателства, че проверяваното лице е осуетило извършването на ревизия или проверка или не води необходимата отчетност, както и ако в нея има съществени непълноти;
   б) с акт на компетентен държавен орган е установено настъпването на случайно събитие, довело до унищожаване на отчетната документация на проверяваното лице;
4. Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество и на директорите на териториалните ѝ дирекции;
5. директора на Агенцията за държавна финансова инспекция, когато с акт на орган на агенцията е установено, че:
   а) ръководството на проверяваната организация или лице осуетява извършването на финансова инспекция;
   б) в проверяваната организация или лице не се води счетоводна отчетност или тя е непълна или недостоверна;
   в) има данни за липси или престъпления;
   г) е необходимо налагането на запори върху банкови сметки за обезпечаване на установени при финансова инспекция вземания;
   д) с акт на държавен орган е установено настъпването на случайно събитие, довело до унищожаване на отчетната документация на проверяваната организация или лице;
6. директора на Агенция "Митници" и директорите на териториалните дирекции в Агенция "Митници", когато:
   а) с акт на митнически орган е установено, че проверяваното лице е осуетило извършването на митническа проверка или не води необходимата отчетност, както и ако тя е непълна или недостоверна;
   б) с акт на митнически орган е установено митническо нарушение;
   в) е необходимо налагането на запори върху банкови сметки за обезпечаване на установено от митнически орган вземане, събирано от него, както и за обезпечаване на глоби, законни лихви или други;

г) с акт на държавен орган е установено настъпването на случайно събитие, довело до унищожаване на отчетната документация на проверявания от митническия орган обект;

7. директора на Главна дирекция "Национална полиция" или до директора на областна дирекция на Министерството на вътрешните работи - за целта на разследването по образувано наказателно производство;

8. председателя на Държавна агенция "Национална сигурност" или на оправомощено от него длъжностно лице - когато това е необходимо за защита на националната сигурност;

9. изпълнителния директор на Националната агенция за приходите или упълномощено от него длъжностно лице - в случаите по чл. 143е, ал. 6 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

(7) ИП може да се отклони от поръчката на Клиента, само ако отклонението е в явен интерес на клиента. Ако сделката е сключена и изпълнена при условия по-благоприятни от тези, които са установени с договора за поръчка, цялата изгода принадлежи на Клиента.

(8) ИП не гарантира и не отговаря за изпълнението от трети лица на сделките, сключени с тях по нареждане на Клиент, в т.ч. и за действията на „Централен депозитар“ АД, друга депозитарна институция и другите компетентни институции.

XII. СЪХРАНЕНИЕ НА КЛИЕНТСКИ ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ И ПАРИЧНИ СРЕДСТВА

Чл. 38. (1) Инвестиционният посредник не приема плащания в брой от клиенти за предоставяне на инвестиционни и/или допълнителни услуги, както и не приема плащания в брой на парични средства, необходими за плащане по сделка с финансови инструменти, съответно не извършва плащания към клиенти в брой. Всички плащания по предходното изречение се извършват към и от банкова сметка на инвестиционния посредник, която последният предоставя на клиента в писмен вид.

(2) Инвестиционният посредник не може да съхранява при себе си паричните средства на своите клиенти. Инвестиционният посредник държи паричните средства, предоставени от клиенти или получени в резултат на извършени за тяхна сметка инвестиционни услуги, в лице по чл. 93 от ЗПФИ, като предприема необходимите действия за диверсифициране на средствата към лицата по същия член.

Чл. 39. (1) Финансовите инструменти на клиенти се съхраняват, както следва:

а) в подсметка на клиента в депозитарна институция, открита към сметката на инвестиционния посредник;

б) в подсметка на клиента открита към сметката на трето лице при спазване на изискванията по ЗПФИ, Регламент (ЕС) № 2017/565 и вътрешните правила на инвестиционния посредник за водене на отчетност;

в) чуждестранни финансови инструменти – в подсметка на клиента при ИП в съответната депозитарна институция в чужбина или при трето лице.

(2) Съхранението и регистрацията на държавни ценни книжа, емитирани на вътрешния пазар, се осъществява при условията и по реда на Закона за държавния дълг и актовете по прилагането му.

(3) Инвестиционният посредник открива на клиента подсметка в депозитарна институция на основата на писмения договор по чл. 25, ал. 1 и в съответствие с предвидените в него условия. Инвестиционният посредник, който открива сметка за финансови инструменти на свой клиент при трето лице, трябва да полага дължимата грижа за интересите на клиента при определяне на това лице и възлагането на същото да съхранява финансовите инструменти на клиента, както и периодично, но най-малко веднъж годишно, да преразглежда със същата грижа избора на това лице и условията, при които то съхранява финансовите инструменти на клиента.

Чл. 40 Инвестиционният посредник може да депозира паричните средства на своите клиенти в лица, с които се явява свързано лице само ако клиентите са дали писмено съгласие за това.

Чл. 41 (1). Инвестиционният посредник е длъжен да отдели:
1. един от друг портфейлите от финансови инструменти и/или пари на клиентите си;
2. един от друг своя портфейл от финансови инструменти и/или пари от тези на клиентите си.
3. своите парични средства от тези на своите клиенти.
Инвестиционният посредник не отговаря пред кредиторите си с финансовите инструменти и паричните средства на своите клиенти.
(2) Инвестиционният посредник във връзка със съхранието и защита на финансовите инструменти на клиенти, спазва следните принципи:
а) поддържа отчетност и води сметки, които да му позволят във всеки един момент незабавно да разграничат държаните за един клиент активи от активите, държани за друг клиент, както и от собствените си активи от инвестиционния портфейл на ИП;
б) поддържа отчетност и води сметки по начин, осигуряващ тяхната точност, и по-специално тяхното съответствие с финансовите инструменти и паричните средства, държани за клиентите, и даващ възможност да бъдат използвани като одитна пътека;
в) извършва редовно равнение на вътрешните си сметки и записи с тези на всяка трета страна, от която се държат съответните активи;
г) предприема нужните мерки, за да гарантира, че всички финансови инструменти на клиент, депозирани при трето лице в съответствие с приложимото законодателство, могат да бъдат ясно разграничени от финансовите инструменти, принадлежащи на инвестиционния посредник, и от финансовите инструменти, принадлежащи на това трето лице, посредством сметки с различно наименование в счетоводните книги на третото лице или чрез равностойни мерки, които постигат същото равнище на защита;
д) предприема необходимите мерки, за да гарантира, че депозираните парични средства на клиента се държат на сметка или сметки отделно от всички сметки, използвани за държане на парични средства, принадлежащи на инвестиционния посредник;
е) въвежда и прилага адекватна организационна уредба за свеждане до минимум на риска от загуба или от намаляване на активите на клиента или на права във връзка с тези активи в резултат на злоупотреба с активите, измама, лошо управление, неподходящо водене и съхранение на отчетност или небрежност.

Чл. 42. Инвестиционният посредник при сключване на договор с клиента открива на клиента подсметка към своята сметка за финансови инструменти в депозитарна институция.

Чл. 43. Инвестиционният посредник не извършва прехвърляне на финансови инструменти от лична сметка на клиента към клиентска подсметка при инвестиционния посредник в депозитарна институция, ако са налице обстоятелства, които се явяват нормативноопределена пречка и/или забрана за извършване на посочените действия, независимо от сключения договор с клиента.

Чл. 44. При сключване на договор с клиент инвестиционният посредник присвоява на същия уникален номер, води досие на всеки свои клиенти, както и регистър на своите клиенти с данните, посочени в Правилата за водене на отчетност на ИП.

Чл. 45. В своята дейност по предоставяне на инвестиционни услуги инвестиционният посредник не допуска:
1. Въвеждане на нареждания на клиенти за изпълнение преди да е открита подсметка на клиента към сметката на инвестиционния посредник в депозитарна институция;
2. Използване на финансови инструменти и/или парични средства на един клиент за сметка на друг клиент на инвестиционния посредник с изключение на случаите, предвидени в нормативната уредба и тези общи условия
3. Използване на финансови инструменти и/или парични средства на клиенти в полза на

инвестиционния посредник, с изключение на случаите, предвидени в нормативната уредба и тези общи условия
4. Използване на парични средства на инвестиционния посредник за изпълнение на задължения на клиенти, с изключение на случаите, предвидени в нормативната уредба и тези общи условия
5. Кредитиране на клиенти за закупуване на финансови инструменти, освен в случаите предвидени в специална наредба на КФН и тези Общи условия.

Чл. 46. За други въпроси свързани със съхраняване на клиентските финансови инструменти и парични средства, неуредени в настоящите общи условия, се прилага уговореното в договора между страните и Правилата на инвестиционния посредник за водене на отчетност, съхраняване на информация и съхраняване на финансовите инструменти и паричните средства на клиенти и приложимото национално и европейско законодателство.

XIII. ТРЕТИРАНЕ НА КОНФЛИКТИ НА ИНТЕРЕСИ

Чл. 47. (1) Конфликт на интереси е ситуация, която възниква във връзка с предоставяне на инвестиционни и/или допълнителни услуги от инвестиционния посредник и може да накърни интереса на клиента.
(2) Инвестиционният посредник прилага ефективни процедури и мерки за третиране на конфликт на интереси, уредени в правилата за третиране на конфликтите на интереси на ИП.
(3) При установяване на видовете конфликти на интереси, които възникват в резултат от предоставянето на инвестиционни и/или допълнителни услуги и наличието на които може да увреди интереса на клиент, инвестиционният посредник отчита, прилагайки минимум от критерии, обстоятелството дали той, лице, което работи по договор за него, или лице, пряко или непряко свързано с него чрез контрол, попада в някоя от следните хипотези в резултат от предоставянето на инвестиционни и/или допълнителни услуги или по друг начин:
1. има възможност да реализира финансова печалба или да избегне финансова загуба за сметка на клиента;
2. има интерес от резултата от предоставяната услуга на клиента или от осъществяваната сделка за сметка на клиента, който е различен от интереса на клиента от този резултат;
3. има финансов или друг стимул да предпочете интереса на клиент или група от клиенти пред интереса на друг клиент;
4. осъществява същата дейност като клиента;
5. получава или ще получи от лице, различно от клиента, облаги във връзка с услуга, предоставена на клиента, под формата на парични средства, стоки или услуги в нарушение на приложимото национално или европейско законодателство или различни от стандартното възнаграждение или комисиона за тази услуга.

Чл. 48. При извършване на инвестиционни услуги и дейности инвестиционният посредник предприема необходимите мерки за предотвратяване, установяване и управление на потенциални конфликти на интереси между:
1. инвестиционния посредник, включително лицата, които управляват инвестиционния посредник, лицата, които работят по договор за него, обвързаните агенти или всяко лице, пряко или косвено е свързано с инвестиционния посредник чрез отношение на контрол, от една страна, и клиентите му, от друга страна;
2. отделните му клиенти.

Чл. 49. (1) Ако въпреки прилагането на правилата за предотвратяване на конфликт на интереси, продължава да съществува риск за интересите на клиента, инвестиционният посредник не извършва

дейност за сметка на клиент, ако не го е информирал за общото естество и/или източници на потенциалните конфликти на интереси и взетите мерки за ограничаване на риска за интересите на клиента.
(2) За целите на ал. 1 инвестиционният посредник предоставя достатъчно подробна информация на траен носител на всеки отделен клиент, за да му осигури възможност да вземе информирано решение за услугата, по отношение на която е възникнал конфликтът на интереси.

Чл. 50. (1) Допълнителна уредба за третирането на конфликтите на интереси се съдържа в Политиката на инвестиционния посредник за предотвратяване, установяване и управление на конфликти на интереси. Резюме на политиката се предоставя на клиента в подходящ срок преди предоставяне на инвестиционни или допълнителни услуги от посредника.
(2) С подписването на договор за предоставяне на инвестиционни и/или допълнителни услуги клиентът се съгласява, че инвестиционният посредник при третирането на конфликти на интереси ще действа съобразно Политиката си за предотвратяване, установяване и управление на конфликти на интереси и приема въпросната Политика.
(3) Клиентът има право да получи от инвестиционния посредник Политиката за предотвратяване, установяване и управление на конфликти на интереси на траен носител преди сключване на договор за предоставяне на инвестиционни или допълнителни услуги.

XIV. ТЕКУЩО И ПЕРИОДИЧНО ИНФОРМИРАНЕ НА КЛИЕНТИ

Чл. 51. (1) В случаите, когато инвестиционният посредник изпълни нареждане за сметка на клиент, което не е в изпълнение на договор за управление на портфейл, той:
а) незабавно предоставя на клиента на траен носител основната информация относно изпълнението на това нареждане;
б) изпраща на клиента съобщение на траен носител, потвърждаващо изпълнението на нареждането възможно най- рано, но не по-късно от първия работен ден след изпълнението, или когато инвестиционният посредник е получил потвърждението от трета страна — не по-късно от първия работен ден след получаване на потвърждението от третата страна.
(2) Буква „б“ на предходната алинея не се прилага, когато потвърждението би съдържало същата информация, както и потвърждението, което се изпраща незабавно на клиента от друго лице.
(3) Букви „а“ и „б“ на ал. 1 не се прилагат, когато нарежданията, изпълнени от името на клиенти, са свързани с облигации за финансиране на договори за ипотечен кредит със споменатите клиенти, като в този случай докладът за сделката се извършва едновременно със съобщаването на условията на ипотечния кредит, но не по-късно от един месец след изпълнение на нареждането.
(4) В случай на нареждания на клиенти, свързани с дялове или акции в предприятие за колективно инвестиране, които се изпълняват периодично, ИПпредприема мярката, посочена в ал. 1, буква „б“, или предоставя на клиента поне веднъж на всеки шест месеца информацията, посочена в ал. 5, по отношение на тези сделки.
(5) Съобщението (потвърждението), посочено в ал. 1, буква „б“, включва тази част от следната информация, която е подходяща, и когато е приложимо в съответствие с регулаторните технически стандарти относно задълженията за докладване, приети в съответствие с член 26 от Регламент (ЕС) № 600/2014:
а) идентификация на инвестиционния посредник, който дава съобщението; б) име или друго обозначаване на клиента;
в) ден за търговия; г) час на търгуване;
д) вид на нареждането;
е) идентификация на мястото за изпълнение на нареждането; ж) идентификация на инструмента;
з) индикатор „купува“/„продава“;
и) естество на нареждането, ако е различно от „купува“/„продава“; й) количество;

к) единична цена;
л) съвкупна стойност;
м) обща сума на начислените комисиони и разходи и при поискване от клиента — подробна разбивка, която включва, когато е приложимо, всяко наложено увеличение или намаление, ако сделката е изпълнена от инвестиционния посредник при търгуване за собствена сметка и инвестиционният посредник дължи най-добро изпълнение на клиента;
н) полученият обменен курс, ако сделката включва обмен на валута;
о) отговорности на клиента във връзка със сетълмента на сделката, включително срок за плащане или доставка, както и подходящи подробности за сметката, когато тези подробности и отговорности не са били съобщени преди това на клиента;
п) когато контрагентът на клиента е бил самият инвестиционен посредник или което и да е лице от групата на инвестиционния посредник, или друг клиент на инвестиционния посредник — посочването на този факт, освен ако нареждането не е било изпълнено чрез система за търговия, която улеснява анонимното търгуване.
За целите на буква „к“, когато дадено нареждане се изпълнява на траншове, инвестиционният посредник може да предостави на клиента информация относно цената на всеки транш или средна цена. Когато се предоставя средна цена, инвестиционният посредник предоставя при поискване на клиента информация относно цената на всеки транш.
(6) Инвестиционният посредник може да предостави на клиента информацията по ал. 5, като използва стандартни кодове, като същевременно той предоставя на клиента и обяснение на използваните кодове.
(7) Инвестиционният посредник предоставя на клиента при поискване информация за статуса на нареждането и за неговото изпълнение.
(8) В случай на приемане на нареждания от клиент чрез електронна система за търговия съобщението (потвърждението) по ал. 5, съответно цялата необходима информацията, се предоставят на клиента чрез електронната система.

Чл. 52. (1) Инвестиционният посредник, когато предоставя на клиенти услуга за управление на портфейл, предоставя на всеки такъв клиент периодична справка на траен носител за дейностите по управление на портфейла, извършвани от името на този клиент, освен ако такава справка не се предоставя от друго лице.
(2) Периодичната справка, изисквана по ал. 1, продоставя на клиента коректен и балансиран преглед на извършените дейности и на резултатите от портфейла през отчетния период и включва, когато е приложимо, следната информация:
а) наименование на инвестиционния посредник;
б) наименование или друго обозначаване на сметката на клиента;
в) описание на съдържанието и оценката на портфейла, включително подробности за всеки държан финансов инструмент, неговата пазарна или справедлива стойност, когато пазарната стойност не е налична, и салдо на паричните средства в началото и в края на отчетния период, както и резултатите от портфейла през отчетния период;
г) общия размер на начислените такси и задължения през отчетния период, като се разбият по пера поне общите такси по управлението и общите разходи, свързани с изпълнението, и при необходимост съобщение, че при поискване ще се предостави по- подробна разбивка; д) сравнение на резултатите през периода, обхванат от справката, с целевия показател за ефективност на инвестицията (ако има такъв), договорен между инвестиционния посредник и клиента;
е) общия размер на дивидентите, лихвите и другите плащания, получени през отчетния период във връзка с портфейла на клиента;
ж) информация относно други корпоративни действия, пораждащи права във връзка с финансовите инструменти, държани в портфейла;
з) за всяка извършена сделка през периода — информацията по член 59, параграф 4, букви „в“— „л“ от Регламент (ЕС) № 2017/565, доколкото е приложимо, освен ако клиентът избере да получава

информацията относно изпълнените сделки на индивидуална основа, като в този случай се прилага ал. 5 от настоящия член.
(3) Периодичната справка по ал. 1 се предоставя веднъж на три месеца, с изключение на следните случаи:
а) когато инвестиционният посредник предоставя на своите клиенти достъп до онлайн система, отговаряща на критериите за траен носител, ако актуалните оценки на портфейла на клиента са достъпни и ако клиентът има лесен достъп до информацията за активите на клиента, изисквана от член 63, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 2017/565, и инвестиционният посредник разполага с доказателства, че клиентът е осъществил достъп до оценката на своя портфейл поне веднъж през съответното тримесечие.
б) в случаите, когато се прилага ал. 5, периодичната справка трябва да се предоставя поне веднъж на всеки 12 месеца;
в) когато договорът между инвестиционния посредник и клиента за управление на портфейл разрешава финансиран с дълг портфейл, периодичната справка трябва се предоставя поне веднъж месечно.
(4) Изключението, предвидено в буква „б“ на ал. 3, не се прилага в случай на сделки с финансови инструменти, обхванати от член 4, параграф 1, точка 44, буква в) от Директива 2014/65/ЕС или попадащи в някоя от точки 4—11 в раздел В от приложение I на посочената директива.
(5) Клиентът има право да избере да получава информацията относно изпълнените сделки на индивидуална основа, ИПнезабавно предоставя на клиента при изпълнение на сделка от управителя на портфейла основната информация относно тази сделка на траен носител.
Инвестиционният посредник изпраща на клиента съобщение, потвърждаващо сделката и съдържащо информацията по член 51, ал. 5 от тези ОУ не по-късно от първия работен ден след изпълнението или когато инвестиционният посредник получава потвърждението от трета страна — не по-късно от първия работен ден след получаването на потвърждението от третата страна.
Предходното изречение не се прилага, когато потвърждението би съдържало същата информация като потвърждение, което незабавно се изпраща до клиента от друго лице.
(6) Инвестиционният посредник уведомява непрофесионалния клиент, за чиято сметка управлява портфейл, когато има непокрити отворени позиции по условни сделки.

Чл. 53. В случаите, когато инвестиционен посредник извършва управление на портфейл за сметка на клиент той е длъжен да информира клиента, ако общата стойност на портфейла, оценена в началото на всеки отчетен период, се обезцени с 10 % и впоследствие с кратни на 10 % стойности, не по-късно от края на работния ден, в който този праг е преминат, или ако прагът е преминат в неработен ден — до края на следващия работен ден.
(2) В случаите когато ИПдържи сметка на непрофесионален клиент, включваща позиции във финансирани с дълг финансови инструменти или сделки с условни задължения, той е длъжен да информира клиента, когато първоначалната стойност на всеки инструмент се обезцени с 10 % и впоследствие с кратни на 10 % стойности.
Докладването по настоящата алинея се извършва за всеки отделен инструмент, освен ако с клиента е договорено друго, и до края на работния ден, в който този праг е преминат, или ако прагът е преминат в неработен ден — до края на следващия работен ден.

Чл. 54. Инвестиционният посредник уведомява клиента си при условия и по ред, определени в договора, когато за клиента възникне задължение по чл. 145 от ЗППЦК в резултат на извършени сделки с финансови инструменти за негова сметка, включително при управление на портфейл.

Чл. 55. (1) Инвестиционният посредник, когато държи пари или финансови инструменти на клиент, му предоставя веднъж на тримесечие справка на траен носител за тези финансови инструменти или пари, освен ако такава справка е предоставена в друга периодична справка. При поискване от клиента ИПпредоставя тази справка по-често срещу възнаграждение, определено на търговска

основа.
(2) Справката по ал. 1 съдържа следната информация:
а) подробности за всички финансови инструменти или средства, държани от инвестиционния посредник за клиента в края на периода, обхванат от справката;
б) степента, в която всеки финансов инструмент или средства на клиента са били предмет на сделки за финансиране с ценни книжа;
в) размера на всяка полза, постигната за клиента в резултат на участие в сделки за финансиране с ценни книжа, както и основата, на която са постигнати тези ползи.
г) изрично посочване на активите или средствата, които са предмет на правилата на Директива 2014/65/ЕС и мерките за нейното прилагане, и на тези, които не са, например които са предмет на договор за финансово обезпечение с прехвърляне на права;
д) изрично посочване на активите, които са засегнати от определени особености по отношение на правата на собственост, например които подлежат на обезпечителен интерес;
е) пазарната или оценената стойност, ако пазарната стойност не е налична, на финансовите инструменти, включени в справката, с изрично посочване на факта, че отсъствието на пазарна цена може да е показателно за липса на ликвидност. Оценената стойност се определя от инвестиционния посредник въз основа на принципа на полагане на максимални усилия.
(3) В случаите, когато портфейлът на клиента съдържа постъпления от една или повече неуредени сделки, информацията по ал. 2, буква „а“ може да се основава или на датата на сключване на сделката, или на датата на сетълмента, при условие че една и съща основа се използва последователно за цялата такава информация в справката.
(4) Периодичната справка за активите на клиента по ал.1 не се предоставя, когато инвестиционният посредник предоставя на своите клиенти достъп до онлайн система, отговаряща на критериите за траен носител, ако актуални справки за финансовите инструменти или средствата на клиента са леснодостъпни от клиента и инвестиционният посредник разполага с доказателства, че клиентът е осъществил достъп до тази справка поне веднъж през съответното тримесечие.
(5) В случайте когато ИП държи финансови инструменти или парични средства на клиенти и извършва услуга за управление на портфейл за клиент, то ИП има право да включи справката за активите на клиента по ал. 1 в периодичната справка, която предоставят на този клиент по член 52, ал. 1 и 2.

XV. ДЕЙНОСТИ НА ВЪНШНИ ИЗПЪЛНИТЕЛИ

Чл. 56. Клиентът се уведомява, че инвестиционният посредник може да възложи изпълнението критични и важни оперативни функции или на инвестиционни услуги и дейности на трето лице. Възлагането се осъществява въз основа на писмен договор между инвестиционния посредник и третото лице-външен изпълнител, в който изчерпателно се посочват правата и задълженията на страните.

Чл. 57. (1) Възлагането на критични и важни оперативни функции, както и на инвестиционни услуги и дейности се извършва по начин, който да не води до освобождаване на инвестиционния посредник от задълженията му съгласно ЗПФИ и актовете по прилагането му.

Чл. 58. (1) Когато инвестиционният посредник възлага изпълнението на критични и важни оперативни функции или на инвестиционни услуги и дейности на трето лице това се извършва при стриктно спазване на изискванията на ЗПФИ, актовете по прилагането му и изискванията на Регламент (ЕС) № 2017/565.

XVI. ОБВЪРЗАНИ АГЕНТИ

Чл. 58а. (1) Инвестиционният посредник осигурява, че обвързан агент - физическо лице, вписан в

регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 17 от ЗКФН и с който е сключил договор:
1. когато извършва инвестиционни услуги или дейности по чл. 33, ал. 1, т. 1 - 3 от ЗПФИ, изпълнява критериите по чл. 66 от Наредба №38 на КФН;
2. когато извършва инвестиционни услуги или дейности по чл. 33, ал. 1, т. 4 от ЗПФИ, изпълнява критериите по чл. 68 от Наредба №38 на КФН.
(2) Инвестиционният посредник осигурява, че обвързан агент - търговско дружество, вписан в регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 17 от ЗКФН, създава подходяща организация:
1. когато извършва инвестиционни услуги или дейности по чл. 33, ал. 1, т. 1 - 3 от ЗПФИ да изпълнява критериите по чл. 66 от Наредба №38 на КФН;
2. когато извършва инвестиционни услуги или дейности по чл. 33, ал. 1, т. 4 от ЗПФИ да изпълнява критериите по чл. 68 от Наредба №38 на КФН и да има сключен трудов договор с лице, което притежава сертификат за инвестиционен консултант.

XVII. ВОДЕНЕ НА ОТЧЕТНОСТ ОТ ИНВЕСТИЦИОННИЯ ПОСРЕДНИК

Чл. 59. (1) Инвестиционният посредник на основание чл. 65, ал. 1, т. 9 от ЗПФИ и чл. 72-76 от Регламент (ЕС) № 2017/565 приема Правила за водене на отчетност и води отчетността си съобразно предвиденото в тях.

(2) Цели на Правилата са да:
1. осигурят защита на клиентите на инвестиционния посредник, както и да дадат вярна, пълна и актуална информация за предоставяните от ИП инвестиционни и допълнителни услуги и начина за съхраняване на парични средства и финансови инструменти на клиенти. Информацията по предходното изречение е необходима за управлението на ИП, разрешаването на възникнали спорове и отчетност пред надзорните органи.
2. осигурят минимизиране на риска от загуба или намаляване на клиентските активи или на правата във връзка с тези активи в резултат на злоупотреба, измама, лошо управление, липса на съответна отчетност или небрежност от страна на инвестиционния посредник или негови служители.

XVIII. СХЕМИ ЗА КОМПЕНСИРАНЕ НА ИНВЕСТИТОРИТЕ

Чл. 60. С настоящите Общи условия клиентите на инвестиционния посредник изрично се уведомяват за съществуващия Фонд за компенсиране на инвеститорите (ФКИ) осигуряващ компенсация на клиентите на ИП при условията и по реда на чл.77а и сл. от ЗППЦК в случаите, когато инвестиционният посредник не е в състояние да изпълни задълженията си към клиент, поради причини, пряко свързани с финансовото му състояние. Компенсират се вземанията, възникнали поради невъзможност на инвестиционния посредник да върне клиентски активи (ценни книжа, пари и др.) и размерът на компенсацията е до 90% от стойността на вземането, но не повече от 40 000 лв. (четиридесет хиляди лева).

XIX. ИЗВЪРШВАНЕ НА МАРЖИН ПОКУПКИ, КЪСИ ПРОДАЖБИ И ЗАЕМ НА ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

По смисъла на настоящата глава XIX от тези Общи условия дадените по-долу термини имат следното значение:

- **Заем на финансови инструменти** е прехвърляне на финансови инструменти от заемодателя в собственост на заемателя срещу задължение за връщане на финансови инструменти от същия вид, брой и емисия на определена бъдеща дата или при поискване по реда на глава XIX от тези общи условия.

- **Наредба 16** е Наредба № 16 от 7.07.2004 г. за условията и реда за извършване на маржин покупки, къси продажби и заем на финансови инструменти, приета от Комисията за финансов надзор
Клиент е физическо или юридическо лице, което ползва или желае да ползва услугите на инвестиционния посредник по извършване на маржин покупки, къси продажби и заем на финансови инструменти и което е сключило или ще сключи договор за извършване на маржин покупки, къси продажби или заем на Финансови инструменти
- **Обикновена сметка** е сметка за Финансови инструменти или парични средства, открита на клиента при инвестиционния посредник не по силата на договор за извършване на маржин покупки или къси продажби.

Глава 17 от тези общи условия е неразделна част от договорите за извършване на маржин покупки, къси продажби и заем на финансови инструменти, сключвани между инвестиционния посредник и неговите клиенти.

Чл. 61. (1) Инвестиционният посредник извършва маржин покупки за сметка на клиента въз основа на писмен договор.
(2) Договорът за извършване на маржин покупки включва най-малко:
1. информация относно възможните загуби;
2. условията и реда за водене на отчетност във връзка с маржин покупки;
3. условията и реда за разпореждане с финансовите инструменти, използвани при маржин покупки;
4. разходите по маржин заема и метода за изчисляването им;
5. честотата на изчисляване на лихвата по маржин заема;
6. сроковете и начина на плащане на лихвата и другите разходи по маржин заема;
7. размера на маржин изискванията;
8. реда, сроковете и начина за изпълнение на маржин изискванията;
9. основанията и реда за промяна и прекратяване на договора;
10. условията и реда за удовлетворяване на инвестиционния посредник от предоставеното обезпечение при неизпълнение от страна на клиента;
11. клауза, че клиентът е наясно с рисковете, свързани с осъществяването на маржин покупките;
12. максимален размер на задължението на клиента към инвестиционния посредник по заема;
13. срок на договора.
(3) Инвестиционният посредник не допуска сумарните задължения на непрофесионален клиент във връзка с маржин покупки да са по-големи от първоначалното изискване при маржин покупки.
(4) Инвестиционният посредник извършва ежедневна оценка на финансовите инструменти, използвани при маржин покупки. Оценката на финансовите инструменти се извършва по начин, определен в договора.
(5) Преди подписване на договор за маржин покупки инвестиционният посредник е длъжен да предостави на клиента писмено разяснение на механизма на осъществяване на маржин покупките, и на свързаните с тях рискове. Клиентът удостоверява писмено, че е получил информацията по изречение първо.
(6) Финансовите инструменти, които могат да служат за обезпечение при извършване на маржин покупки и къси продажби и с които могат да се извършват къси продажби на територията на Република България, са финансовите инструменти, отговарящи на изискванията на Наредба 16.

Чл. 62. (1) Клиентът е уведомен и се съгласява, че регулираният пазар може да установи допълнителни изисквания към финансовите инструменти, предмет на маржин покупки и къси продажби, както и по-строги изисквания от предвидените в чл. 61, ако това е необходимо за осигуряване стабилността на пазара на финансови инструменти и за защита на инвеститорите.
(2) Изцяло в задължение на клиента е да следи финансовите инструменти, с които могат да бъдат сключвани къси продажби и които могат да служат като обезпечение по маржин покупки.

Чл. 63. (1) Инвестиционният посредник не може да приема като обезпечение по маржин покупки и къси продажби, както и да извършва къси продажби с финансови инструменти, които са престанали да отговарят на изискванията по чл. 61, съответно чл. 62, ал. 1.
Сетълментът на маржин покупките и късите продажби, сключени на регулирания пазар, преди съответните финансови инструменти да престанат да отговарят на изискванията по чл. 61, съответно чл. 62, ал. 1, се извършва по общия ред. Сключените договори за заем на финансови инструменти, които впоследствие са престанали да отговарят на изискванията по чл. 61, съответно чл. 62, ал. 1, остават в сила.
(2) Ако финансови инструменти по ал.1 служат за обезпечение на маржин заем, то Инвестиционният посредник има правата, а клиентът има задълженията по чл. 75 и чл. 76 от тези Общи условия.

Чл. 64. Клиентът се уведомява, че Комисията за финансов надзор може да наложи ограничения и забрани за извършването на маржин покупки и къси продажби с отделни видове или емисии финансови инструменти, ако това е необходимо за осигуряване стабилността на пазара на ценни книжа или за защита на инвеститорите. В този случай инвестиционният посредник не носи отговорност и не дължи обезщетение за каквито и да било вреди, претърпени от клиента.

Чл. 65. (1) Инвестиционният посредник може да използва за сметка на клиент свои, както и взети назаем финансови инструменти, за да:
1. изпълни задължение за прехвърляне на финансови инструменти, предмет на къса продажба, извършена за сметка на клиент
2. върне финансови инструменти, взети назаем за извършване на къса продажба за сметка на клиент.
(2) Задължението на клиента, за чиято сметка се използват финансовите инструменти, да върне финансовите инструменти се счита за обезпечено с паричните средства и финансовите инструменти, отчитани по неговата сметка за къси продажби, включително с получените парични средства от къси продажби, за което клиентът изрично се съгласява, подписвайки договор за извършване на маржин покупки, къси продажби или заем на Финансови инструменти.
(3) За целите по ал. 1 Инвестиционният посредник може да използва за сметка на клиент и финансови инструменти, водени по маржин сметка или по сметка за къси продажби на друг клиент, до размера, до който те се считат за обезпечение съгласно настоящите общи условия, за което клиентът-собственик на използваните финансови инструменти дава съгласие, подписвайки договора за извършване на маржин покупки и къси продажби. Задължението на клиента, за чиято сметка се използват финансовите инструменти, да върне финансовите инструменти се счита за обезпечено при условията на ал. 2, за което клиентът се съгласява, подписвайки договор за извършване на маржин покупки и къси продажби.
(4) Разпореждането с финансови инструменти по ал. 1 и 3 се отразява в съответния регистър на депозитарната институция, по който се водят финансовите инструменти.
(5) Редът на използване на Финансовите инструменти на клиента по ал.3 от страна на инвестиционния посредник се урежда в договора за извършване на маржин покупки и къси продажби.
(6) В случая, когато инвестиционният посредник използва клиентски финансови инструменти или парични средства за сметка на друг свои клиент, посредникът може да извлече облаги от ползването под формата на парични плащания и др., различни от упражняването на правата по използваните ФИ. В този случай клиентът, чиито пари или ФИ се използват няма да има никакви претенции към ИП досежно облагите по изречение първо.

Чл. 66. (1) Клиентът има право да получи компенсация за неупражняване на правата по собствените му използвани финансови инструменти по следния начин:
- в случай на изплатен дивидент и/или лихвено и/или главнично плащане и/или друго плащане по финансовите инструменти на клиента, по времето, в което същите са ползвани от инвестиционния посредник за негова сметка, посредникът дължи на клиента заплащане на парична

сума, равна на сумата, която клиентът би получил, ако посредникът не е използвал финансовите му инструменти. Посредникът може да извърши прихващане преди изплащането по изр. първо, ако клиентът има изискуемо задължение към посредника.

- в случай на изплатен дивидент и/или лихвено и/или главнично плащане и/или друго плащане по финансовите инструменти на клиента, по времето, в което същите са ползвани от инвестиционния посредник за сметка на друг негов клиент, клиентът за чиято сметка са използвания финансовите инструменти дължи заплащане на парична сума в полза на клиента на посредника, чиито финансови инструменти са били използвани за извършване на сетълмента на късата продажба, която сума е равна на паричната сума, която клиентът, чийто финансови инструменти са използвани, би получил ако финансовите му инструменти не бяха използвани от инвестиционния посредник. Това задължение се изпълнява чрез инвестиционния посредник, чрез който е извършена късата продажба, като последният удържа необходимата сума по изречение първо от сметката за къси продажби на клиента, извършил късата продажба. При намаляване на паричните средства на клиента по неговата сметка за къси продажби се прилагат съответно чл. 88 и чл. 89 от тези Общи условия. Ако по някаква причина по сметката за къси продажби на клиента длъжник няма достатъчна сума за изпълнение на това негово задължение, посредникът има право да удържи необходимата сума от паричните му средства, държани при инвестиционния посредник по обикновената сметка на клиента. В случай на неизпълнение на задължението на клиента-длъжник на сумата, същият дължи и обезщетение в размер на законната лихва за забава до окончателното изплащане на сумата, а в случай, че инвестиционният посредник е платил дължимата сума на клиента, чиито финансови инструменти са използвани, клиентът дължи и обезщетение за всички вреди, претърпени от посредника заради направеното плащане.
- в случай на изплатен дивидент и/или лихвено и/или главнично плащане и/или друго плащане по Финансовите инструменти на инвестиционния посредник по времето, в което същите са ползвани за сметка на клиент на посредника, клиентът, за чиято сметка са използвани финансовите инструменти, дължи на посредника заплащане на парична сума, равна на сумата, която посредникът би получил, ако не е използвал финансовите инструменти за чужда сметка.
- в случай че по използваните акции през времето, в което се използват, бъдат разпределени права, то лицето, за сметка на което са използвани Финансовите инструменти, дължи обезщетение равно на среднопретеглената цена на правата през първия ден за търговия с права на „БФБ" АД, които права са получени по използваните акции. Задължението се изпълнява по реда, описан по- горе.
- Клиентът се уведомява и съгласява, че в случаите, когато използваните финансови инструменти са ценни книжа, клиентът не може да упражнява правото на глас по ценните книжа, докато инвестиционният посредник ги използва.

(2) С тези общи условия клиентът се уведомява, че върху получените суми като обезщетение може да дължи данък съгласно действащото законодателство.

Чл. 67. Инвестиционният посредник може да използва паричните средства на клиент, отчитани по неговата сметка за къси продажби за сметка на други клиенти до размера, до който те се считат за обезпечение съгласно чл. 80.

XX. УСЛОВИЯ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА МАРЖИН ПОКУПКИ. ОБЕЗПЕЧЕНИЕ

Чл. 68. (1) Инвестиционният посредник открива:

а) и води при себе си отделна сметка за маржин покупки на всеки клиент, който извършва маржин покупки;

б) в депозитарна институция отделна маржин сметка за финансови инструменти на всеки клиент, по която се водят финансовите инструменти, предоставени от клиента в изпълнение на първоначалните и поддържащите маржин изисквания;

в) в депозитарна институция отделна парична сметка за маржин покупки, по която се отчитат

паричните средства на клиентите на инвестиционния посредник, предоставени във връзка с извършването на маржин покупки.
(2) Инвестиционният посредник отчита по сметката на клиента по ал. 1, буква "а" предоставените парични средства и финансови инструменти от клиента в изпълнение на първоначалните и поддържащите маржин изисквания и своите вземания по предоставените на клиента маржин заеми.
(3) Сметката за маржин покупки по ал. 1, буква "а" съдържа и информация относно броя финансови инструменти от всяка емисия, които са депозирани от него в съответствие с първоначалните или поддържащите маржин изисквания, както и информация за задълженията към клиента във връзка с използването на финансови инструменти, отчитани по сметката за маржин покупки съгласно чл. 65.

Чл. 69. (1) Клиентът се уведомява и съгласява, че финансовите инструменти, отчитани в сметката за маржин покупки, се считат за обезпечение в полза на инвестиционния посредник относно предоставения на клиента заем до размера на поддържащото маржин изискване по чл. 72.
(2) В случаите, когато финансовите инструменти, предмет на маржин покупка, не служат за обезпечение по маржин заема, сетълментът по маржин покупката се извършва чрез прехвърляне на финансовите инструменти по обикновената сметка на клиента.

Чл. 70. (1) Клиент, който е подал нареждане за маржин покупка на финансови инструменти, които отговарят на изискванията по чл. 61, съответно чл. 62, ал. 1, които служат като обезпечение по маржин заема, е длъжен да отговаря на първоначалното маржин изискване, по ал. 2 към деня на подаване на нареждането и до деня за сетълмент на сключената сделка. В договора страните могат да уговорят други изисквания.
(2) Първоначално маржин изискване е задължението на клиента да предостави на инвестиционния посредник депозит на стойност съгласно ал. 3, който може да се състои от:
1. парични средства;
2. дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от българската държава, които имат пазарна стойност;
3. финансови инструменти, които отговарят на изискванията по чл. 61, съответно чл. 62 ал. 1;
4. всяка комбинация по т. 1, 2 и 3.
(3) Конкретният размер на депозита по ал.2 се определя в договора за извършване на маржин покупки и къси продажби и не може да бъде по-нисък от установения в Наредба 16. Инвестиционният посредник има право по своя независима преценка да промени този размер, като се задължава да публикува промяната на интернет страницата си, както и да уведоми клиента по съответния начин, предвиден в договора с клиента. За съгласие на клиента с новия размер се счита подаване на нареждане от страна на клиента за извършване на маржин покупка при новия размер на първоначалното маржин изискване. Ако клиентът не е съгласен с новия размер на първоначалното маржин изискване, то същият не подава поръчки за маржин покупки, а посредникът не изпълнява такива.
(4) Клиентът се съгласява, че правомощие на регулирания пазар е да определи по-висок размер на първоначалното маржин изискване от това, зададено от инвестиционния посредник. В този случай се прилага по-високото изискване.
(5) Първоначалното маржин изискване може да се изпълни от клиента и чрез наличен маржин излишък съгласно чл. 74, ал. 2, т. 1 и/или наличен излишък при къси продажби съгласно чл. 87, ал. 2, т. 1 по изрично искане на клиента.
(6) Стойността на маржин заема, предоставен от инвестиционния посредник на клиент за всяка отделна маржин покупка, е разликата между стойността на маржин покупката и размера на паричния депозит на клиента по ал. 2, т. 1.
(7) Общата стойност на маржин заема на клиента е дължимата сума по всички маржин заеми по ал. 6.
(8) За всички предоставени парични средства клинетът дължи лихва. Лихвата се изчислява в края

на всеки ден, през който клиентът ползва маржин заем, а се удържа от паричните му средства, отчитани по обикновената му сметка, открита при инвестиционния посредник по силата на брокерски договор или от сметката за маржин покупки веднъж месечно или при прекратяване на договора за извършване на маржин покупки и къси продажби. Конкретният размер на лихвата се урежда в договора за маржин покупки и къси продажби.
(9) В стойността на маржин покупката се включва и дължимата на посредника комисиона съгласно действащата Тарифа.
(10) Ако клиентът не отговори на първоначалното маржин изискване при подаване на нареждането за извършване на маржин покупка, инвестиционният посредник не изпълнява нареждането.
(11) Ако до датата на сетълмент клиентът престане да отговаря на първоначалното маржин изискване, клиентът се задължава да довнесе парични средства или финансови инструменти до размера на първоначалното маржин изискване. При неизпълнение на това задължение клиентът дължи неустойка в размер, определен в договора за извършване на маржин покупки и къси продажби, която се удържа от паричните средства на клиента по маржин сметката му или по обикновената сметка.

Чл. 71. Извън случаите по чл. 70, ал. 1 клиент, който е подал нареждане за извършване на маржин покупка, е длъжен към деня на подаване на нареждането да изпълни по-високо първоначално маржин изискване от това по чл. 70, ал. 1, чийто размер не може да бъде под установения в Наредба 16 и е определен в договора за извършване на маржин покупки и къси продажби. Инвестиционният посредник има право по своя независима преценка да промени този размер, като се задължава да публикува промяната на интернет страницата, както и да уведоми клиента по съответния начин, предвиден в договора с клиента. За съгласие на клиента с новия размер се счита подаване на нареждане от страна на клиента за извършване на маржин покупка при новия размер на първоначалното маржин изискване. Ако клиентът не е съгласен с новия размер на първоначалното маржин изискване, то същият не подава поръчки за маржин покупки, а посредникът не изпълнява такива. Член 70 се прилага съответно.

Чл. 72. **(1)** Клиент, на когото е открита сметка за маржин покупки, е длъжен от датата на сетълмент на маржин покупката във всеки един момент да отговаря на поддържащото маржин изискване.
(2) Поддържащо маржин изискване е задължението на клиента да поддържа при инвестиционния посредник обезпечение по ал. 3 на стойност, определена в договора за извършване на маржин покупки и къси продажби, която не може да бъде по-ниска от установената в Наредба 16. Инвестиционният посредник има право по своя независима преценка да промени този размер, като се задължава да публикува промяната на интернет страницата си, както и да уведоми клиента по съответния начин, предвиден в договора с клиента. За съгласие на клиента с новия размер се счита подаване на нареждане от страна на клиента за извършване на маржин покупка при новия размер на поддържащото маржин изискване. Ако клиентът не е съгласен с новия размер на поддържащото маржин изискване, то същият не подава поръчки за маржин покупки, а посредникът не изпълнява такива. Ако посредникът промени размера на поддържащо маржин изискване, касаещо вече извършена маржин покупка, клиентът се задължава във всеки един момент от датата на промяната да отговаря на новото поддържащо маржин изискване. В случай на неизпълнение на това задължение се прилагат чл. 75 и чл. 76 от тези Общи условия. В случай на несъгласие на клиента с новия размер на поддържащото маржин изискване, то същият има право да върне на инвестиционния посредник паричния заем. Клиентът се съгласява, че правомощие на регулирания пазар е да определи по-висок размер на поддържащото маржин изискване от това, зададено от инвестиционния посредник. В последния случай се прилага по-високото изискване.
(3) Обезпечение на маржин заема могат да бъдат само финансови инструменти по чл. 70, ал. 2, т. 2 и/или 3. Финансовите инструменти по изречение първо се водят по маржин сметка на клиента по чл. 68, ал. 1, буква "б".

(4) Ако текущата пазарна стойност на финансовите инструменти по ал. 3, изчислена съгласно чл. 73, е по-ниска от поддържащото маржин изискване, излишъкът по сметката за къси продажби съгласно чл. 87, ал. 2, ако такъв е налице, може да се прехвърли за обезпечение на маржин заема при изрично искане от страна на клиента.
(5) Клиентът може да нареди на инвестиционния посредник да прехвърли излишъка по сметката за къси продажби, ако клиентът разполага с такъв, по неговата сметка за маржин покупки с цел намаляване общата стойност на неговия маржин заем.

Чл. 73. Инвестиционният посредник извършва минимум веднъж на ден оценка на финансовите инструменти, отчитани по сметката за маржин покупки, както и на финансовите инструменти, предмет на маржин покупки, чийто сетълмент не е извършен, в случаите когато те служат като обезпечение по маржин заема. Оценката на финансовите инструменти се извършва по пазарна стойност.

Чл. 74. **(1)** Клиентът не може да увеличава общата стойност на маржин заема си чрез изтегляне на парични средства или чрез разпореждане с финансови инструменти, които служат за обезпечение на маржин заема (ограничаване на сметката за маржин покупки), ако в резултат на това пазарната стойност на обезпечението на маржин заема, изчислена съгласно чл. 73, ще спадне под определено в договора между страните ниво. Това ниво не може да е по-ниско, но може да надвишава зададеното в чл. 19, ал.1 от Наредба 16. Инвестиционният посредник има право по своя независима преценка да промени този размер, като се задължава да публикува промяната на интернет страницата си, както и да уведоми клиента по съответния начин, предвиден в договора с клиента. За съгласие на клиента с новия размер се счита подаване на нареждане от страна на клиента за извършване на маржин покупка при новия размер на това ниво. Ако клиентът не е съгласен с новия размер, то същият не подава поръчки за маржин покупки, а посредникът не изпълнява такива. Ако посредникът промени размера на нивото, касаещо вече извършена маржин покупка и при несъгласие на клиента с новия размер на нивото по изр. първо, то клиентът има право да върне на инвестиционния посредник паричния заем.
(2) Клиентът има право да ползва своя маржин излишък:
1. за да изпълни първоначално или поддържащо маржин изискване и/или първоначално или поддържащо изискване по къси продажби съгласно чл. 84; или
2. за да се разпореди по друг начин с финансови инструменти, водени по маржин сметката, или да увеличи общия размер на маржин заема чрез изтегляне на парични средства.
(3) Маржин излишък е разликата между текущата стойност на финансовите инструменти, които служат като обезпечение на маржин заема, изчислена съгласно чл. 73 и нивото по ал. 1, приложено спрямо общата стойност на маржин заема
(4) Не представлява разпореждане по смисъла на ал. 1 продажба с предмет финансовите инструменти, които служат за обезпечение на маржин заема, когато паричните средства, постъпили при продажбата се използват от клиента за намаляване на размера на неговия маржин заем и след сетълмента на сделката се депозират в неговата сметка за маржин покупки. Не представлява разпореждане по смисъла на ал. 1 и продажбата на финансови инструменти в случаите по чл. 71 от тези общи условия, когато паричните средства, постъпили при продажбата се използват от клиента за намаляване на размера на неговия маржин заем.

Чл. 75. (1) Ако възникне маржин недостиг, инвестиционният посредник няма право да изпълнява нови нареждания за маржин покупки и е длъжен до края на работния ден да уведоми клиента, че в срок два работни дни трябва да покрие маржин недостига, като внесе при инвестиционния посредник:
1. парични средства, с които да изплати необходимата част от маржин заема; и/или
2.допълнително обезпечение във финансови инструменти по чл. 70, ал. 2, т. 2 и/или 3.
(2) Маржин недостиг е налице, когато текущата стойност на обезпечението на маржин заема,

изчислена съгласно чл. 73, е по-малка от поддържащото маржин изискване по чл. 72, ал. 2.

Чл. 76. (1) Ако клиентът не покрие маржин недостига по чл. 75, ал. 1, инвестиционният посредник продава съответно количество финансови инструменти по сметката за маржин покупки, необходимо за покриване на недостига към деня на продажбата. Инвестиционният посредник има право сам да избере финансовите инструменти, предмет на продажбата
(2) Ако стойността на обезпечението по маржин заема се възстанови в срока по чл. 75, ал. 1 до изискуемата стойност по чл. 71, ал. 2 преди попълването на маржин недостига от клиента, посредникът своевременно уведомява за това клиента.
(3) В случай, че текущата стойност на обезпечението по сметката за маржин покупки в даден момент спадне под определен в договора по-нисък процент от този при маржин недостига, инвестиционният посредник има право преди изтичане на срока по чл. 75, ал. 1 да продаде финансови инструменти по маржин сметката за покриване на недостига към деня на продажбата, съгласно ал. 1, ако това е необходимо за предотвратяване на по-големи загуби за инвестиционния посредник и/или за клиента. Процентът по изречение първо може да е по-висок от този по чл. 21, ал. 3 от Наредба 16. Инвестиционният посредник има право по своя независима преценка да промени този размер, като се задължава да публикува промяната на интернет страницата си, както и да уведоми клиента по съответния начин, предвиден в договора с клиента. За съгласие на клиента с новия размер се счита подаване на нареждане от страна на клиента за извършване на маржин покупка при новия размер на това ниво. Ако клиентът не е съгласен с новия размер, то същият не подава поръчки за маржин покупки, а посредникът не изпълнява такива. Ако посредникът промени размера на нивото, касаещо вече извършена маржин покупка и при несъгласие на клиента с новия размер на нивото по изр. първо, то клиентът има право да върне на инвестиционния посредник паричния заем.
(4) За да се избегне съмнение, инвестиционният посредник оценява съответствието на обезпечението и предприема действията по ал.3 на база текуща към даден момент пазарна цена на съответните финансови инструменти.
(5) Инвестиционният посредник продава финансови инструменти в случаите по ал. 1 и 3, като подава нареждане за продажба на финансовите инструменти в деня, в който стойността на обезпечението е спаднала под нивото по ал.3, а при невъзможност- на следващия възможен ден. С паричните средства, получени от продажбата, се покрива маржин недостига.
(6) В случая по ал. 1 инвестиционният посредник има право да откаже изпълнение на подадените нареждания на клиента за сключване на маржин покупки и къси продажби, както и да прекрати договора за извършване на маржин покупки.

Чл. 77. (1) Договорът за извършване на маржин покупки се сключва със срок, договорен между Инвестиционния посредник и клиента.
(2) При настъпване на корпоративни събития като следните неизчерпателно изброени случаи: увеличаване на капитала на публично дружество включително и със собствени средства по реда на чл. 197 от ТЗ и емитиране на нови акции, както и при промяна на номиналната стойност на вече издадени акции, вземане на решение за изплащане на дивидент по акции, които отговарят на изискванията на чл. 61 и/или чл. 62, ал. 1 от тези общи условия и които служат за обезпечение по маржин заема по чл. 72 от тези общи условия посредникът има право да поиска от клиента, а клиентът се задължава да върне маржин заема на инвестиционния посредник в срок до два работни дни преди последния ден за търговия с акциите, даващи право на акционера да участва в увеличението на капитала /или да получи новите акции с променена номинална стойност, за което посредникът уведомява клиента.
(3) При настъпване на други събития, извън тези, описани в ал. 2, които по преценка на инвестиционния посредник водят до завишен риск или невъзможност на клиента да върне предоставения заем или могат да доведат до намаляване размера на обезпечението на заема, посредникът има право да изиска от клиента да върне предоставената сума по маржин заема. Посредникът уведомява клиента за изискуемостта на маржин заема и посочва срока за връщане на

заетата сума.
(4) Ако към датата на изтичане срока на договора по ал. 1, клиентът не върне предоставения заем за извършване на маржин покупки, инвестиционният посредник има право да прехвърли от сметката за парични средства на клиента по своя парична сметка необходимата за погасяване на маржин заема сума, както и да се разпореди с обезпечението. Инвестиционният посредник реализира обезпечението, като подава нареждане за продажба на финансовите инструменти, служещи за обезпечение по маржин заема, на първия работен ден след датата на изтичане на срока по ал. 1. С паричните средства, получени от продажбата, се погасява задължението на клиента към посредника по маржин заема.
(5) Останалите финансови инструменти по сметката за маржин покупки и паричните средства на клиента се прехвърлят в сметката за финансови инструменти, съответно в сметката за парични средства на клиента, водени от инвестиционния посредник.
(6) Всички разноски, които инвестиционният посредник е претърпял във връзка с реализиране на обезпечението, са за сметка на клиента.
(7) В случай, че инвестиционният посредник не може да реализира обезпечението по реда на ал. 4 в рамките на десетдневен срок, ИП уведомява клиента за невъзможността. В този случай Клиентът се задължава да заплати на посредника всички дължими на последния суми, произтичащи от договора за извършване на маржин покупки и къси продажби в срок, посочен от инвестиционния посредник в уведомлението по изречение първо.
(8) Инвестиционният посредник има право да извърши прихващане между своето вземане и насрещните вземания на клиента, произтичащи от договора за извършване на маржин покупки, къси продажби и заем на ФИ, като отправи едностранно волеизявление до клиента. В случая на прихващане двете вземания се погасяват до размера на по-малкото от тях.
(9) В случаите по ал. 2 и ал. 3 посредникът има право да поиска от клиента да предостави допълнително обезпечение във финансови инструменти. В този случай договорът остава в сила.

XXI. КЪСИ ПРОДАЖБИ

Чл. 78. (1) Инвестиционният посредник извършва къси продажби за сметка на клиент въз основа на писмен договор.
(2) Договорът за извършване на къси продажби включва най-малко:
1. информация за възможността клиентът да дължи на инвестиционния посредник по-голям размер парични средства от получените при късите продажби;
2. задължението на инвестиционния посредник да достави финансовите инструменти, необходими за сетълмента на късите продажби;
3. стойността на първоначалните и поддържащите изисквания за къси продажби;
4. реда, сроковете и начина за изпълнение на изискванията за къси продажби;
5. условията и реда за водене на отчетност при извършване на къси продажби;
6. условията и реда за разпореждане с финансовите инструменти, използвани при извършване на къси продажби;
7. основанията и реда за промяна и прекратяване на договора за извършване на къси продажби;
8. условията и реда за удовлетворяване на инвестиционния посредник от предоставеното обезпечение при неизпълнение от страна на клиента;
9. клауза, че клиентът е наясно с рисковете, свързани с късите продажби;
10. начините за определяне на възнаграждението на инвестиционния посредник;
11. условията и реда за връщане на финансовите инструменти при поискване от инвестиционния посредник;
12. срок на договора.
(3) Инвестиционният посредник извършва ежедневна оценка на финансовите инструменти, използвани при извършване на къси продажби. Оценката на финансовите инструменти се извършва по начин, определен в договора.

(4) Инвестиционният посредник приема и прилага правила относно извършването на маржин покупки и къси продажби, с които определя:
1. условията и реда за водене на отчетност във връзка с извършването на маржин покупки и къси продажби;
2. реда, сроковете и начина за изпълнение на първоначалните и поддържащите изисквания при маржин покупки и къси продажби;
3. условията и реда за разпореждане с парични средства и/или финансовите инструменти, използвани при маржин покупки и къси продажби;
4. източниците на парични средства и/или финансови инструменти, използвани при маржин покупки и къси продажби;
5. необходимата информация относно финансовото състояние на клиента с цел определяне на максималния размер на задължението му по заем за маржин покупки;
6. условията и реда за предоставяне на допълнително обезпечение;
7. реда за оценка на финансовите инструменти, използвани при маржин покупки и къси продажби.
(5) Преди подписване на договор за къси продажби инвестиционният посредник е длъжен да предостави на клиента писмено разяснение на механизма на осъществяване на късите продажби, и на свързаните с тях рискове. Клиентът удостоверява писмено, че е получил информацията по изречение първо.
Чл. 79. (1) Инвестиционният посредник:
а) открива и води при себе си отделна сметка за къси продажби на всеки клиент, който извършва къси продажби;
б) открива в депозитарна институция отделна сметка за къси продажби на всеки клиент, по която се водят финансовите инструменти, предоставени в изпълнение на първоначалните и поддържащите изисквания при късите продажби;
в) открива в депозитарна институция отделна парична сметка за къси продажби, по която се отчитат предоставените от клиентите парични средства във връзка с извършването на къси продажби, както и паричните средства, получени от извършените къси продажби.
(2) Инвестиционният посредник отчита по сметката за къси продажби на клиента по ал. 1, буква „а" предоставените парични средства и финансови инструменти от клиента в изпълнение на първоначално и поддържащо изискване, паричните средства от късата продажба и вземането си по предоставените ценни книжа, предмет на къса продажба.
(3) Сметката на клиент за къси продажби на клиента по ал. 1, буква „ а" съдържа и информация относно броя финансови инструменти от всяка емисия, предмет на къса продажба, извършена за сметка на клиента (финансови инструменти на къса позиция), за броя финансови инструменти, предоставени във връзка с изпълнение на първоначално и поддържащо изискване при къси продажби, както и информация за задълженията към клиента във връзка с използването на финансови инструменти, отчитани по сметката за къси продажби, съгласно чл. 65.

Чл. 80. Паричните средства и финансовите инструменти, отчитани в сметката за къси продажби на клиента при инвестиционния посредник, се считат за обезпечение в полза на инвестиционния посредник относно финансовите инструменти, предмет на къса продажба, до размера на поддържащото изискване по чл. 85.

Чл. 81. Инвестиционният посредник поддържа ежедневна отчетност за всеки клиент, сключил договор по чл. 78 по-горе, най-малко за подадените нареждания за къси продажби и сключените сделки за къси продажби.

Чл. 82. Инвестиционният посредник изпълнява нареждане за къса продажба само при условие, че са изпълнени съответните изисквания на Регламент 236/2012, а в случаите по чл. 79, ал. 1 - при условие, че ще може да достави финансовите инструменти, предмет на къса продажба, включително в случаите, когато те са налични по негова сметка или по подсметка на негов клиент, който има

сметка за маржин покупки или къси продажби, както и ако е сключил договор за заем на финансови инструменти.

Чл. 83. (1) Продавачът по къса продажба е длъжен да предостави на заемодателя на финансовите инструменти, съответно на инвестиционния посредник или неговите клиенти със сметки за маржин покупки и къси продажби или чиито финансови инструменти са били използвани при сетълмента на късите продажби, компенсация за неупражняване на правата по финансовите инструменти - предмет на къса продажба. Задължението се изпълнява чрез инвестиционния посредник, чрез който е извършена късата продажба по реда на чл. 66 от тези общи условия
(2) За ползването на чужди финансови инструменти, предмет на късата продажба клиентът дължи на посредника възнаграждение, което се изчислява в края на всеки ден, в който се ползват чуждите финансови инструменти, а се удържа веднъж месечно и при прекратяване на договора за къси продажби и маржин покупки от паричните средства на клиента, отчитани по
сметката му за къси продажби или обикновената му парична сметка при ИП, открита съгласно брокерския му договор.

Чл. 84. (1) Клиент, който е подал нареждане за къса продажба, е длъжен да отговаря на първоначалното изискване за къса продажба по ал. 2 към деня на подаване на нареждането до инвестиционния посредник и до деня на сетълмент на късата продажба.
(2) Първоначално изискване за къса продажба е задължението на клиента да предостави на инвестиционния посредник депозит по ал. 3 на стойност, определена в договора за извършване на маржин покупки и къси продажби, която не може да бъде по-ниска от предвидената в Наредба 16. Инвестиционният посредник има право по своя независима преценка да промени този размер, като се задължава да публикува промяната на интернет страницата си, както и да уведоми клиента по съответния начин, предвиден в договора с клиента. За съгласие на клиента с новия размер се счита подаване на нареждане от страна на клиента за извършване на къса продажба при новия размер на първоначалното изискване. Ако клиентът не е съгласен с новия размер на първоначалното изискване, то същият не подава поръчки за къси продажби, а посредникът не изпълнява такива.
В стойността на късата продажба се включва и дължимата на посредника комисиона съгласно действащата Тарифа.
(3) Депозитът по ал. 2 може да се състои от:
1. парични средства;
2. дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от българската държава, които имат пазарна стойност;
3. финансови инструменти по чл. 61, ал. 1, съответно чл. 62, ал. 1;
4. всяка комбинация по т. 1, 2 и 3.
(4) Първоначалното изискване за къса продажба може да се изпълни от клиента и чрез наличен излишък при къси продажби съгласно чл. 87, ал. 2 и/или маржин излишък съгласно чл. 74, ал. 2, т. 1, по изрично искане на клиента.
(5) Регулираният пазар, където финансовите инструменти, предмет на къси продажби, са допуснати до търговия, може да предвиди първоначално изискване за къса продажба, по-високо от това по ал. 2. В този случай се прилага по-високото изискване. Изцяло в задължение на клиента е да следи за изискванията на къси продажби.
(6) Ако клиентът не отговори на първоначалното изискване по къса продажба към момента на подаване на нареждането, инвестиционният посредник не изпълнява нареждането.
(7) Ако до датата на сетълмент депозитът по ал.3 спадне под размера по ал. 2, клиентът се задължава да довнесе парични средства или финансови инструменти. При неизпълнение на това задължение клиентът дължи неустойка в определен в договора за извършване на маржин покупки и къси продажби размер, която се удържа от паричните средства на клиента по сметката му за къси продажби или по обикновената сметка.

Чл. 85. (1) Клиент, на когото е открита сметка за къси продажби, е длъжен във всеки един момент от датата на сетълмент на сделката да отговаря на поддържащото изискване за къси продажби.
(2) Поддържащо изискване за къси продажби е задължението на клиента да поддържа при инвестиционния посредник обезпечение по ал. 3 на стойност, определена в договора за извършване на маржин покупки и къси продажби, която не може да бъде по-ниска от установената в Наредба 16. Инвестиционният посредник има право по своя независима преценка да промени този размер, като се задължава да публикува промяната на интернет страницата си, както и да уведоми клиента по съответния начин, предвиден в договора с клиента. За съгласие на клиента с новия размер се счита подаване на нареждане от страна на клиента за извършване на къса продажба при новия размер на поддържащото изискване. Ако клиентът не е съгласен с новия размер на поддържащото изискване, то същият не подава поръчки за къси продажби, а посредникът не изпълнява такива. Ако посредникът промени размера на поддържащо изискване, касаещо вече извършена къса продажба, клиентът се задължава във всеки един момент от датата на промяната да отговаря на новото поддържащо изискване. В случай на неизпълнение на това задължение се прилагат чл. 88 и чл. 89 от тези Общи условия. В случай на несъгласие на клиента с новия размер на поддържащото изискване при къса продажба, то същият има право да върне на инвестиционния посредник финансовите инструменти, предмет на късата продажба.
(3) Обезпечение по късата продажба са паричните средства, получени от късата продажба, както и другите парични средства и финансови инструменти, отчитани в сметката за къси продажби на клиента. Ако паричните средства и финансовите инструменти, отчитани в сметката за къси продажби, са в размер, по-нисък от поддържащото изискване за къси продажби, и клиентът има открита сметка за маржин покупки при инвестиционния посредник, по която е налице маржин излишък, той може да служи за обезпечение по късите продажби, по изрично искане на клиента.
(4) Върху паричните средства, държани от клиента по реда на ал.3 при инвестиционния посредник, клиентът има право да получи лихва, чийто размер се урежда в договора за извършване на маржин покупки, къси продажби и заем на финансови инструменти. Лихвата се получава от клиента, ако същият няма изискуемо парично задължение към инвестиционния посредник по силата на подписаните помежду им договори. Клиентът указва на посредника по коя сметка да бъде преведена дължимата лихва.
(5) Регулираният пазар, на който финансовите инструменти, предмет на къси продажби, са допуснати до търговия, може да предвиди поддържащо изискване за къси продажби, по-високо от определеното по ал. 2. В този случай се прилага по-високото изискване. Изцяло в задължение на клиента е да следи за изискванията на къси продажби.

Чл. 86. Инвестиционният посредник минимум веднъж дневно извършва оценка на финансовите инструменти, отчитани в сметката за къси продажби, както и на финансовите инструменти, предмет на къса продажба, чийто сетълмент не е извършен. Оценката на финансовите инструменти се извършва по пазарна стойност.

Чл. 87. **(1)** Клиентът няма право да се разпорежда с парични средства и финансовите инструменти, отчитани в сметката за къси продажби (ограничаване на сметката за къси продажби), ако в резултат на това стойността на обезпечението по късите продажби ще спадне под определено в договора между страните ниво. Това ниво може да е по-високо от това, зададено в чл. 37, ал. 1 от Наредба 16
(2) Ако клиентът има открита и сметка за маржин покупки при инвестиционния посредник и това е уговорено между страните, излишъкът при къси продажби на клиента може да служи за покриване на поддържащото маржин изискване по чл. 72, ал. 3, когато това е необходимо. В останалите случаи клиентът има право да ползва своя излишък при къси продажби:
1. като прехвърли финансови инструменти, отчитани по неговата сметка за къси продажби, включително за да изпълни първоначално маржин изискване по чл. 70 и/или първоначално изискване по къси продажби по чл. 84; или

2. като се разпореди с парични средства, отчитани по сметката за къси продажби.
(3) Излишък при къси продажби е разликата между размера на паричните средства и стойността на финансовите инструменти, отчитани по сметката за къси продажби, и нивото по ал.1, приложено спрямо текущата пазарна стойност на финансовите инструменти, предмет на къса продажба.
(4) Не представлява разпореждане с парични средства по смисъла на ал.1 покупка с предмет финансовите инструменти, които са били предмет на късата продажба, когато закупените инструменти след сетълмента на сделката се връщат на инвестиционния посредник.

Чл. 88 . (1) Ако възникне недостиг при къси продажби, инвестиционният посредник няма право да изпълнява нови нареждания на клиента за къси продажби и е длъжен до края на работния ден да уведоми клиента, че в срок 1 работен ден трябва да покрие недостига по късите продажби, като:
1. депозира при инвестиционния посредник допълнително обезпечение в пари и/или финансови инструменти по чл. 84, ал. 3; и/или
2. закупи необходимия брой финансови инструменти, предмет на късата продажба.
(2) Недостиг при къси продажби е налице, когато текущата стойност на обезпечението на финансовите инструменти, предмет на къса продажба, е по-ниска от поддържащото изискване по чл. 85, ал. 2.

Чл. 89. (1) Ако клиентът не покрие недостига при къси продажби по чл. 88, ал. 1, инвестиционният посредник закупува необходимия брой от финансовите инструменти, предмет на къса продажба, извършена за сметка на клиента, за покриване на недостига към деня на покупката. Инвестиционният посредник извършва покупките по предходното изречение с паричните средства по сметката за къси продажби на клиента.
(2) В случай че текущата пазарна стойност на обезпечението по сметката за къси продажби в даден момент спадне под определен в договора по-нисък процент от процента съгласно чл. 85, инвестиционният посредник има право да закупи финансови инструменти съгласно ал. 1 преди изтичане на срока от 1 работен ден, ако това е необходимо за предотвратяване на по-големи загуби за инвестиционния посредник и/или клиента. Процентът по изречение първо не може да бъде по-нисък от установения в чл. 39, ал.2 от Наредба 16. Инвестиционният посредник има право по своя независима преценка да промени този размер, като се задължава да публикува промяната на интернет страницата си, както и да уведоми клиента по съответния начин, предвиден в договора с клиента. За съгласие на клиента с новия размер се счита подаване на нареждане от страна на клиента за извършване на къса продажба при новия размер на това ниво. Ако клиентът не е съгласен с новия размер, то същият не подава поръчки за къси продажби, а посредникът не изпълнява такива. Ако посредникът промени размера на нивото, касаещо вече извършена къса продажба и при несъгласие на клиента с новия размер на нивото по изр. първо, то клиентът има право да върне на инвестиционния посредник финансовите инструменти, предмет на късата продажба.
(3) За да се избегне съмнение, инвестиционният посредник оценява съответствието на обезпечението и предприема действията по ал. 2 на база текуща към даден момент пазарна цена на съответните финансови инструменти.
(4) В случая по ал. 1 инвестиционният посредник има право да откаже изпълнението на подадените нареждания на клиента за сключване на къси продажби, както и да прекрати договора за извършване на къси продажби.

Чл. 90. (1) Договорът за извършване на къси продажби се сключва със срок, договорен между инвестиционния посредник и клиента.
(2) За срока на ползване на финансовите инструменти клиентът дължи на инвестиционния посредник възнаграждение, като начинът на изчисляването му и условията за плащането му се определят в договора за извършване на маржин покупки и къси продажби. При неплащане на същото в срок посредникът има право да се удовлетвори от паричните средства на клиента, отчитани в обикновената му сметка или в сметката му за къси продажби.

(3) В случай че инвестиционният посредник трябва да върне финансовите инструменти, които е ползвал от сметка за маржин покупки на клиент за извършване на къса продажба, и не може да ползва други финансови инструменти, за да изпълни задължението си, той подава нареждане за покупка на тези финансови инструменти на първата сесия на регулирания пазар, след като задължението за връщане на финансовите инструменти стане изискуемо.
(4) Ако задължението за връщане по ал. 3 е за финансови инструменти, предмет на къса продажба, извършена за сметка на клиент, инвестиционният посредник извършва плащането на тези финансови инструменти с паричните средства, отчитани по сметката за къси продажби на същия клиент. Инвестиционният посредник е длъжен да уведоми клиента за покупката на финансовите инструменти.
(5) Когато инвестиционният посредник не достави финансовите инструменти в срок от 4 /четири/ работни дни след деня за извършване на сетълмент на късата продажба, той подава нареждане за закупуването на съответния брой финансови инструменти с цел осигуряване на сетълмента по късата продажба. Ако закупуването на финансовите инструменти е невъзможно, инвестиционният посредник изплаща на купувача по късата продажба:
1. сума, равна на пазарната стойност на финансовите инструменти към датата на сетълмента и претърпените загуби от купувача поради неизпълнение на сетълмента;
2. ежедневно обезщетение, представляващо минимум 10 /десет/ процента на годишна база от стойността на финансовите инструменти към датата на сетълмента, за всеки ден на неизпълнение.
(6) За извършване на плащанията по ал. 5 по-горе, Инвестиционният посредник реализира предоставеното от Клиента обезпечение при условията на сключения договор с клиента.

Чл. 91. (1) Ако инвестиционният посредник прекрати договора преди изтичане на срока по чл. 90, ал.1 и поиска от клиента връщане на Финансовите инструменти, предмет на извършена къса продажба, клиентът се задължава да върне тези Финансови Инструменти. Връщането се осъществява като клиентът осигури по своята сметка за къси продажби съответния брой ФИ, предмет на късата продажба в срок от два работни дни след поискването.
(2) В случая по ал. 1 и при забава на клиента за връщане на ФИ, в тежест на клиента са всички вреди и неблагоприятни последици, претърпени от ИП или от клиента-собственик на ФИ, послужили за осъществяване на сетълмента на късата продажба.
(3) Ако клиентът въпреки отправеното искане от страна на инвестиционния посредник не върне финансовите инструменти, инвестиционният посредник подава нареждане за покупка на финансовите инструменти на първия работен ден след изтичане на срока за връщането им. Инвестиционният посредник извършва плащането на тези финансови инструменти с паричните средства, отчитани по сметката за къси продажби на същия клиент.
(4) При прекратяване на договора за извършване на къси продажби извън случаите по ал. 1, инвестиционният посредник подава нареждане за покупка на финансовите инструменти, с които е извършена къса продажба, на първата сесия на регулирания пазар след прекратяване на договора. Инвестиционният посредник извършва плащането на тези финансови инструменти с паричните средства, отчитани по сметката за къси продажби на същия клиент.
(5) Останалите парични средства и финансови инструменти на клиента, отчитани в неговата сметка за къси продажби, след закупуване на финансовите инструменти по ал. 1 и закриването на сметката, се прехвърлят по обикновената сметка.
(6) Независимо от прекратяване на договора за извършване на маржин покупки и къси продажби, в сила остават онези негови разпоредби, които позволяват на инвестиционния посредник да осъществи правата си съгласно ал. 1, ал. 3 и ал. 4 по-горе

XXII. ЗАЕМ НА ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

Чл. 92. (1) Инвестиционният посредник взема, съответно дава назаем финансови инструменти въз основа на писмен договор за заем с минимално съдържание, определено в Наредба 16 и при

условия, че бъде предоставено обезпечение по реда на настоящите общи условия и съобразно изискванията на приложимите нормативни актове.
(2) Договорът за заем по ал. 1 може да съдържа уговорка, че финансовите инструменти, предмет на всеки заем, обезпечението по него, както и възнаграждението на заемодателя по чл. 100, ал. 1, съответно на заемателя по чл. 100, ал. 2, ще се определят в допълнителни споразумения.

Чл. 93. (1) Инвестиционният посредник, който води сметки за финансови инструменти на клиенти, които искат да дават назаем финансови инструменти, може да бъде определен за техен агент по чл. 4, ал. 4 от Наредба 16. Договорът между клиента и инвестиционния посредник агент трябва да е със следното минимално съдържание:
1. задължението на агента на заемодателя да оценява ежедневно по пазарна стойност дадените назаем финансови инструменти и полученото непарично обезпечение, както и при необходимост да изисква допълнително обезпечение от заемателя;
2. задължението на агента на заемодателя да следи за изплащането на дивидент и за други плащания по дадените назаем
ценни книжа и да осигури предоставянето им на заемодателя от заемателя.
(2) Инвестиционният посредник може да вземе назаем финансови инструменти от клиент, с който има сключен договор по ал. 1. В този случай договорът за заем на финансови инструменти се подписва от клиента като заемодател и от инвестиционния посредник като заемател.

Чл. 94. (1) Заемът на финансови инструменти се обезпечава със:
1. Парични средства; или
2. Държавни ценни книжа, емитирани от държави членки с инвестиционен кредитен рейтинг, присъден от агенция за кредитен рейтинг, регистрирана в съответствие с Регламент 1060/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. относно агенциите за кредитен рейтинг.
(2) До деня, в който се прехвърлят дадените в заем финансови инструменти, инвестиционният посредник заемател е длъжен да прехвърли паричното обезпечение по ал. 1, т. 1 по сметка за парични средства в депозитарна институция, посочена от инвестиционния посредник заемодател, съответно агент на заемодател по чл. 4, ал. 4 от Наредба 16. Ако инвестиционният посредник заемател действа едновременно и като агент по чл. 4, ал. 4 от Наредба 16 на свой клиент, паричното обезпечение по ал. 1, т. 1 се прехвърля от сметката на инвестиционния посредник, определена за негови собствени парични средства, по сметката на инвестиционния посредник, определена за парични средства на клиенти, освен ако друго е предвидено в договора за заем на финансови инструменти.
(3) Инвестиционният посредник заемател прехвърля на инвестиционния посредник заемодател, съответно агент на заемодателя, непаричното обезпечение по ал. 1, т. 2 при съответно прилагане на условията по ал. 2.
(4) Стойността на обезпечението по ал. 1 трябва по всяко време да бъде най-малко 100 на сто от пазарната стойност на заетите финансови инструменти.
(5) Ако не бъде прехвърлено обезпечението по ал. 2 и ал.3 по-горе, инвестиционният посредник заемодател, съответно агент на заемодател не прехвърля Финансовите инструменти, предмет на договора за заем, а ако същите са прехвърлени, инвестиционният посредник заемател дължи незабавното им връщане.

Чл. 95. (1) Заемодателят на финансовите инструменти има право да ползва свободно паричното обезпечение по чл. 94, ал.
1, т. 1.
(2) Заемодателят не може да ползва непаричното обезпечение по чл. 94, ал. 1, т. 2, освен за удовлетворяване на вземания, произтичащи от договора за заем на финансови инструменти.
(3) Загубите в резултат на неуспешно инвестиране или ползване по друг начин на паричното

обезпечение по ал. 1 са за сметка на заемодателя на финансовите инструменти.

Чл. 96. (1) Когато предоставя непарично обезпечение по чл. 94, ал. 1, т. 2, инвестиционният посредник заемател заплаща на заемодателя на финансовите инструменти възнаграждение, ако е предвидено в договора за заем на финансовите инструменти.
(2) Когато е получил парично обезпечение, инвестиционният посредник заемодател, съответно агент на заемодателя, заплаща на заемателя на финансовите инструменти възнаграждение, ако е предвидено в договора за заем на финансовите инструменти.

Чл. 97. (1) Инвестиционният посредник заемател, както и инвестиционният посредник заемодател, съответно агент на заемодателя, извършват ежедневна оценка на финансовите инструменти, предмет на договор за заем, както и на непаричното обезпечение по чл. 94, ал. 1, т. 2, ако такова е предоставено, с цел установяване съответствието на обезпечението с изискванията на чл. 94, ал. 4. Оценката на дадените назаем финансови инструменти се извършва по пазарна стойност.
(2) Ако пазарната стойност на заетите финансови инструменти се покачи и/или пазарната стойност на непаричното обезпечение по чл. 94, ал. 1, т. 2 спадне, така че текущата стойност на обезпечението спадне под 100 на сто от текущата пазарна стойност на заетите финансови инструменти, инвестиционният посредник заемател е длъжен не по-късно от края на следващия работен ден да прехвърли по съответната сметка на инвестиционния посредник заемодател, съответно агент на заемодателя, необходимото допълнително обезпечение.
(3) Ако пазарната стойност на заетите финансови инструменти спадне и/или пазарната стойност на непаричното обезпечение се покачи, така че текущата стойност на обезпечението надвиши 100 на сто от текущата пазарна стойност на заетите финансови инструменти, инвестиционният посредник заемател има право да получи излишъка от обезпечението.

Чл. 98. (1) До прекратяването на договора за заем на финансовите инструменти заемодателят има право да получи от инвестиционния посредник заемател компенсация във връзка с правата по дадените назаем ценни книжа при условията и по реда на договора за заем на финансови инструменти.
(2) Инвестиционният посредник заемател има право да получи от заемодателя на финансовите инструменти парична сума, равна на вземането за лихви и/или главнично плащане, във връзка с предоставеното непарично обезпечение.
(3) Заемодателят на ценни книжа не може да упражнява правото на глас по заетите ценни книжа, докато не му бъдат върнати.

Чл. 99. (1) Договорът за заем на финансови инструменти се сключва със срок, като инвестиционният посредник заемател е длъжен да върне и при поискване взетите назаем финансови инструменти.
(2) Инвестиционният посредник заемател до края на следващия работен ден след изтичане на срока на договора, съответно до края на следващия работен ден след получаване на уведомлението, с което се иска връщане на заетите финансови инструменти, подава нареждане до депозитарната институция за вписване на заемодателя като притежател на заетите финансови инструменти.
(3) Договорът за заем на финансови инструменти се разваля от изправната страна, в случай че инвестиционният посредник заемател не предостави допълнително обезпечение съгласно чл. 97, ал. 2 или парична сума, равна на плащанията по чл. 98, ал. 1, съответно в случай че инвестиционният посредник заемодател или агент на заемодателя не върне излишъка от обезпечението съгласно чл. 97, ал. 3 или не предостави парична сума по чл. 98, ал. 2.

Чл. 100. (1) Ако инвестиционният посредник заемател не изпълни задължението си по чл. 99, ал. 2 и не върне финансовите инструменти в срок, инвестиционният посредник заемодател, съответно агент на заемодателя, има право да закупи дадените назаем финансови инструменти с паричната сума, получена като обезпечение, съответно с постъпленията от продажбата на непаричното

обезпечение.
(2) В случай че цената на заетите финансови инструменти по ал. 1 заедно с другите разноски, свързани с покупката, надвиши размера на обезпечението, инвестиционният посредник заемател е длъжен да изплати на заемодателя разликата заедно с уговорената в договора лихва върху нея.
(3) Инвестиционният посредник заемодател, съответно агент на заемодателя, може да ползва обезпечението съгласно ал. 1 и за други свои вземания, включително за плащането на компенсация във връзка с правата по дадените назаем ценни книжа.
(4) Заемодателят на финансовите инструменти е длъжен да върне на инвестиционния посредник заемател останалата част от обезпечението.

Чл. 101. (1) Инвестиционният посредник заемодател, съответно агент на заемодателя, е длъжен, когато договорът за заем е развален по негова вина, до края на следващия работен ден след получаване на уведомлението за разваляне на договора да нареди на съответната депозитарна институция връщане на полученото обезпечение.
(2) Ако инвестиционният посредник заемодател, съответно агент на заемодателя, не изпълни задължението си по ал. 1 и не върне в срок полученото обезпечение, инвестиционният посредник заемател има право да продаде необходимия брой от взетите назаем финансови инструменти и да задържи паричните средства от продажбата в размер на стойността на обезпечението.
(3) В случай че продажната цена на взетите назаем финансови инструменти по ал. 2, намалена с другите разноски, свързани с продажбата, е по-малка от стойността на обезпечението и останалите задължения на заемодателя на финансови инструменти, произтичащи от договора за заем, заемодателят на финансови инструменти е длъжен да изплати на заемателя разликата заедно с уговорената в договора лихва върху нея.
(4) Инвестиционният посредник заемател има правата по ал. 2 и относно други свои вземания, произтичащи от договора за заем на финансови инструменти, включително за плащанията по чл. 98, ал. 2.
(5) Инвестиционният посредник заемател е длъжен да върне на заемодателя останалата част от взетите назаем финансови инструменти.

XXIII. ПОВИШЕН РИСК ПРИ ТЪРГОВИЯТА НА МАРЖИН, ИЗВЪРШВАНЕ НА КЪСИ ПРОДАЖБИ И ЗАЕМ НА ФИ. НЕБЛАГОПРИЯТНО ДАНЪЧНО ТРЕТИРАНЕ

Чл. 102 С получаването на настоящите общи условия и подписването на договор за извършване на маржин покупки, къси продажби или заем на ФИ, клиентът се счита за уведомен и се съгласява с:
1. повишения риск, който възниква за него във връзка с извършването на маржин покупки, включително:
а) изискването за предоставяне на допълнително обезпечение в случаите по чл. 75, ал. 1, чл. 77, ал. 9 както и посочване, че при забава инвестиционният посредник може да се удовлетвори от наличното обезпечение;
б) възможността да не може да упражнява правото на глас по ценните книжа, отчитани в неговата сметка за маржин покупки, ако те се ползват от инвестиционния посредник съгласно чл. 65.
в) възможността да загуби не само изцяло средствата, които е инвестирал във финансови инструменти чрез маржин покупки, но във връзка с тях да има и допълнителни задължения към инвестиционния посредник;
2. повишения риск, който възниква за клиента, във връзка с извършването на къси продажби, включително:
а) изискването за предоставяне на допълнително обезпечение по чл. 88, ал. 1, като при забава инвестиционният посредник може да се удовлетвори от наличното обезпечение;
б) възможността клиентът да дължи на инвестиционния посредник по-голям размер парични

средства от получените при късите продажби;
в) възможността в тежест на клиента да възникнат задължения по Регламент № 236/2012.

Чл. 103. С получаване на настоящите общи условия, клиентът се уведомява, че получените от него по чл. 66 от тези условия обезщетения за неупражняване на правата по използваните от инвестиционния посредник финансови инструменти, могат да подлежат на облагане с по-неблагоприятна ставка в сравнение с дохода, който клиентът би получил от Финансовите инструменти / например дивидент, лихвено плащане и др./ ако инвестиционният посредник не ги използва.

Чл. 104. (1) Договорите за извършване на маржин покупки и къси продажби уреждат допълнително права и задължения между страните.
(2) Конкретният размер на маржин заема по всяка отделна маржин покупка се посочва от посредника при сключване на сделка в изпълнение на нареждане за маржин покупка в системата за търговия, като клиентът се съгласява с този размер.
(3) Конкретният размер на необходимия депозит, представляващ първоначално изискване по къса продажба, се определя от посредника при сключване на сделка в изпълнение на нареждане за къса продажба, като клиентът се съгласява с този размер.

XXIV. ИНВЕСТИЦИОННИ СЪВЕТИ

Чл. 105. Инвестиционните съвети, които ИП дава на своите клиенти, трябва да са съобразени изцяло с техния интерес, да бъдат обосновани, като не могат да се основават на преувеличени благоприятни факти или на неотчетени неблагоприятни факти, както и не могат да бъдат мотивирани изключително от стремеж да се получи възнаграждение.

Чл. 106. (1) ИП може да предоставя инвестиционни съвети на клиентите, които биват: а) зависими и б) на независима основа.
(2) ИП сключва договор за предоставяне на инвестиционни съвети на клиенти в писмена форма, само в случаите когато е поел задължение да извършва периодична оценка за уместност на препоръчваните финансови инструменти или услуги, в останалите случай договорът може да не е писмена форма.

Чл. 107. Когато предоставя инвестиционен съвет на непрофесионалния клиент, ИП представя доклад, който включва общо описание на съвета и обосновка защо дадената препоръка е подходяща за непрофесионалния клиент, включително как тя отговаря на целите и индивидуалните обстоятелства с оглед на изисквания срок на инвестицията, знанията и опита на клиента, отношението на клиента към риска и способността на клиента да понесе загуба.

Чл. 108. При даване на инвестиционни съвети и препоръки ИП спазва разпоредбите на Закона за прилагане на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти и Регламент (ЕС) 596/2014, в приложимите случаи.

Чл. 109. (1) При предоставяне на инвестиционен съвет, без значение от какъв вид, ИП информира своевременно клиента на траен носител за следното:
1. дали съветът е независим или не е независим;
2. дали съветът се основава на широк или ограничен анализ на различните видове финансови инструменти, и по-специално, дали обхватът е ограничен до финансови инструменти, емитирани или предлагани от свързани с инвестиционния посредник лица или от лица, които се намират в други правни, икономически или договорни отношения с инвестиционния посредник, в резултат на което съществува риск предоставеният съвет да не е независим;

3. дали ИП ще предоставя на клиента периодична оценка и дали препоръчаните му финансови инструменти продължават да отговарят на нуждите на клиента;
4. информация, че ИП поддържа подходящи организационни изисквания и механизми за контрол, с които гарантира, че двата вида услуги за съвети и съответните консултанти са ясно обособени (както организационно, така и физически разделени) едни от други, и че няма вероятност сред клиентите да възникнат недоразумения относно вида на получаваните съвети, и на клиентите се предоставят именно онези съвети, които са подходящи за тях.
(2) В дейността си ИП не допуска едно и също физическо лице да предоставя както независими съвети, така и съвети, които не са независими.
Когато в предоставяната от ИП информация се съдържат данни за доходността на дадени финансови инструменти или услуга в миналото или се прави прогноза за тяхната доходност в бъдеще, ИП посочва източника на тези данни и се прилагат правилата за разкриване на информация при минала доходност.
(3) Съветите може да се предоставят устно, а при изрично искане на клиент инвестиционният съвет може да се даде в писмена форма.
(4) ИП е длъжен да осигури честното представяне на инвестиционните съвети и да разкрие своите интереси или конфликти на интереси, свързани с финансовите инструменти, за които се отнасят съветите, ако има такива интереси.

Чл. 110. (1) ИП обяснява на клиента по ясен и стегнат начин дали и защо даден инвестиционен съвет се класифицира като независим или като такъв, който не е независим, както и вида и естеството на приложимите ограничения, включително, когато инвестиционният съвет се предоставя на независима основа, забраната за получаване и задържане на стимули.
(2) Когато съвет се предлага или предоставя на един и същ клиент едновременно по независим начин и по начин, който не е независим, ИП е длъжен да обясни обхвата на двата вида услуги, за да позволи на Клиента да разбере разликата между тях, и не се представя като независим инвестиционен консултант за дейността като цяло. В комуникацията си с клиентите ИП не изтъкват безпричинно своите услуги за независими инвестиционни съвети пред инвестиционните услуги, които не са независими.

Чл. 111. ИП, когато предоставя инвестиционни съвети по независим начин или по начин, който не е независим, обяснява на клиента гамата от финансови инструменти, които могат да бъдат препоръчвани, включително връзката на ИП с емитентите или доставчиците на инструментите.

Чл. 112. (1) ИП предоставя описание на разглежданите видове финансови инструменти, гамата от финансови инструменти и анализираните доставчици за всеки вид инструмент съгласно обхвата на услугите и, когато предоставя независими съвети, на това как предоставяната услуга удовлетворява условията за предоставяне на инвестиционни съвети на независима основа и факторите, вземани предвид в процеса за подбор на препоръчваните финансови инструменти, използван от ИП , например рискове,разходи и сложност на финансовите инструменти.
(2) Когато гамата от финансови инструменти, оценявани от ИП, предоставящ инвестиционни съвети на независима основа, включва собствени финансови инструменти на Инвестиционният посредник, от инвестиционния портфейл на ИП, или инструменти, емитирани или предоставяни от лица, имащи тесни връзки или други тесни правни или икономически отношения с ИП, както и на други емитенти или доставчици, с които няма връзка или отношения, тогава ИП разграничава, за всеки вид финансов инструмент, гамата от финансови инструменти, които са емитирани или предоставяни от лица, нямащи никакви връзки с него.

Чл. 113. (1) В случаите когато ИП, по споразумение с клиента, предоставя периодични оценки за уместност на предоставените препоръки той е длъжен да оповести следните елементи:
а) честотата и степента на периодичната оценка за уместност и когато е приложимо — условията,

които задействат извършването на такава оценка;
б) степента, в която събраната по-рано информация ще подлежи на преоценка, и в) начинът, по който актуализираната препоръка ще бъде съобщена на клиента.

XXV. ИНВЕСТИЦИОННИ СЪВЕТИ НА НЕЗАВИСИМА ОСНОВА

Чл. 114. (1) Когато ИП предоставя независим инвестиционният съвет, той е длъжен да анализира достатъчно широка гама от финансови инструменти, предлагани на пазара от различни емитенти или доставчици на продукти, за да гарантира, че инвестиционните цели на клиента могат да бъдат постигнати по подходящ начин, без да се ограничава до финансови инструменти, емитирани или предлагани от самия ИП, от свързани с него лица или от лица, които се намират в други правни, икономически или договорни отношения с ИП, в резултат на което съществува риск предоставеният съвет да не е независим.
(2) В случаите по предходната алинея ИП няма право да приема възнаграждение, комисиона или друга парична или непарична облага от трето лице във връзка с предоставянето на инвестиционните услуги на клиента. Изключение се допуска за незначителни непарични облаги, които подобряват качеството на предлаганите на клиента услуги и предоставянето им не нарушава задължението на ИП да действа честно, справедливо и като професионалист в най-добър интерес на клиента. ИП разкрива информация за всички получени незначителни непарични облаги.
(3) Изискванията по предната алинея се прилагат и в случаите, когато ИП извършва управление на портфейл.

Чл. 115. (1) Когато ИП предоставя инвестицонен съвет на независима основа той разработва и прилага процес на подбор за оценяване и сравняване на достатъчна гама от налични на пазара финансови инструменти в съответствие с чл. 72, ал. 1 от ЗПФИ.
(2) Процесът на подбор включва следните елементи:
а) броят и разновидностите на разглежданите финансови инструменти са пропорционални на обхвата на услугите за инвестиционни съвети, предлагани от независимия инвестиционен консултант;
б) броят и разновидностите на разглежданите финансови инструменти са достатъчно представителни за тези, които са налични на пазара;
в) количеството на финансовите инструменти, емитирани от ИП или от лица, тясно свързани с Инвестиционният посредник, е пропорционално на общото количество на разглежданите финансови инструменти; и
г) критериите за подбор на различните видове финансови инструменти включват всички значими аспекти, например рискове, разходи и сложност, както и характеристиките на клиентите на ИП, и гарантират отсъствието на субективизъм при подбора на финансовите инструменти, които могат да бъдат препоръчвани.
(3) Когато такова сравнение не е възможно поради бизнес модела или специфичния обхват на предоставяните услуги, ИП, ако предоставя инвестиционен съвет на клиента посочва, че този съвет не е независим.
(4) Клиентът се счита уведомен, че процесът на подбор е поредица от елементи и оценки, чиято наличност, последователност и краен резултат определят съвета като независим.

Чл. 116. (1) ИП може да прецени в отношенията си с конкретен клиент или група криенти, или изцяло за цялата си дейност, че в случаите когато предоставя инвестиционни съвети на независима основа ще се специализира в определени категории или в определена гама от финансови инструменти.
(2) В хипотезата по предходната алинея ИП спазва следните изисквания:
а) ИП се рекламира по начин, предназначен да привлича единствено клиенти, които имат предпочитание към тези категории или гами от финансови инструменти;
б) ИП изисква от клиентите да посочат, че се интересуват единствено от инвестиране в посочената

категория или гама от финансови инструменти; и
в) преди предоставянето на услугата ИП се уверява, че услугата е подходяща за всеки нов клиент въз основа на това, че неговият бизнес модел съответства на потребностите и целите на клиента, и на гамата от финансови инструменти, които са подходящи за този клиент. Когато случаят не е такъв, ИП не може да предостави услуга по инвестиционно съветване на клиента.

Чл. 117. Освен посочените по-горе изисквания към инвестиционните съвети, всеки инвестицонен съвет предоставен от ИП трябва да посочва ясно и на видно място името и длъжността на физическото лице, което е изготвило съвета, както и наименованието на ИП, който в качеството си на лицензиран инвестиционен посредник е отговорен за неговото изготвяне.

Чл. 118. (1). ИП е длъжен да положи дължимата грижа, за да осигури, че при предоставянето на инвестиционни съвети:
а) фактите се разграничават ясно от тълкувания, оценки, мнения или друг вид информация, която не е свързана с представянето на факти;
б) източниците на информация са надеждни, а ако има съмнение относно тяхната надеждност, че това обстоятелство е ясно посочено;
в) всички предвиждания, прогнози и очаквани цени са ясно посочени като такива и съществените допускания, направени при тяхното изготвяне или използването им, са посочени;
г) са посочени всички основни източници на информация, включително съответния емитент на финансови инструменти, за който пряко или непряко се отнася съвета;
д) всяка база за оценка или методология, използвана за оценяване на финансови инструменти или на емитент на финансови инструменти или за определяне на очаквана цена на финансови инструменти, е изложена накратко по ясен и достъпен за инвеститорите начин;
е) смисълът на всяка направена лична препоръка за покупка, продажба или държане, замяна, обратно изкупуване или поемане на финансови инструменти, която може да включва и срока, за който е валидна препоръката, е обяснен по ясен и достъпен за инвеститорите начин и съдържа предупреждение за всеки относим риск, включително анализ на чувствителността на съответните допускания;
ж) е посочена честотата на актуализиране на личната препоръка, ако такова актуализиране е планирано, и всички важни промени в обхвата на вече обявената политика;
з) ясно и на видно място е посочена датата, на която личната препоръка е била предоставена за пръв път на клиента, както и съответната дата и време за всяка посочена цена на финансов инструмент;
и) когато личната препоръка се различава от предшестваща препоръка, отнасяща се до същите финансови инструменти или до същия емитент, изготвена и предоставена през предходните 12 месеца преди изготвянето и предоставянето на втората препоръка, тази разлика и датата на по-ранната препоръка са посочени ясно и на видно място.
(2) Ако посочената по ал. 1 информация е непропорционална на обема на личната препоръката и цялостния инвестиционен съвет, достатъчно е писмената препоръка ясно и на видно място да посочи къде тази информация е пряко, лесно достъпна и публична, като директна интернет връзка на интернет страницата на ИП, при условие че няма промяна в използваната база за оценка или методология.

XXVI. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ОБЩИТЕ УСЛОВИЯ И НА ТАРИФАТА НА ИНВЕСТИЦИОННИЯ ПОСРЕДНИК

Чл. 119. (1) Настоящите Общи условия и Тарифата по чл. 19, ал. 1 се изменят, заменят и допълват с решение на Съвета на директорите на инвестиционен посредник ИП.
(2) Всички изменения и допълнения на Общите условия се публикуват на видно място на интернет

страницата на Инвестиционния посредник в срок не по-кратък от 1 /един/ месец преди влизането им в сила, като информацията съдържа данни за датата на приемане и датата на влизане в сила на приетите изменения или допълнения.
(3) При несъгласие с извършените изменения или допълнения в Общите условия, Клиентът има право да прекрати без предизвестие сключения от него договор, но преди датата на влизане в сила на приетите изменения и/или допълнения на Общите условия, без да носи отговорност за неустойки и разноски, с изключение на разноските, свързани с притежаваните от Клиента активи.
(4) При прекратяване на договора по реда, предвиден в предходната алинея, Инвестиционният посредник урежда отношенията си с Клиента в 7 /седем/ дневен срок от получаване на изявлението за прекратяване като субсидиарно приложение намират общите правилата за прекратяване на договора.
(5) При промяна на императивни разпоредби на нормативните актове, се прилагат разпоредбите на последните, дори и да противоречат на тези Общи условия.

Чл. 120. (1) Всички изменения и допълнения на Тарифата се публикуват на видно място на интернет страницата на Инвестиционния посредник в срок не по-кратък от 1 /един/ месец преди влизането им в сила, като информацията съдържа данни за датата на приемане и датата на влизане в сила на приетите изменения или допълнения на Тарифата.
(2) При несъгласие с извършените изменения или допълнения в Тарифата, Клиентът има право да прекрати без предизвестие сключения от него договор, но преди датата на влизане в сила на приетите изменения и/или допълнения на Тарифата, без да носи отговорност за неустойки и разноски, с изключение на разноските, свързани с притежаваните от Клиента активи.
(3) При прекратяване на договора по реда, предвиден в предходната алинея, Инвестиционният посредник урежда отношенията си с Клиента в 7 /седем/ дневен срок от получаване на изявлението за прекратяване като субсидиарно приложение намират общите правилата за прекратяване на договора.

XXVII. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ДОПЪЛНЕНИЕ, ИЗМЕНЕНИЕ И ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ДОГОВОРИТЕ

Чл. 121. Освен в случаите, посочени изрично в настоящите Общи условия, промени в договора, сключен между инвестиционния посредник и клиента, се извършват въз основа на изричното взаимно съгласие на страните, материализирано под формата на допълнително писмено споразумение.

Чл. 122. Освен въз основа на взаимното писмено съгласие, договорът между клиента и Инвестиционния посредник, сключен на основата на тези общи условия, може да бъде прекратен:
а) при смърт или поставяне под запрещение на клиент–физическо лице или прекратяване на клиент–юридическо лице;
б) едностранно от инвестиционния посредник или от клиента;
в) при отнемане от страна на КФН на лиценза на инвестиционния посредник;
г) на други основания, предвидени в договора, нормативната уредба и/или с настоящите Общи условия.
Чл. 123. (нов, 2024) (1) Извън случаите по чл. 122, сключените Договори за извършване на сделки с финансови инструменти за сметка на клиент (брокерски договори), могат да бъдат прекратени едностранно от ИП, преди изтичане на срока на договора, с едномесечно предизвестие в следните случаи:
(i) възникнали непогасени задължения на клиента към Инвестиционния посредник, които са просрочени повече от 90 дни, като прекратяването на договора не отменя правото на Инвестиционния посредник да събере тези вземания по предвидените в закона методи, включително по съдебен път.
(ii) за клиенти юридически лица – при невъзможност за последваща надеждна идентификация на данъчни юрисдикции, под които попада лицето и/или невъзможност за актуализиране на текущите действителни собственици на клиента поради възникване за тях на някое от обстоятелствата посочени в параграф (iii) по-долу и/или невъзможност за надеждно определяне на действителни

собственици към настоящия момент и/или невъзможност за определяне на текущ адрес и/или текущи контакти на представляващите клиента лица (телефон, имейл) и/или неактуалност и/или липса на надеждни данни за банкова сметка, от която клиентът извършва преводи към Инвестиционния посредник и по която Инвестиционният посредник извършва преводи към клиента, доколкото такава информация е необходима и задължителна за надлежното прилагане на изискванията на ЗМИП и актовете по прилагането му от страна на Инвестиционния посредник към клиенти на Инвестиционният посредник. За избягване на съмнение, Инвестиционният посредник не е задължен да полага неразумни усилия или извършва значителни разходи за надеждна последваща идентификация на клиенти – юридически лица, включително няма задължение при непредоставяне или отказ от предоставяне на необходимата за последваща идентификация на клиент информация от страна на клиента да продължи да изисква такава информация, вместо да прекрати деловото отношение.

(iii) за клиенти физически лица – при невъзможност за последваща надеждна идентификация на валиден документ за самоличност на лицето с предвидените в закона биометрични данни и други атрибути, достатъчни за надеждна идентификация на лицето и/или невъзможност за актуализиране на статуса на видна политическа личност на клиента и/или невъзможност за определяне на текущ адрес и/или текущи контакти на клиента (телефон, имейл) и/или неактуалност и/или липса на надеждни данни за банкова сметка, от която клиентът извършва преводи към Инвестиционния посредник и по която Инвестиционният посредник извършва преводи към клиента, доколкото такава информация е необходима и задължителна за надлежното прилагане на изискванията на ЗМИП и актовете по прилагането му от страна на Инвестиционния посредник към клиенти на Инвестиционният посредник. За избягване на съмнение, Инвестиционният посредник не е задължен да полага неразумни усилия или извършва значителни разходи за надеждна последваща идентификация на клиенти – физически лица, включително няма задължение при непредоставяне или отказ от предоставяне на необходимата за последваща идентификация на клиент информация от страна на клиента да продължи да изисква такава информация, вместо да прекрати деловото отношение.

(iv) когато за Инвестиционния посредник е възникнало законово задължение да прекрати договора, включително но неизчерпателно, в случаите когато клиентът попадне в санкционен или рестриктивен списък на ООН, ЕС, САЩ и/или Република България.

(v) при настъпване на обстоятелства предвидени в закон или подзаконов акт, които изрично изискват да бъде прекратено взаимоотношението, както и въз основа на решение на компетентен съд.

(2) Едномесечното предизвестие задължително включва инструкция към клиента, че следва да посочи друг Инвестиционен посредник или Търговска банка, към която желае да бъдат прехвърлени притежаваните от него финансови инструменти, и в случаи, че не даде такива указания, финансовите инструменти ще бъдат прехвърлени служебно по лична сметка на клиента в Регистър А при Централен Депозитар АД.

(3) Едномесечното предизвестие задължително включва инструкция към клиента, че следва да посочи банкова сметка, по която желае да бъдат преведени паричните средства, държани при Инвестиционния посредник, и при непосочване на такава сметка, средствата ще бъдат прехвърлени служебно към банковата сметка, указана в подлежащия на прекратяване договор между клиента и Инвестиционния посредник.

(4) При едностранно прекратяване на договорни отношения от страна на Инвестиционния посредник при посочените в алинея 1 случай, Инвестиционният посредник предприема следните действия по отношение на клиентските активи след отправяне на едномесечното предизвестие:

(а) първо, осигурява приключване на неприключил сетълмент по сключени от клиента сделки с финансови инструменти, включително прехвърляне на финансови инструменти към насрещна страна и извършване на плащане към насрешна страна;

(б) второ, удържа от наличните парични средства на клиента при Инвестиционния посредник дължимите съгласно действащата Тарифа задължения на клиента към Инвестиционния посредник към датата на уведомление за прекратяване на договорните отношения;

(в) трето, въз основа на получена от клиента инструкция във връзка с алинея 2, извършва прехвърляне на финансовите инструменти на клиента, като не удържа такси и комисиони за това прехвърляне. Това прехвърляне се извършва в първия работен ден, следващ изтичането на

едномесечното предизвестие отправено от Инвестиционния посредник. За избягване на съмнение, начислявани от трети страни разходи по такова прехвърляне, включително, но неизчерпателно, такси на Централни депозитари на ценни книжа, такси на приемащи инвестиционни посредници, държавни такси, данъци и налози при прехвърляне, са изцяло за сметка на клиента;
(г) четвърто, въз основа на получена от клиента инструкция във връзка с алинея 3, извършва прехвърляне на паричните на клиента, като не удържа такси и комисиони за това прехвърляне. Това прехвърляне се извършва в първия работен ден, следващ изтичането на едномесечното предизвестие отправено от Инвестиционния посредник. За избягване на съмнение, начислявани от трети страни разходи по такова прехвърляне, включително, но неизчерпателно, такси на търговски банки, държавни такси, данъци и налози при прехвърляне, са изцяло за сметка на клиента.
(5) След прекратяване на взаимоотношението, Инвестиционният посредник продължава да съхранява съответната счетоводна информация, свързана с прекратено правоотношение, за предвидения в законодателството срок.
(6) Едномесечното предизвестие в случаите по алинея 1 се счита за получено от клиента, когато е изпратено от Инвестиционния посредник на посочения физически или електронен адрес за контакт с клиента в подлежащия на прекратяване договор.
Чл. 123а. (нов, 2024) (1) Извън случаите по чл. 122, сключените Договори за извършване на сделки и услуги като регистрационен агент могат да бъдат прекратени едностранно от ИП, преди изтичане на срока на договора, с едномесечно предизвестие в следните случаи:
(i) възникнали непогасени задължения на клиента към Инвестиционния посредник, които са просрочени повече от 90 дни, като прекратяването на договора не отменя правото на Инвестиционния посредник да събере тези вземания по предвидените в закона методи, включително по съдебен път.
(ii) за клиенти юридически лица – при невъзможност за последваща надеждна идентификация на данъчни юрисдикции, под които попада лицето и/или невъзможност за актуализиране на текущите действителни собственици на клиента поради възникване за тях на някое от обстоятелствата посочени в параграф (iii) по-долу и/или невъзможност за надеждно определяне на действителни собственици към настоящия момент и/или невъзможност за определяне на текущ адрес и/или текущи контакти на представляващите клиента лица (телефон, имейл) и/или неактуалност и/или липса на надеждни данни за банкова сметка, от която клиентът извършва преводи към Инвестиционния посредник и по която Инвестиционният посредник извършва преводи към клиента, доколкото такава информация е необходима и задължителна за надлежното прилагане на изискванията на ЗМИП и актовете по прилагането му от страна на Инвестиционния посредник към клиенти на Инвестиционният посредник. За избягване на съмнение, Инвестиционният посредник не е задължен да полага неразумни усилия или извършва значителни разходи за надеждна последваща идентификация на клиенти – юридически лица, включително няма задължение при непредоставяне или отказ от предоставяне на необходимата за последваща идентификация на клиент информация от страна на клиента да продължи да изисква такава информация, вместо да прекрати деловото отношение.
(iii) за клиенти физически лица – при невъзможност за последваща надеждна идентификация на валиден документ за самоличност на лицето с предвидените в закона биометрични данни и други атрибути, достатъчни за надеждна идентификация на лицето и/или невъзможност за актуализиране на статуса на видна политическа личност на клиента и/или невъзможност за определяне на текущ адрес и/или текущи контакти на клиента (телефон, имейл) и/или неактуалност и/или липса на надеждни данни за банкова сметка, от която клиентът извършва преводи към Инвестиционния посредник и по която Инвестиционният посредник извършва преводи към клиента, доколкото такава информация е необходима и задължителна за надлежното прилагане на изискванията на ЗМИП и актовете по прилагането му от страна на Инвестиционния посредник към клиенти на Инвестиционният посредник. За избягване на съмнение, Инвестиционният посредник не е задължен да полага неразумни усилия или извършва значителни разходи за надеждна последваща идентификация на клиенти – физически лица, включително няма задължение при непредоставяне или отказ от предоставяне на необходимата за последваща идентификация на клиент информация от страна на клиента да продължи да изисква такава информация, вместо да прекрати деловото отношение.
(iv) когато за Инвестиционния посредник е възникнало законово задължение да прекрати

договора, включително но неизчерпателно, в случаите когато клиентът попадне в санкционен или рестриктивен списък на ООН, ЕС, САЩ и/или Република България.
(v) при настъпване на обстоятелства предвидени в закон или подзаконов акт, които изрично изискват да бъде прекратено взаимоотношението, както и въз основа на решение на компетентен съд.
Чл. 123б. (нов, 2024) (1) Извън случаите по чл. 122, сключените Договори за доверително управление на индивидуален портфейл по собствена преценка на Инвестиционния Посредник (договор за доверително управление), могат да бъдат прекратени едностранно от ИП, преди изтичане на срока на договора, с едномесечно предизвестие в следните случаи:
(i) възникнали непогасени задължения на клиента към Инвестиционния посредник, които са просрочени повече от 90 дни, като прекратяването на договора не отменя правото на Инвестиционния посредник да събере тези вземания по предвидените в закона методи, включително по съдебен път.
(ii) за клиенти юридически лица – при невъзможност за последваща надеждна идентификация на данъчни юрисдикции, под които попада лицето и/или невъзможност за актуализиране на текущите действителни собственици на клиента поради възникване за тях на някое от обстоятелствата посочени в параграф (iii) по-долу и/или невъзможност за надеждно определяне на действителни собственици към настоящия момент и/или невъзможност за определяне на текущ адрес и/или текущи контакти на представляващите клиента лица (телефон, имейл) и/или неактуалност и/или липса на надеждни данни за банкова сметка, от която клиентът извършва преводи към Инвестиционния посредник и по която Инвестиционният посредник извършва преводи към клиента, доколкото такава информация е необходима и задължителна за надлежното прилагане на изискванията на ЗМИП и актовете по прилагането му от страна на Инвестиционния посредник към клиенти на Инвестиционният посредник. За избягване на съмнение, Инвестиционният посредник не е задължен да полага неразумни усилия или извършва значителни разходи за надеждна последваща идентификация на клиенти – юридически лица, включително няма задължение при непредоставяне или отказ от предоставяне на необходимата за последваща идентификация на клиент информация от страна на клиента да продължи да изисква такава информация, вместо да прекрати деловото отношение.
(iii) за клиенти физически лица – при невъзможност за последваща надеждна идентификация на валиден документ за самоличност на лицето с предвидените в закона биометрични данни и други атрибути, достатъчни за надеждна идентификация на лицето и/или невъзможност за актуализиране на статуса на видна политическа личност на клиента и/или невъзможност за определяне на текущ адрес и/или текущи контакти на клиента (телефон, имейл) и/или неактуалност и/или липса на надеждни данни за банкова сметка, от която клиентът извършва преводи към Инвестиционния посредник и по която Инвестиционният посредник извършва преводи към клиента, доколкото такава информация е необходима и задължителна за надлежното прилагане на изискванията на ЗМИП и актовете по прилагането му от страна на Инвестиционния посредник към клиенти на Инвестиционният посредник. За избягване на съмнение, Инвестиционният посредник не е задължен да полага неразумни усилия или извършва значителни разходи за надеждна последваща идентификация на клиенти – физически лица, включително няма задължение при непредоставяне или отказ от предоставяне на необходимата за последваща идентификация на клиент информация от страна на клиента да продължи да изисква такава информация, вместо да прекрати деловото отношение.
(iv) когато за Инвестиционния посредник е възникнало законово задължение да прекрати договора, включително но неизчерпателно, в случаите когато клиентът попадне в санкционен или рестриктивен списък на ООН, ЕС, САЩ и/или Република България.
(v) при настъпване на обстоятелства предвидени в закон или подзаконов акт, които изрично изискват да бъде прекратено взаимоотношението, както и въз основа на решение на компетентен съд.
(2) След прекратяване на взаимоотношението, Инвестиционният посредник продължава да съхранява съответната счетоводна информация, свързана с прекратено правоотношение, за предвидения в законодателството срок.
(3) Едномесечното предизвестие в случаите по алинея 1 се счита за получено от клиента, когато е изпратено от Инвестиционния посредник на посочения физически или електронен адрес за контакт

с клиента в подлежащия на прекратяване договор;

(4) В срок от 7 (седем) работни дни от прекратяването на договора или узнаването за неговото прекратяване, ИП е длъжен:

а) да изпрати на клиента отчет към датата на прекратяване на договора за периода на управление на портфейла, следващ последния отчет по т. 12.1. от договора;

б) да прехвърли на клиента резултатите от управлението на портфейла в размер на нетната му стойност, който е длъжен да ги приема, както следва:

б.1. ИП предава в брой паричните средства на клиента във връзка с управлението на портфейла в централния си офис или да ги преведе по посочена от клиента банкова сметка, ако те не се намират по такава сметка;

б.2. ИП прехвърля на клиента по съответния законов ред вземанията във връзка с управлението на портфейла, ако са налице такива, както и клиентът да поеме задълженията във връзка с управлението на портфейла, ако са налице такива и ако е възможно клиентът да събере тези вземания и изпълни тези задължения;

в) да върне на клиента всички оригинални екземпляри от валидните пълномощни, които е получил от клиента във връзка с Договора, включително нотариално заверени преписи от тях, които сам е направил.

(5) ИП има право да удържи от стойността на портфейла и дължимите от клиента неустойки за забава и/или виновно неизпълнение от страна на клиента.

Чл. 123в (нов, 2024) Сключените за неопределен срок договори, се прекратяват по взаимно съгласие или едностранно с уговореното между страните в конкретния договор предизвестие, като ИП има право на едностранно прекратяване съгласно чл. 122,123,123а и 123б.

Чл. 123г (нов, 2024) (1) При прекратяване на договора, при което е необходимо да бъде извършено прехвърляне на финансови инструменти от ИП към етрета страна, клиентът е длъжен в 3-дневен срок, след получаване на известието за прекратяване от инвестиционния посредник, да посочи при кой друг инвестиционен посредник да бъдат прехвърлени притежаваните от клиента финансови инструменти. Ако в посочения в предходното изречение срок клиентът не посочи избран от него инвестиционен посредник, ИП има право да прехвърли финансовите инструменти по лична сметка на клиента в депозитарната институция.

(2) След прекратяването на договор за предоставяне на инвестиционни услуги клиентът има право да запази притежаваните от него финансови инструменти по подсметка на инвестиционния посредник, само ако сключи договор с инвестиционния посредник и се ползва от услугите му като попечител, за което клиентът следва да заплаща съответната такса съобразно Тарифата на Инвестиционния посредник.

Чл. 123д (1) При неизпълнение на задълженията на някоя от страните поради причина, за която тя отговаря, изправната страна може да развали договора като даде подходящ срок за изпълнение на неизправната страна с предупреждение, че след изтичането му ще смята договора за развален. Предупреждението трябва да бъде отправено в писмена форма.

(2) За действителността на договорите, сключвани от инвестиционния посредник е необходима установената от закона форма.

(3) При прекратяване на договора за всяко конкретно нареждане от клиента чрез оттеглянето му, същият заплаща на ИП всички такси, комисионни, други разноски и вреди, натрупани и/или претърпени от посредника за негова сметка до датата или в резултат на прекратяването. В тези случаи Клиентът заплаща и всички допълнителни разходи по прекратяването и възникналите за ИП вследствие на това загуби.

Чл. 123е. (предишен 123до 2024 г.) При несъответствие между вписани уговорки в индивидуален договор с клиент и уговорки в настоящите Общи условия, с приоритет ще се прилагат уговорките на индивидуалния договор с клиента.

XXVIII. НАЧИНИ ЗА РАЗУМНО И СПРАВЕДЛИВО УРЕЖДАНЕ НА СПОРОВЕ

Чл. 124. (1) При възникнали противоречия между инвестиционния посредник и клиента във връзка с тълкуването и изпълнението на договора, те задължително се уреждат, като се следва принципът на добронамереност и справедливост. Страните разрешават възникналите между тях спорове по

взаимно съгласие и по пътя на преговорите.
(2) Съгласно настоящите общи условия страните могат да уреждат споровете си и чрез арбитраж при положение, че в конкретния договор бъде уговорена арбитражна клауза, освен ако е спор, по който една от страните е потребител по смисъла на § 13, т. 1 от допълнителните разпоредби на Закона за защита на потребителите.
(3) Съгласно настоящите общи условия страните могат да уреждат споровете си и чрез провеждане на процедура по медиация, при положение, че в конкретния договор бъде уговорена изрична клауза за провеждане на процедура по медиация.
(4) Въпросите, по които страните не успеят да постигнат взаимно споразумение, се отнасят за решаване пред компетентния, съгласно гражданско процесуалния кодекс, съд или пред арбитражен съд, ако договорът съдържа арбитражна клауза.

Чл. 125. Клиентът декларира, че е получил информацията, която ИП е длъжен да му предостави в качеството си на инвестиционен посредник съгласно ЗПФИ и подзаконовите актове по прилагането им и че разбира и приема рисковете, свързани с инвестирането и със сделките с финансови инструменти, както и че е запознат с обявената Тарифа за таксите и стандартните комисионни възнаграждения на ИП при сделки с финансови инструменти и ги приема.

Чл. 126. За всички въпроси, неуредени от настоящите Общи условия и/или конкретния договор, се прилагат изискванията на ЗПФИ, ЗППЦК, Закона за прилагане на мерките срещу пазарни злоупотреби с финансови инструменти и подзаконовите актове по приложението им и разпоредбите на действащото в страната законодателство, както и пряко приложимите Регламенти на ЕС, уреждащи дейността на инвестиционните посредници.

XXIX. ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Използваните в настоящите Общи условия думи, изрази и термини имат значението, което им дават ЗПФИ, Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 на Комисията от 25 април 2016 година за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на организационните изисквания и условията за извършване на дейност от инвестиционните посредници и за даването на определения за целите на посочената директива (Регламент (ЕС) № 2017/565)., Делегирана Директива 2017/593 на ЕК по отношение на защита на финансовите инструменти и паричните средства, принадлежащи на клиенти.

§ 2. Клиентът е уведомен за следните права по различните видове финансови инструменти:
1. Права по **акциите**, търгувани на регулиран пазар в Република България: а) право на дивидент, б) право на глас и участие в общото събрание на акционерите на дружеството и в неговото управление; в) право на съразмерна част от новите акции при увеличаване на капитала; и г) право на ликвидационен дял;
2. Права по **облигациите**, търгувани на регулиран пазар в Република България: а) право да получи сумата (главницата) по облигациите; б) право да получи лихвени плащания по облигациите; в) право да участва и гласува в общо
събрание на облигационерите; г) право облигациите да бъдат заменени със съответния брой акции на дружеството, в случай че това е предвидено.
3. Права по **права:** право да бъдат записани съответния брой акции срещу притежаваните права в предварително определено съотношение във връзка с взето решение за увеличаване на капитала на публично дружество;
4. Права по **опциите**: право за закупуване или продажба на определен брой ценни книжа или други финансови инструменти по предварително фиксирана цена до изтичането на определен срок или на определена дата;
5. Права по **фючърсите** – дават право, но и задължение за закупуване или продажба на определен брой ценни книжа или други финансови инструменти по предварително фиксирана цена на определена дата;
6. Права по **договорите за разлики** – дават право: а) за получаване на разликата между пазарната стойност на определен брой ценни книжа или други финансови инструменти и предварително фиксираната им в договора цена; б) по договорите за разлики Клиентът има и задължението да заплати разликата между пазарната стойност на определен брой ценни книжа или други финансови инструменти и предварително фиксираната им в договора цена, когато има такава разлика.
7. Права по **дялове на колективни инвестиционни схеми:** а) право на обратно изкупуване; б) право на ликвидационен дял при прекратяване на колективната инвестиционна схема; в) право на част от печалбата (дивидент), ако бъде взето решение за разпределяне от Общото събрание на инвестиционното дружество, респективно управителния орган на управляващото дружество; г) право на информация; д) право на глас, в случаите на притежаване на акции на инвестиционно дружество.
8. Права по **други деривативни финансови инструменти** – съобразно сключения конкретен договор с клиента и приложимото към сделката законодателство.

§ 3. Клиентът е уведомен, разбира и приема следните рискове при инвестиране и сделки с финансови инструменти, а именно:
1. Финансовите инструменти да понижат цената си за в бъдеще, което да доведе до частични загуби или загуба на цялата инвестиция;
2. Понижението на цената на финансовите инструменти може да се дължи на редица фактори свързани с дейността на дружеството, което ги е емитирало или на световната икономика, чуждестранни финансови пазари, форсмажорни обстоятелства и други, върху чиято промяна инвестиционният посредник няма никаква възможност да влияе;

3. Закупените финансови инструменти да не могат да се трансформират в пари изцяло или от части;
4. Да не се получи дивидент, ако няма реализирана и отчетена изобщо или достатъчна печалба или общото събрание на публичното дружество или емитента вземе решение да не разпределя дивидент;
5. Да не може да се окаже влияние върху управлението на дружеството емитент, поради малкият брой акции, който клиентът притежава;
6. Да не се получи ликвидационен дял при прекратяване на дружеството-емитент, поради превишаване на задълженията към кредитори над активите му.
7. Да се загуби част или цялата инвестиция поради неплатежоспособност, неизпълнение или забавено изпълнение от страна на местата за изпълнение, емитентите на финансови инструменти, контрагентите по сделките или от страна на други участници на капиталовия пазар;
8. Клиентът може да поеме финансови и други допълнителни задължения, като резултат от сделки с финансови инструменти, включително непредвидени задължения, допълнителни към разходите за придобиване на инструментите;

§ 4. Настоящите Общи условия се прилагат съответно и при сключване, изпълнение и отчитане на сделки с компенсаторни инструменти по смисъла на Закона за сделките с компенсаторни инструменти.

§ 5. (изменен чрез частично заличаване, 2026) НЕСЛОЖНИ ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ
Съгласно чл. 79, ал. 5, т. 1, б. „а-д“ от ЗПФИ и Регламент (ЕС) № 2017/565 несложни финансови инструменти са:
а) акции, допуснати до търговия на регулиран пазар или на еквивалентен пазар на трета държава, или в МСТ, когато това са акции на дружества, с изключение на дялове на предприятия, които не са предприятия за колективно инвестиране и акциите, които включват деривативен инструмент;
б) облигации или други дългови ценни книжа, допуснати до търговия на регулиран пазар или на еквивалентен пазар на трета държава или в МСТ, с изключение на тези облигации или други дългови ценни книжа, които включват деривативен инструмент или имат структура, поради която за клиента е по-трудно да разбере свързания риск;
в) инструменти на паричния пазар с изключение на тези, които включват деривативен инструмент или имат структура, поради която за клиента е по-трудно да разбере свързания риск;
г) акции или дялове на колективни инвестиционни схеми, с изключение на структурираните предприятия за колективно инвестиране по член 36, параграф 1, втора алинея от Регламент (ЕС) № 583/2010;
д) структурирани депозити, с изключение на тези със структура, поради която за клиента е по-трудно да разбере риска за възвращаемостта или разходите от предсрочно извеждане на продукта;
е) други несложни финансови инструменти;
Съгласно чл. 57 от Регламент (ЕС) № 2017/565 други несложни финансови инструменти са:
Финансов инструмент, който не е изрично посочен в чл. 79, ал. 5, т. 1, б. „а-д“ от ЗПФИ (член 25, параграф 4, буква а от Директива 2014/65/ЕС), се счита за некомплексен за целите на чл. 79, ал. 5, т. 1, б. „е“ от ЗПФИ (член 25, параграф 4, буква а, подточка vi от Директива 2014/65/ЕС), ако отговаря на следните критерии:
а) той не попада в обхвата на член 4, параграф 1, точка 44, буква в) от Директива 2014/65/ЕС или раздел В, точки 4—11 от приложение I към посочената директива;
б) съществуват редовни възможности за продажба, обратно изкупуване или реализиране по друг начин на този инструмент при цени, които са публично достъпни за участниците на пазара и които са или пазарни цени, или публично достъпни, или утвърдени със системи за оценка, независими от емитента;
в) той не е свързан с каквото и да било действително или потенциално задължение за клиента, което превишава разходите за придобиване на инструмента;
г) той не включва клауза, условие или задействащо обстоятелство, което може да промени фундаментално естеството на риска на инвестицията или профила за изплащане на инвестицията,

например инвестиции, които включват право на преобразуване на инструмента в различен инструмент;
д) той не включва изрични или имплицитни такси за предсрочно извеждане, в резултат на които инвестицията става неликвидна дори при наличието на технически чести възможности за продажба, обратно изкупуване или друга реализация на инвестицията;
е) достатъчно широкообхватна информация за неговите характеристики е публично достъпна и е вероятно да бъде разбрана лесно, за да позволи на средния непрофесионален инвеститор да направи информирана преценка дали да сключи сделка с такъв инструмент.
.

XXX. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 6. Съветът на директорите на ИП ежегодно в срок най-късно до 31 януари всяка година, преглежда и оценява съответствието на настоящите Общи условия с извършваните от инвестиционния посредник услуги и дейности, като при непълноти и/или необходимист от подобряване на вътрешната организация приема изменения и допълнения в Общите условия. Независимо от изискването по предходното изречение управителният орган приема изменения и допълнения в Общите условия при констатиране на необходимост от това.

Настоящите Общи условия са приети с единодушно решение на Съвета на директорите на ИП София Интернешънъл Секюритиз АД по Протокол от заседание, проведено на 20.10.2026 г. и влизат в сила от 20.11.2026 г

Мартин Р. Петров, Изпълнителен Директор